

آیین نامه های حمایت از تولید دانش بنیان و اشتغال آفرین دستگاه های اجرایی

به کوشش:

معاونت سیاست گذاری و توسعه معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش بنیان ریاست جمهوری؛

دبیرخانه شورای راهبری فناوری ها و تولیدات دانش بنیان

عنوان کتاب: آیین‌نامه‌های حمایت از تولید دانش‌بنیان و اشتغال‌آفرین دستگاه‌های اجرایی
به کوشش: معاونت سیاست‌گذاری و توسعه معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان
ریاست جمهوری؛ دبیرخانه شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان
ناشر: دانش‌بنیان فناور
نوبت چاپ: اول (پاییز ۱۴۰۳)
شمارگان: ۱۰۰۰ جلد

نشانی: تهران، خیابان ملاصدرا، خیابان شیخ بهایی شمالی، کوچه لادن، پلاک ۲۰
کلیه حقوق مادی و معنوی این اثر، متعلق به نشر دانش‌بنیان فناور بوده و هرگونه بهره‌برداری از مطالب آن با
ذکر منبع، مجاز است.

تولید باید دارای دو خصوصیت باشد: یکی اینکه **اشتغال آفرین** باشد، یکی اینکه **دانش بنیان** باشد. تولید دانش بنیان، متکی به دانش، دانش جدید و پیشرفت‌های علمی، و تولیدی که اشتغال آفرین باشد. البته همه تولیدها اشتغال آفرین است منتها بعضی از تولیدها با اینکه سرمایه‌گذاری‌اش انبوه است، اشتغال آفرینی‌اش آن‌چنان نیست، اگر چنان‌چه ما تولید دانش بنیان را معیار قرار بدهیم و به دنبال تولیدی برویم که دانش بنیان باشد، ما در همه این هدف‌های اقتصادی‌مان یک تکان خوب، یک حرکت رو به جلوی محسوسی ان شاء الله خواهیم داشت.

بیانات در پیام نوروزی سال ۱۴۰۱

فهرست

مقدمه	۷
آیین نامه حمایت از تولید دانش بنیان و اشتغال آفرین در بخش کشاورزی و منابع طبیعی	۱۱
آیین نامه حمایت از تولید دانش بنیان و اشتغال آفرین در حوزه سلامت	۱۹
آیین نامه حمایت از تولید دانش بنیان و اشتغال آفرین در حوزه آموزش و پرورش	۲۷
آیین نامه حمایت از تولید دانش بنیان و اشتغال آفرین در صنعت آب و برق	۳۳
آیین نامه حمایت از تولید دانش بنیان و اشتغال زایی در صنعت نفت	۴۱
آیین نامه حمایت از تولید دانش بنیان و اشتغال آفرین در حوزه صنعت، معدن و تجارت	۵۱
آیین نامه حمایت از تولید دانش بنیان و اشتغال آفرین در حوزه اقتصاد	۶۱
آیین نامه حمایت از تولید دانش بنیان و اشتغال آفرین در حوزه وزارت کشور	۶۷
آیین نامه حمایت از تولید دانش بنیان و اشتغال آفرین در حوزه علوم، تحقیقات و فناوری	۷۵
آیین نامه حمایت از تولید دانش بنیان و اشتغال آفرین در حوزه ورزش و جوانان	۸۵
آیین نامه حمایت از تولید دانش بنیان و اشتغال آفرین در حوزه ارتباطات و فناوری اطلاعات	۹۱
آیین نامه حمایت از تولید دانش بنیان و اشتغال آفرین در حوزه راه و شهرسازی	۱۰۱

مقدمه

نظام ملی نوآوری مفهومی مرکب از بخش‌هایی است که هر کدام الزامات، پایه‌های دانشی، فناوری‌های کلیدی، ورودی‌ها، تقاضا، نهادها و ذی‌نفعان خاص خود را دارد. علاوه بر این، هر کدام از بازیگران بخش‌های تشکیل‌دهنده نظام ملی نوآوری با ویژگی‌های خاصی شناخته می‌شوند و این ویژگی‌ها در گذر زمان پیوسته در حال تغییر و تحولند. از این رو، طراحی برنامه‌های بخشی توسعه فناوری و نوآوری و تعیین تکلیف دستگاه‌های متولی بخش‌های مختلف در این مسیر از جمله مواردی است که برای حرکت پیوسته و رو به جلوی کشور اهمیتی حیاتی دارد.

اهمیت این موضوع به قدری است که رهبر معظم انقلاب اسلامی ^{مدظله‌العالی} نیز بارها در بیانات خود به آن تأکید فرموده‌اند. ایشان در نخستین روز از سال ۱۴۰۱ در بیانات نوروزی خود، شعار «تولید دانش‌بنیان و اشتغال‌آفرین» را برای این سال در نظر گرفتند و سپس در دیدار مورخ ۱۴۰۱/۱/۱۵ با مسئولان نظام بر لزوم تلاش دستگاه‌های اجرایی کشور برای دانش‌بنیان‌شدن بخش‌ها با تمرکز بر مشارکت مردم تأکید فرمودند.

این مسئله در عرصه حکمرانی و قانون‌گذاری کشور نیز مورد توجه قرار گرفته است. با تصویب قانون جهش تولید دانش‌بنیان در اردیبهشت ماه و ابلاغ آن در خرداد ماه ۱۴۰۱، هدایت برنامه‌های دانش‌بنیان دستگاهی با استفاده از سازوکارهای تعریف‌شده در این قانون نیز به‌عنوان یک الزام در نظر گرفته شده است. بر اساس بند «ب» ماده (۱) قانون جهش تولید دانش‌بنیان، کلیه دستگاه‌های اجرایی کشور موظف شده‌اند که منابع و اختیارات خود را با اولویت استفاده از ظرفیت همه ذی‌نفعان، شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان و واحدهای فناور مستقر در مراکز رشد و پارک‌های علم و فناوری برای تکمیل و توسعه زنجیره‌های ارزش مذکور و تسهیل سرمایه‌گذاری و ارتقای توانمندی‌های فناورانه و تولیدی اقلام راهبردی در داخل کشور و توسعه صادرات آنها بر اساس آیین‌نامه اجرایی این بند به‌کارگیرند.

بر این اساس و در راستای عمل به منویات مقام معظم رهبری و اجرایی‌سازی تکلیف مصرح در قانون جهش تولید دانش‌بنیان، طی سال ۱۴۰۱ جمعاً ۱۲ وزارتخانه (به شرح جدول ذیل) با پیگیری معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان رئیس‌جمهور، آیین‌نامه حمایت از تولید دانش‌بنیان و اشتغال‌آفرین در بخش خود را تدوین کرده و در هیئت وزیران به تصویب رساندند.

دستگاه	تاریخ ابلاغ	عنوان آیین‌نامه
وزارت جهاد کشاورزی	۱۴۰۱/۱/۲۷	آیین‌نامه حمایت از تولید دانش‌بنیان و اشتغال‌آفرین در بخش کشاورزی و منابع طبیعی
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	۱۴۰۱/۳/۲۲	آیین‌نامه حمایت از تولید دانش‌بنیان و اشتغال‌آفرین در حوزه سلامت
وزارت آموزش و پرورش	۱۴۰۱/۴/۵	آیین‌نامه حمایت از تولید دانش‌بنیان و اشتغال‌آفرین در حوزه آموزش و پرورش
وزارت نیرو	۱۴۰۱/۴/۲۹	آیین‌نامه حمایت از تولید دانش‌بنیان و اشتغال‌آفرین در صنعت آب و برق
وزارت نفت	۱۴۰۱/۵/۹	آیین‌نامه حمایت از تولید دانش‌بنیان و اشتغال‌آفرین در صنعت نفت
وزارت صنعت، معدن و تجارت	۱۴۰۱/۵/۲۶	آیین‌نامه حمایت از تولید دانش‌بنیان و اشتغال‌آفرین در حوزه صنعت، معدن و تجارت
وزارت امور اقتصادی و دارایی	۱۴۰۱/۵/۲۶	آیین‌نامه حمایت از تولید دانش‌بنیان و اشتغال‌آفرین در حوزه اقتصاد
وزارت کشور	۱۴۰۱/۷/۴	آیین‌نامه حمایت از تولید دانش‌بنیان و اشتغال‌آفرین در حوزه وزارت کشور
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری	۱۴۰۱/۷/۲۷	آیین‌نامه حمایت از تولید دانش‌بنیان و اشتغال‌آفرین در حوزه علوم، تحقیقات و فناوری
وزارت ورزش و جوانان	۱۴۰۱/۱۲/۲۰	آیین‌نامه حمایت از تولید دانش‌بنیان و اشتغال‌آفرین در حوزه ورزش و جوانان
ارتباطات و فناوری اطلاعات	۱۴۰۱/۱۳/۲۳	آیین‌نامه حمایت از تولید دانش‌بنیان و اشتغال‌آفرین در حوزه ارتباطات و فناوری اطلاعات و اقتصاد رقومی (دیجیتال) کشور
وزارت راه و شهرسازی	۱۴۰۱/۱۳/۲۳	آیین‌نامه حمایت از تولید دانش‌بنیان و اشتغال‌آفرین در حوزه راه و شهرسازی

اجرایی‌سازی مفاد این آیین‌نامه‌ها می‌تواند تأثیری چشمگیری بر توسعه فناوری در بخش‌های راهبردی کشور، ارتقای بهره‌وری، مدیریت سبز، کاهش ارزبری و توسعه صادرات کشور داشته باشد و به همین سبب، نظارت بر اجرا، گزارش‌دهی مستمر به نهادهای بالادستی و به‌روزرسانی دوره‌ای آن‌ها در راستای ارتقای اثربخشی این برنامه ملی ضرورتی انکارناپذیر است.

لذا در این کتاب که به کوشش دبیرخانه شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان تهیه شده، متن ۱۲ آیین‌نامه حمایت از تولید دانش‌بنیان و اشتغال‌آفرین دستگاه‌های اجرایی به‌همراه کلیه اصلاحات آن‌ها گردآوری شده است.

**آیین نامه حمایت از تولید دانش بنیان و
اشتغال آفرین در بخش کشاورزی و منابع طبیعی**

هیئت وزیران در جلسه ۱۴۰۱/۱/۱۴ به پیشنهاد وزارت جهاد کشاورزی و به‌استناد اصل یکصد و سی و هشتم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، آیین‌نامه حمایت از تولید دانش‌بنیان و اشتغال‌آفرین در بخش کشاورزی و منابع طبیعی را به شرح زیر تصویب کرد:

الف- افزایش سهم حوزه کشاورزی و منابع طبیعی در شرکت‌های دانش‌بنیان

ماده ۱- وزارت جهاد کشاورزی مکلف است با همکاری وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و معاونت علمی و فناوری رییس‌جمهور، به گونه‌ای برنامه‌ریزی نماید تا در پایان سال ۱۴۰۱، حداقل بیست درصد (۲۰٪) از تعداد کل شرکت‌های دانش‌بنیان و فناور و ده درصد (۱۰٪) فروش آنها از طریق شرکت‌های دانش‌بنیان و فناور کشاورزی و منابع طبیعی محقق گردد.

ماده ۲- وزارت جهاد کشاورزی مکلف است از طریق شرکت‌های دانش‌بنیان در چهارچوب قانون افزایش بهره‌وری بخش کشاورزی و منابع طبیعی - مصوب ۱۳۸۹- از محل اعتبارات مصوب با پرداخت تسهیلات ارزان‌قیمت از طریق بانک‌های عامل از شرکت‌های دانش‌بنیان که با استفاده از فناوری و نهاده‌های فناورانه کشاورزی، موجبات کاهش هزینه تولید محصولات کشاورزی و ارتقای بهره‌وری را فراهم می‌آورند، در زمینه فناوری‌هایی از جمله توزیع هوشمند محصولات کشاورزی و کالاهای اساسی، هوشمندسازی کشاورزی، کاهش و فرآوری ضایعات برای تأمین نهاده‌های دام و طیور (از جمله فرآوری سرشاخه‌های نیشکر)، توسعه ارقام جدید زراعی متناسب با اقلیم ایران از جمله کبر و گوار، استفاده از منابع پروتئینی کمتر متعارف از جمله میل‌ورم، توسعه استفاده از پشه‌ها در کشاورزی، تأمین پایه‌های رویشی حاصل از کشت بافت، تکمیل زنجیره ارزش آفت‌کش‌ها و حاصلخیزکننده‌ها، استفاده از آفت‌کش‌ها و حاصلخیزکننده‌های سبز، تغذیه تلفیقی، تولید بذر دورگه (هیبرید) و بذرهایی که در داخل کشور تولید نمی‌شوند، واکسن‌ها، ویتامین‌ها، آنزیم‌ها و داروهای دام، طیور و آبزیان، اصلاح نژادهای بومی، روش‌های نوین پرورش آبزیان، توسعه پرورش و فرآوری انواع جلبک، فناوری هسته‌ای، پرتودهی و پلاسما و نهاده‌های فناورانه به منظور کاهش آفت‌پذیری، سم‌زدایی و افزایش انبارمانی، ایجاد و فعال نمودن شهرک‌های نوآوری گلخانه‌های آب‌کشت (هیدروپونیک)، تلفیقی آب‌کشت و پرورش ماهی (آکوپونیک) و هواکشت (آیروپونیک) هوشمند و بازار خرید برای محصولات تولیدی آنها و سایر حوزه‌های کشاورزی از قبیل تجهیزات و ماشین‌آلات کشاورزی حمایت نماید.

تبصره ۱- شرکت مادر تخصصی صندوق حمایت از توسعه سرمایه‌گذاری در بخش کشاورزی موظف است در چهارچوب ماده (۱۲) قانون تشکیل وزارت جهاد کشاورزی - مصوب ۱۳۷۹- و سایر قوانین و مقررات

مرتبط، اساسنامه صندوق حمایت از توسعه پژوهش و فناوری در بخش کشاورزی را از طریق مراجع ذیصلاح اصلاح نماید تا بسترهای لازم برای حمایت از سرمایه‌گذاری‌های خطرپذیر به ویژه در شرکت‌های دانش‌بنیان بخش کشاورزی و منابع طبیعی از طریق این صندوق فراهم و تقویت گردد.

تبصره ۲- وزارت جهاد کشاورزی موظف است در چهارچوب قوانین و مقررات با همکاری بانک کشاورزی و صندوق نوآوری و شکوفایی، از طریق شرکت‌های دانش‌بنیان و از محل اعتبارات مصوب مربوط، سالانه تا هزار هکتار مزارع الگویی در حداکثر (۲۰) استان را با اولویت اجرا در مزارع هنرستان‌های کشاورزی، دانشگاه‌ها و دانشکده‌های کشاورزی برای ترویج برنامه‌های منجر به افزایش عملکرد در واحد سطح و بهینه‌سازی تولید از جمله مدیریت تغذیه تلفیقی، توسعه پایه‌های رویشی کشت بافتی و زراعت و دامپروری در مشارکت با شرکت‌های دانش‌بنیان ایجاد نماید.

تبصره ۳- وزارت جهاد کشاورزی مکلف است بسته حمایتی نژاد مرغ آرین را با رویکرد ارتقای نرخ پذیرش آن در واحدهای پرورش طیور و همچنین بسته حمایتی نژادهای بومی دام‌های سبک و سنگین و آبزیان را ظرف یک ماه از تاریخ ابلاغ این آیین‌نامه، تدوین و نسبت به اجرای آن‌ها اقدام نماید.

تبصره ۴- وزارت علوم، تحقیقات و فناوری مکلف است با استفاده از ظرفیت شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری، شرکت‌های دانش‌بنیان و فناور موضوع ماده (۲) این آیین‌نامه را مورد حمایت قرار دهد.

تبصره ۵- سازمان امور اراضی و سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری کشور بر اساس قانون جامع حدنگار - مصوب ۱۳۹۳ - با همکاری سازمان ثبت اسناد و املاک کشور موظفند ظرف سه ماه از تاریخ ابلاغ این آیین‌نامه، با استفاده از ظرفیت شرکت‌های دانش‌بنیان در زمینه شناسایی و توقف تغییر کاربری غیرمجاز در اراضی کشاورزی و منابع طبیعی به صورت هوشمند اقدام نمایند.

ماده ۳- وزارت جهاد کشاورزی مکلف است با همکاری وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، ظرف دو ماه از تاریخ ابلاغ این آیین‌نامه، ساختار و وظایف سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی (تات) را با رویکرد دانش‌بنیان و فناورکردن بخش کشاورزی و منابع طبیعی و با رعایت مفهوم پارک علم و فناوری برای طی تشریفات قانونی تصویب در شورای عالی اداری به سازمان امور اداری و استخدامی کشور ارایه نماید.

ماده ۴- سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی در راستای پاسخگویی به اولویت‌های بخش کشاورزی مکلف است ظرف دو ماه از تاریخ ابلاغ این آیین‌نامه، با همکاری وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، با اصلاح آیین‌نامه ترفیع و ارتقای مرتبه اعضای هیئت علمی فعال در بخش کشاورزی و منابع طبیعی در چهارچوب قوانین و مقررات با اعطای امتیازاتی از جمله تشکیل شرکت‌های دانش‌بنیان و فرصت‌های

مطالعاتی مزرعه و طبیعت‌محور، مشارکت اعضای هیئت علمی را در دانش‌بنیان‌کردن تولید تقویت نماید. وزارت علوم، تحقیقات و فناوری نیز مکلف است ظرف مدت یاد شده نسبت به ارایه سازوکار اجرای فرصت‌های مطالعاتی مزرعه و طبیعت محور ویژه اعضای هیئت علمی دانشگاه‌ها و دانشکده‌های کشاورزی اقدام نماید.

ماده ۵- وزارت جهاد کشاورزی موظف است با اخذ مجوز از وزارت علوم، تحقیقات و فناوری در راستای توسعه زیست‌بوم فناوری بخش کشاورزی، منابع طبیعی و غذا، پارک‌های علم و فناوری و مزارع و دهکده‌های نوآوری را با تکیه بر زیرساخت‌های موجود در بخش‌های مختلف از جمله سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی با همکاری شرکت‌های دانش‌بنیان تأمین و راه‌اندازی نموده و مورد حمایت قرار دهد.

ماده ۶- وزارت جهاد کشاورزی مکلف است با همکاری وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات از طریق شرکت‌های دانش‌بنیان و کسب‌وکارهای دیجیتال (رقومی) نسبت به راه‌اندازی کارور(اپراتور)های هوشمند خدمات کشاورزی با بکارگیری فناوری‌های نوظهور نظیر تحلیل کلان‌داده‌ها، اینترنت اشیا، اتاق وضعیت پردازش تصویری اطلاعات کشاورزی و تحلیل داده‌های اقتصادی کشاورزی و هوش مصنوعی اقدام نماید. دستورالعمل این ماده ظرف دو ماه از تاریخ ابلاغ این آیین‌نامه، توسط وزارتخانه‌های جهاد کشاورزی و ارتباطات و فناوری اطلاعات تهیه و جهت تصویب به کارگروه ویژه اقتصاد دیجیتال موضوع تصویب‌نامه شماره ۱۳۳۳۱۳/ت/۵۹۳۶۹هـ مورخ ۱۴۰۰/۱۰/۱۱ ارایه می‌شود.

ب- افزایش بهره‌وری از طریق تولید دانش‌بنیان

ماده ۷- وزارت جهاد کشاورزی مکلف است با کمک سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی، از طریق عملیاتی‌سازی سهم‌بری دانش از تولید کشاورزی (سدات) بسترهای نفوذ دانش و فناوری در بخش کشاورزی و در نتیجه ارتقای بهره‌وری کشاورزی را با اولویت مزارع کوچک مقیاس عملیاتی کند به گونه‌ای که هر سال بیست درصد (۲۰٪) تحت پوشش این طرح قرار گیرد. دستورالعمل نحوه بهره‌مندی از سهم دانش در تولید کشاورزی ظرف سه ماه از تاریخ ابلاغ این آیین‌نامه، توسط وزارت جهاد کشاورزی تهیه و ابلاغ می‌شود.

ماده ۸- وزارت جهاد کشاورزی مجاز است در چهارچوب قوانین و مقررات به کسب‌وکارهای کشاورزی که با استفاده از فناوری و نهاده‌های فناورانه کشاورزی، موجبات ارزان‌سازی تولید محصولات کشاورزی اساسی را از طریق ارتقای بهره‌وری فراهم می‌آورند، بر اساس قانون افزایش بهره‌وری بخش کشاورزی و منابع طبیعی - مصوب ۱۳۸۹- یارانه مستقیم بهره‌وری پرداخت کند. دستورالعمل نحوه پرداخت این یارانه توسط

وزارت جهاد کشاورزی ظرف دو ماه از تاریخ ابلاغ این آیین‌نامه تهیه و ابلاغ می‌شود.

ماده ۹- وزارت جهاد کشاورزی مکلف است برنامه کلان مدیریت تلفیقی آفات و بیماری‌های گیاهی و مدیریت تغذیه تلفیقی را با هدف اجرا در پنجاه درصد (۵۰٪) اراضی زراعی و باغی کشور طی سه سال اجرایی نماید. دستورالعمل اجرایی این ماده ظرف دو ماه از تاریخ ابلاغ این آیین‌نامه توسط وزارت جهاد کشاورزی تهیه و ابلاغ می‌شود.

ماده ۱۰- وزارت جهاد کشاورزی مکلف است با همکاری معاونت علمی و فناوری رییس‌جمهور، طرح نمونه (پایلوت) تکمیل زنجیره ارزش نان را با بکارگیری فناوری‌های نوین و ارتقای بهره‌وری، کاهش ضایعات و افزایش کیفیت و غنی‌سازی را در یکی از شهرهای منتخب کشور برنامه‌ریزی و اجرا نماید. برنامه اجرایی این ماده، ظرف دو ماه از تاریخ ابلاغ این آیین‌نامه توسط وزارت جهاد کشاورزی با همکاری معاونت علمی و فناوری رییس‌جمهور تهیه و ابلاغ می‌شود.

ب- ارتقای توان و تاب‌آوری کشور در کالاهای اساسی

ماده ۱۱- وزارت جهاد کشاورزی مکلف است در طول یک دوره چهار ماهه سیاست‌های لازم جهت حمایت از برنامه کشت متناسب با نیاز کشور و شرایط اقلیم هر منطقه با تأکید بر تنوع بخشی دانه‌های روغنی و ترویج کشت‌های جدید از جمله کاملینا، کینوا، خارشتر، سالیکورنیا و جایگزینی ذرت با کشت سورگوم دانه‌ای را تدوین و با بهره‌گیری از ظرفیت قانون افزایش بهره‌وری بخش کشاورزی و منابع طبیعی - مصوب ۱۳۸۹- در اعمال مشوق‌ها و حمایت از ایجاد شرکت‌های پشتیبان تولید در حوزه فنی، حقوقی، مالی و بازاریابی و با استفاده از ظرفیت کشاورزی قراردادی و تکمیل طرح (پروژه) (۵۵۰) هزار هکتاری خوزستان و ایلام و نیز زهکشی اراضی شمال، نرخ وابستگی کشور به روغن خوراکی و نیاز به خوراک دام و طیور و آبریان را کاهش دهد.

تبصره ۱- سازمان برنامه و بودجه کشور و وزارتخانه‌های امور اقتصادی و دارایی، نفت و جهاد کشاورزی موظفند در خصوص تکمیل طرح (پروژه) (۵۵۰) هزار هکتاری خوزستان و ایلام و اجرای طرح (پروژه) زهکشی اراضی شمال کشور در چهارچوب قانون بودجه ۱۴۰۱ کل کشور به ویژه بند (ی) تبصره (۱) قانون مذکور ظرف سه سال برنامه‌ریزی و اقدام نمایند.

تبصره ۲- شرکت‌های بازرگانی دولتی ایران و پشتیبانی امور دام کشور و سازمان مرکزی تعاون روستایی کشور موظفند در خصوص تولید قراردادی برای تأمین کالاهای اساسی با استفاده از امکانات مالی و تسهیلاتی در اختیار اقدام نمایند به نحوی که ظرف سه سال تمام تولید کشور تحت پوشش طرح کشاورزی قراردادی

قرار گیرد.

ماده ۱۲- وزارت جهاد کشاورزی مجاز است در راستای جهاد خودکفایی کالاهای اساسی و نهاده‌های دام و طیور و با رعایت قوانین و مقررات و تأمین کالاهای اساسی مورد نیاز کشور و عدم اختلال در آن و نیز رعایت اصل برابری و عدم تبعیض در طول یک دوره چهارساله، به واردکنندگان به ازای هر پنج هکتار انعقاد قرارداد تولید داخلی این گونه کالاها و نهاده‌ها، معادل تولید دو و نیم هکتار مجوز واردات صادر نماید.

ماده ۱۳- در راستای حمایت از تولید کالاهای اساسی کشاورزی و به منظور افزایش ضریب نفوذ بیمه و کاهش خطر (ریسک) تولید، صندوق بیمه کشاورزی موظف است تخفیف ویژه‌ای را بر اساس اساسنامه صندوق مزبور برای سهم کشاورز از حق بیمه در نظر بگیرد. دستورالعمل شرایط تخفیف، توسط صندوق بیمه کشاورزی ظرف یک ماه از تاریخ ابلاغ این آیین‌نامه تدوین و ابلاغ می‌شود. همچنین وزارت جهاد کشاورزی مکلف است با استفاده از ظرفیت صندوق یاد شده، سازوکار بیمه محصولات فناورانه به‌ویژه عملیات اجرایی پرورش ماهیان دریایی، پرورش شیلات متراکم و محصولات گواهی‌شده کشت بافتی را پیش‌بینی نماید. دستورالعمل اجرایی این موضوع ظرف دو ماه از تاریخ ابلاغ این آیین‌نامه توسط صندوق مذکور و با همکاری معاونت علمی و فناوری رییس‌جمهور تدوین و ابلاغ می‌گردد.

ماده ۱۴- به منظور حمایت از کشاورزی قراردادی، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران موظف است سازوکار لازم برای پذیرش اسناد مربوط به کشاورزی قراردادی توسط مجریان بخش خصوصی/تعاونی و تولیدکنندگان نهاده‌ها، کالاها و فرآورده‌های کشاورزی را به عنوان وثیقه و ضمانت پرداخت تسهیلات توسط شبکه بانکی کشور را تدوین و به بانک‌ها و مؤسسات اعتباری ابلاغ نماید.

تبصره- سازوکار تنظیم شده برای شرکت‌ها و مؤسسات دولتی طرف خرید قراردادی نهاده‌ها و محصولات کشاورزی باید به گونه‌ای باشد که بانک‌های عامل ضمانت دولت را به‌عنوان وثیقه بپذیرند.

ماده ۱۵- وزارت جهاد کشاورزی مکلف است با همکاری ستاد اجرایی فرمان حضرت امام (ره) و با حمایت از بکارگیری محصولات دانش‌بنیان سازگار با دیم‌زارها و ظرفیت صندوق حمایت از توسعه دیم‌زارهای کشور، برنامه افزایش بهره‌وری در دیم‌زارها را در سال زراعی ۱۴۰۲-۱۴۰۱ به دو برابر سطح هدف‌گذاری در دیم‌زارهای موجود کشور ارتقا دهد. همچنین وزارت جهاد کشاورزی مکلف است برنامه احیا، بهبود و غنی‌سازی مراتع را با استفاده از ظرفیت شرکت‌های دانش‌بنیان تدوین و اجرا نماید.

ماده ۱۶- وزارت جهاد کشاورزی موظف است در چهارچوب قوانین و آیین‌نامه‌های ذی‌ربط، دستورالعمل واردات بذر را به نحوی تنظیم نماید که ارقام وارداتی به ارقام دورگه (هیبرید) محدود شده و همچنین مدت

زمان ماندگاری ارقام وارداتی دورگه (هیبرید) در فهرست ملی ارقام گیاهی ایران نیز حسب نوع محصول، محدود و مشروط به تولید آن در داخل گردد.

ت- توسعه زنجیره محصولات دانش‌بنیان

ماده ۱۷- به منظور افزایش کارایی محیط‌های تحقیقاتی دولتی و حذف رقابت با بخش خصوصی و حمایت از سرمایه‌گذاری بخش خصوصی در احیا و تجاری‌سازی نهاده‌های فناورانه به ویژه واکنش‌های دام، طیور و آبزیان، وزارت جهاد کشاورزی مکلف است زمینه مشارکت حداکثری بخش خصوصی را فراهم نماید.

ماده ۱۸- به منظور تحقق ارتقای بهره‌وری هدف‌گذاری‌شده در این آیین‌نامه، کارگروه (کمیته) بهره‌وری وزارت جهاد کشاورزی مکلف است شاخص‌های بهره‌وری متناسب را تا پایان اردیبهشت سال ۱۴۰۱ به سازمان ملی بهره‌وری ایران ارایه و به تأیید سازمان مذکور برساند. کارگروه (کمیته) بهره‌وری وزارت جهاد کشاورزی مکلف است هر سه ماه یک بار گزارش اقدامات و عملکرد شاخص‌های بهره‌وری را به سازمان ملی بهره‌وری ایران ارایه و این سازمان پس از بررسی و تأیید گزارش ارتقای بهره‌وری مربوط به این آیین‌نامه را به سازمان برنامه و بودجه کشور جهت تخصیص اعتبار ارایه نماید.

ماده ۱۹- سازمان برنامه و بودجه کشور مکلف است بودجه لازم برای عملیاتی‌سازی این آیین‌نامه را در چهارچوب قانون بودجه کشور تأمین و در اختیار وزارت جهاد کشاورزی قرار دهد.

**آیین نامه حمایت از تولید دانش بنیان و
اشتغال آفرین در حوزه سلامت**

هیأت وزیران در جلسه ۱۴۰۱/۳/۲۲ به پیشنهاد مشترک وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و معاونت علمی و فناوری رییس‌جمهور و به منظور توانمندسازی شرکت‌های دانش‌بنیان و هسته‌های فناور حوزه سلامت، افزایش کیفیت و بهره‌وری از طریق تولید دانش‌بنیان، ارتقای توان و تاب‌آوری کشور در حوزه سلامت و توسعه زنجیره محصولات دانش‌بنیان رقابت‌پذیر و به استناد قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان و تجاری‌سازی نوآوری‌ها و اختراعات - مصوب ۱۳۸۹- و اصل یکصد و سی و هشتم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، آیین‌نامه حمایت از تولید دانش‌بنیان و اشتغال‌آفرین در حوزه سلامت را به شرح زیر تصویب کرد:

ماده ۱- در این آیین‌نامه، اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می‌روند:

۱- شرکت دانش‌بنیان: شرکت یا مؤسسه خصوصی یا تعاونی که به منظور هم‌افزایی علم و ثروت، توسعه اقتصاد دانش‌محور، تحقق اهداف علمی، اقتصادی و تجاری‌سازی نتایج تحقیق و توسعه در حوزه فناوری‌های برتر با ارزش بالا تشکیل و به تأیید معاونت علمی و فناوری رییس‌جمهور رسیده باشند.

۲- فرآورده‌های سلامت محور: فرآورده‌هایی که با سلامت مردم مرتبط بوده و شامل انواع محصولات آرایشی، بهداشتی، خوراکی، آشامیدنی، دارو، مکمل و فرآورده‌های طبیعی و تجهیزات و ملزومات پزشکی می‌باشند.

۳- هسته فناور: مراکز تحقیق و توسعه و شتاب‌دهنده‌های نوآوری دارای مجوز از مراجع ذی‌صلاح و نیز گروه‌های فناور و صاحب فکر نو (ایده) مستقر در پژوهشکده‌ها، پارک‌های علم و فناوری، مراکز نوآوری و مراکز رشد دانشگاهی که مبتنی بر نوآوری حاصل از پژوهش و طراحی، نوآوری در الگوی کسب‌وکار و یا ارائه خدمات نوین تخصصی به منظور تجاری‌سازی نتایج تحقیقات فعالیت می‌کنند.

۴- وزارت: وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی.

۵- معاونت: معاونت علمی و فناوری رییس‌جمهور.

ماده ۲- وزارت مکلف است با همکاری وزارت صنعت، معدن و تجارت و با هدف افزایش سلامت عمومی، شرایط لازم جهت به‌روزرسانی سبد واکسن زنی (واکسیناسیون) ملی مطابق سبد واکسن کشورهای پیشرو در این زمینه را با تکیه بر توانمندی شرکت‌های دانش‌بنیان و هسته‌های فناور و تجربیات کسب‌شده در دوره کرونا برنامه‌ریزی نماید. دستورالعمل این ماده مشتمل بر اعلام استانداردها و نیازمندی‌ها، سازوکار

پیش‌خرید و قیمت‌گذاری با رعایت قوانین و مقررات توسط وزارت ظرف سه ماه تهیه و ابلاغ می‌گردد. وزارت با مشارکت وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و معاونت موظف است سند ملی و نقشه راه توسعه داروهای با فناوری‌های نوین را تدوین و ابلاغ نماید.

تبصره- ضوابط تعیین مصادیق هسته‌های فناور در حوزه سلامت توسط وزارت (معاونت تحقیقات و فناوری) و با همکاری وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و معاونت و در چهارچوب قوانین و مقررات مربوط ظرف سه ماه از تاریخ ابلاغ این آیین‌نامه تدوین و ابلاغ می‌شود.

ماده ۳- به وزارت اجازه داده می‌شود در چهارچوب قوانین و مقررات در فرآیند قیمت‌گذاری/تعیین سقف قیمت فراورده‌های سلامت‌محور مشمول قیمت‌گذاری وزارت، ضریب تحقیق و توسعه را تا سقف بیست و پنج درصد (۲۵٪) از هزینه تمام شده محصول افزایش دهد. دستورالعمل این ماده با در نظر گرفتن مواردی از جمله سطح دانش‌بنیانی، عمق تولید، توانمندی صادراتی و سطح رقابت‌پذیری محصول با نمونه‌های خارجی توسط وزارت و با همکاری وزارت صنعت، معدن و تجارت و معاونت ظرف دو ماه از تاریخ ابلاغ این آیین‌نامه تهیه و پس از تأیید سازمان برنامه و بودجه کشور ابلاغ می‌شود تا بر اساس آن ضابطه قیمت‌گذاری در سازمان غذا و دارو اصلاح شود.

ماده ۴- به منظور ارتقای سطح کیفی محصولات سلامت‌محور و حضور مؤثر محصولات دانش‌بنیان در عرصه بین‌الملل، وزارت مکلف است با همکاری سایر دستگاه‌ها و با حمایت از شرکت‌های دانش‌بنیان و هسته‌های فناور، شرایط ایجاد و تأسیس مراکز مطالعات بالینی استاندارد، توسعه مطالعات هم‌ارزی زیستی و آزمایشگاه‌های سنجش (تست) تجهیزات پزشکی با استانداردهای بین‌المللی، مراکز ارایه‌دهنده خدمات مهندسی در داروسازی نظیر اعتبارسنجی و صحه‌گذاری، تجهیز آزمایشگاه‌ها به تجهیزات پیشرفته از جمله در حوزه محصولات زیست فناورانه، تنفسی و آرایشی و بهداشتی زمینه را برای افزایش کیفیت و بهبود مستندسازی تولید محصولات دانش‌بنیان در کشور فراهم نماید. وزارت مکلف است در چهارچوب قوانین و مقررات با حمایت از تأسیس آزمایشگاه‌های سیار مجهز به فناوری‌های نوین روز دنیا توسط شرکت‌های دانش‌بنیان و هسته‌های فناور، جهت انجام سنجش (تست)‌های سریع، آسان و ارزان، بررسی تقلبات و سلامت غذا در بخش‌های مختلف زنجیره مواد غذایی و در سطح عرضه، زمینه را برای اطمینان از تولید و فرآوری مناسب غذا و مبارزه جدی با متقلبین مواد غذایی در کشور فراهم نماید.

تبصره ۱- وزارت امور خارجه با همکاری وزارت صنعت، معدن و تجارت مکلف به پشتیبانی، حمایت و

معرفی محصولات دانش‌بنیان از طریق نمایندگی‌های ایران در خارج از کشور است.

تبصره ۲- مرکز همکاری‌های تحول و پیشرفت ریاست جمهوری با همکاری وزارت مکلف به حمایت از انتقال دانش فنی در طرح‌های مختلف ملی با تمرکز بر محصولات مبتنی بر فناوری‌های نوین است.

ماده ۵- وزارت مکلف است با همکاری وزارت امور اقتصادی و دارایی و وزارت صنعت، معدن و تجارت و در چهارچوب قوانین و مقررات، حداکثر تسهیل در صادرات اقلام سلامت محور دانش‌بنیان به ویژه در زمینه آزادسازی قیمت فرآورده‌های صادراتی بر پایه تفاهم صادرکننده و کشور مقصد در معالجه بیماران را برنامه‌ریزی نماید. همچنین با استفاده از ظرفیت برون‌سپاری بخش خصوصی، زیرساخت‌های لازم جهت انجام آزمایشات با استفاده از فناوری‌های نوین همراه (پرتابل) با هوش مصنوعی و اینترنت اشیا را در محصولات سلامت‌محور در گمرکات، با هدف رصد تقلب و واپایش (کنترل) اصالت اقلام سلامت‌محور، حمایت از تولید داخلی و مبارزه با تولیدنمایی و حصول اطمینان از کیفیت و اصالت‌سنجی فرآورده‌های صادراتی و وارداتی ایجاد نماید.

ماده ۶- معاونت با همکاری سازمان غذا و دارو و وزارت موظف است با هدف تسريع و مانع‌زدایی تولید فرآورده‌های اولویت‌دار سلامت‌محور نسبت به بازنگری، تعیین، تعریف و تدوین معیارها و مصادیق دانش‌بنیان در حوزه سلامت به نحوی اقدام نمایند که حداکثر هم‌افزایی میان معیارهای دانش‌بنیان و آیین‌نامه‌های مصوب سازمان غذا و دارو ایجاد شود.

ماده ۷- به سازمان‌های بیمه‌گر اجازه داده می‌شود با رعایت قوانین و مقررات و با همکاری سازمان حفاظت محیط زیست و صندوق نوآوری و شکوفایی، زمینه کاهش هزینه تمام شده نظام سلامت و کاهش وابستگی به واردات محصولات سلامت‌محور را با مشارکت در راه‌اندازی صندوق پژوهش و فناوری و صندوق‌های سرمایه‌گذاری بورسی و سرمایه‌گذاری بر روی طرح‌های دانش‌بنیان فراهم نمایند.

ماده ۸- وزارت با همکاری وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات موظف است ظرف دو ماه از تاریخ ابلاغ این آیین‌نامه، برنامه هوشمندسازی زنجیره تأمین خدمات و فرآورده‌های سلامت محور را با محوریت اجزای نظام تنظیم‌گری- کاروری (رگولاتوری- اپراتوری) و با استفاده از توانمندی شرکت‌های دانش‌بنیان در حوزه فناوری اطلاعات، با هدف افزایش کیفیت خدمات به گروه‌های هدف مختلف نظام سلامت، کاهش قاچاق معکوس فرآورده‌های سلامت محور، کاهش مخاطرات جانی و اقتصادی فعالیت‌های سوداگرانه و بهبود ابزارهای حکمرانی در کارگروه ویژه اقتصاد دیجیتال، موضوع تصویب نامه شماره ۱۲۳۳۱۳/ت/۵۹۳۶۹-هـ

مورخ ۱۴۰۰/۱۰/۱۱ به تصویب برساند.

تبصره ۱- معاونت مکلف به معرفی و حمایت از شرکت‌های دانش‌بنیان و وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات مکلف به تأمین زیرساخت‌های تبادل اطلاعات است.

تبصره ۲- وزارت با همکاری وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات مکلف است زمینه عملیاتی‌شدن توزیع دارو از طریق سکو(پلتفرم)ها و کسب‌وکارهای اینترنتی را با رعایت اصل رقابت و جلوگیری از انحصار عملیاتی نماید. دستورالعمل این تبصره ظرف دو ماه از تاریخ ابلاغ این آیین‌نامه توسط وزارت و با همکاری وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات تدوین و ابلاغ می‌شود.

ماده ۹- معاونت با همکاری وزارت مکلف است حمایت از طرح‌های دانش‌بنیان مربوط به ترکیب ساخت (فرمولاسیون)های جدید و کاهش قیمت تمام شده داروهای ضد اعتیاد به منظور ارتقای کیفیت و درمان بیماران را در دستور کار قرار دهد. همچنین به منظور استفاده از درمان‌های نوین اعتیاد و جایگزینی آن با درمان‌های مبتنی بر آگونیست درمانی، وزارت مکلف است ظرف سه ماه از تاریخ ابلاغ این آیین‌نامه، ورود داروی بوپرونورفین به فهرست بیمه کشور را از طریق شورای عالی بیمه سلامت کشور مطابق قوانین حاکم پیگیری نماید.

ماده ۱۰- به هیئت امنای صرفه‌جویی ارزی در معالجه بیماران اجازه داده می‌شود امتیاز شرکت‌های دانش‌بنیان و هسته‌های فناور در مناقصات خرید تجهیزات آزمایشگاهی تشخیص و تجزیه و تحلیل (آنالیز) پزشکی را تا پنجاه درصد (۵۰٪) افزایش دهد و از حداکثر ظرفیت شرکت‌های دانش‌بنیان و هسته‌های فناور در تأمین تجهیزات استفاده نماید.

ماده ۱۱- وزارت مکلف است با رعایت قوانین و مقررات از طریق مراجع ذی‌صلاح، آیین‌نامه مالی و معاملاتی دانشگاه‌های علوم پزشکی را به نحوی اصلاح کند که حداقل بیست درصد (۲۰٪) از تجهیزات سرمایه‌ای وارداتی مورد نیاز مؤسسات پزشکی در صورت وجود ظرفیت در شرکت‌های دانش‌بنیان و هسته‌های فناور دارای مجوز فعالیت از آن وزارتخانه با کیفیت مشابه تجهیزات وارداتی مورد نیاز از محل بازیابی تجهیزات آزمایشگاهی، تشخیص پزشکی و تجزیه و تحلیلی (آنالیزی) موجود تأمین شود. وزارت مکلف است دستورالعمل خرید، فروش و صادرات تجهیزات بازیابی و بازسازی شده را ظرف سه ماه از تاریخ ابلاغ این آیین‌نامه تهیه و ابلاغ نماید.

تبصره- کلیه مراکز بهداشتی و درمانی وابسته به دستگاه‌های موضوع ماده (۲۹) قانون برنامه پنج‌ساله ششم

توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران نیز مشمول این ماده می‌باشند.

ماده ۱۲- وزارت مکلف است اساسنامه، اهداف و ساختار مؤسسه ملی توسعه تحقیقات علوم پزشکی ایران (نیما) را از طریق مراجع ذی‌صلاح قانونی به نحوی بازنگری و اصلاح نماید که حمایت‌های تحقیقاتی به صورت مأموریت‌محور و مبتنی بر فناوری‌های راهبردی سازماندهی شود و از همکاری شتاب‌دهنده‌ها و شرکت‌های دانش‌بنیان و هسته‌های فناور مورد تأیید در اجرا و تجاری‌سازی طرح‌ها استفاده نماید.

ماده ۱۳- وزارت و وزارت علوم، تحقیقات و فناوری مجازند املاک، زمین و ساختمان‌های خود و در اختیار دانشگاه‌ها را برای استقرار شرکت‌های دانش‌بنیان، پارک‌های علم و فناوری و واحدهای خلاق بدون واگذاری مالکیت و در چهارچوب بند (ب) ماده (۶) قانون جهش تولید دانش‌بنیان - مصوب ۱۴۰۱- در اختیار آنها قرار دهند.

ماده ۱۴- وزارت و معاونت موظفند نسبت به ارایه حمایت‌های لازم از طرح‌های دانش‌بنیان سلامت‌محور وزارت آموزش و پرورش اقدام نمایند.

ماده ۱۵- وزارت جهاد کشاورزی مکلف است به منظور ارتقا و گسترش فرآورده‌های غذایی سالم، از طریق اجرای برنامه‌های ترویج، آموزش و فرهنگ‌سازی در قالب مقررات ملی تغذیه، اقدام به تشکیل کارگروه ملی سلامت غذایی با مشارکت دستگاه‌های اجرایی ذی‌ربط از جمله وزارتخانه‌های بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، صنعت، معدن و تجارت، علوم، تحقیقات و فناوری و آموزش و پرورش و سازمان انرژی اتمی ایران نماید. کارگروه مذکور موظف است ظرف شش ماه از تاریخ ابلاغ این آیین‌نامه، سیاست‌ها و استانداردهای تولید در زنجیره غذایی از مزرعه تا سفره را جهت تصویب به هیئت وزیران ارایه نماید.

ماده ۱۶- وزارت مکلف است با همکاری وزارتخانه‌های جهاد کشاورزی و صنعت، معدن و تجارت ظرف دو ماه از تاریخ ابلاغ این آیین‌نامه، برنامه جامع پایش آلاینده‌ها و تضمین اصالت فرآورده‌های سلامت‌محور، بهبود سلامت در زنجیره‌های غذایی منتخب از جمله در حوزه‌های توسعه مصرف مرغ با وزن کمتر از دو کیلوگرم (سایز)، اصلاح زنجیره نان به منظور کاهش ضایعات و بهبود سلامت، فرآورده‌های لبنی، روغن، گوشت و ادویه‌جات و صنایع نوشیدنی، کاهش مصرف آنتی‌بیوتیک و توسعه سهم غذا و مکمل‌های دریایی در سبد غذایی را با استفاده از ظرفیت شرکت‌های دانش‌بنیان و هسته‌های فناور تهیه و به شورای عالی امنیت غذایی ارایه نماید.

ماده ۱۷- وزارت مکلف است ظرف دو ماه از تاریخ ابلاغ این آیین‌نامه، برنامه استفاده از توان بخش

دانش‌بنیان و هسته‌های فناور در امحای زباله‌های بیمارستانی با هدف کاهش مخاطرات ایمنی و زیست‌محیطی را اجرایی نماید.

ماده ۱۸- وزارت با همکاری وزارتخانه‌های جهاد کشاورزی و صنعت، معدن و تجارت فهرست نیازمندی‌ها در حوزه محصولات سلامت‌محور از جمله داروهای مورد نیاز، شیرهای مصنوعی و غذای بیماران خاص، تجهیزات حمایتی جهت کاهش ناتوانی و کم‌توانی بیماری‌های مزمن، مکمل‌های غذایی درشت مغذی و ریزمغذی، مواد مورد نیاز جهت غنی‌سازی مواد غذایی، تجهیزات پزشکی و آزمایشگاهی ثابت و همراه (پرتابل) و ملزومات و مجموعه ابزار(کیت)های مورد نیاز را به همراه کیفیت مورد نظر و میزان مصرف کشور جهت برنامه ریزی داخلی‌سازی توسط شرکت‌های دانش‌بنیان و هسته‌های فناور به صورت عمومی و برخط اعلام و در سامانه نظام ایده‌ها و نیازها (نان) ثبت نماید.

ماده ۱۹- وزارت مکلف است با همکاری وزارت صنعت، معدن و تجارت ظرف دو ماه از تاریخ ابلاغ این آیین‌نامه، فرآیند ویژه ارزیابی و صدور مجوز تولید و صادرات کالاهای دانش‌بنیان حوزه سلامت را با حداکثر تسهیل‌گری لازم، به ویژه در حوزه‌های محصولات با فناوری‌های نوین هم‌چون سلول‌های بنیادی و پزشکی بازساختی، داروهای مشتق از پلاسما، فناوری‌ها و داروهای درمان ناباورری برای داخلی‌سازی کامل و توسعه بازار صادراتی این محصولات تهیه و ابلاغ نماید.

ماده ۲۰- وزارت مکلف است با همکاری معاونت و مشارکت بخش‌های دولتی و غیردولتی اعم از سازمان انتقال خون، هیات امنای صرفه‌جویی ارزی در معالجه بیماران، ظرف دو ماه از تاریخ ابلاغ این آیین‌نامه، برنامه‌ریزی لازم را جهت توسعه و افزایش بهره‌برداری از سلول‌های بنیادی خون‌ساز با تأکید بر جمع‌آوری نمونه‌های کافی و با کیفیت و نیز به‌کارگیری ظرفیت‌های رسانه ملی در راستای فرهنگ‌سازی و جذب داوطلبین اهدا به عمل آورد.

ماده ۲۱ (اصلاحی ۱۴۰۱/۶/۲۰)- وزارت مکلف است در راستای حمایت از تولید، پخش و توسعه بازار فرآورده‌های طبیعی و سنتی دانش‌بنیان، حسب مورد نسبت به اصلاح آیین‌نامه‌های مربوط اقدام کرده یا پیشنهاد اصلاح آیین‌نامه را جهت تصویب به مراجع ذی‌ربط ارایه دهد.

ماده ۲۲- وزارت مکلف است با همکاری وزارتخانه‌های ارتباطات و فناوری اطلاعات و امور اقتصادی و دارایی و معاونت پیش‌نویس آیین‌نامه نحوه فعالیت کسب و کارهای حوزه سلامت رقومی (دیجیتال) و برنامه حمایتی و فرآیندهای اخذ مجوز فناوری‌های حوزه سلامت رقومی (دیجیتال) را ظرف سه ماه از تاریخ ابلاغ

این آیین‌نامه تدوین و به کارگروه ویژه اقتصاد دیجیتال، موضوع تصویب نامه شماره ۱۳۳۳۱۳/ت/۵۹۳۶۹-هـ مورخ ۱۴۰۰/۱۰/۱۱ ارایه نماید.

ماده ۲۳- وزارت مکلف است گزارش وضعیت اجرای این آیین‌نامه را به صورت ماهانه در سامانه (داشبورد) ارایه شده از سوی معاونت بارگذاری نماید.

ماده ۲۴- سازمان برنامه و بودجه کشور مکلف است بودجه لازم برای عملیاتی‌سازی این آیین‌نامه را در چهارچوب قانون بودجه کشور تأمین و در اختیار وزارت قرار دهد.

**آیین نامه حمایت از تولید دانش بنیان و
اشتغال آفرین در حوزه آموزش و پرورش**

هیأت وزیران در جلسه ۱۴۰۱/۷/۲۰ به پیشنهاد شماره ۱۰۲۴۸۲ مورخ ۱۴۰۱/۶/۱۳ وزارت آموزش و پرورش و به استناد قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان و تجاری‌سازی نوآوری‌ها و اختراعات - مصوب ۱۳۸۹ - با اصلاحات و الحاقات بعدی و اصل یکصد و سی و هشتم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، آیین‌نامه حمایت از تولید، دانش‌بنیان و اشتغال‌آفرین در حوزه آموزش و پرورش را به شرح زیر تصویب کرد:

ماده ۱- به منظور تربیت دانش آموزان و آینده‌سازان جامعه اسلامی به عنوان نیروی انسانی اصلی پیشران جامعه دانش‌بنیان وزارت آموزش و پرورش موظف است اقدامات زیر را به عمل آورد:

۱- ایجاد سکوی (پلتفرم) استعدادیابی نوآموزان پیش دبستانی و دانش‌آموزان با مشارکت معاونت علمی و فناوری رییس‌جمهور و بنیاد ملی نخبگان و ایجاد زمینه شکوفایی استعدادها دانش‌آموزان با ایجاد فرصت‌های یادگیری برای آنها با هدف حضور مؤثر در جامعه دانش‌بنیان.

۲- تغییر در برنامه درسی به ویژه محتوای کتب درسی و مجلات رشد برای تقویت و پرورش خلاقیت و نوآوری نوآموزان پیش دبستانی، دانش‌آموزان، معلمان و اولیاء.

۳- آماده‌سازی دانشگاه‌های تربیت معلم (دانشگاه فرهنگیان و تربیت دبیر شهید رجایی) به ویژه دانشجویان آن برای حضور مؤثر در جامعه دانش‌بنیان با تدوین برنامه‌های درسی مرتبط و طراحی و اجرای ملاک ارزشیابی صلاحیت معلمی فارغ‌التحصیلان.

۴- تربیت گروه (کادر) آموزشی (آموزگار، دبیر و مربی) برای حضور مؤثر در زیست‌بوم جدید با تأکید بر حوزه‌های دانش‌بنیان.

۵- استفاده از اولیای فعال در حوزه‌های دانش‌بنیان در برنامه‌های آموزش و پرورش.

۶- استفاده از شبکه آموزشی دانش‌آموزان (شاد) برای پیشبرد برنامه‌های دانش‌بنیان معلمان و دانش‌آموزان.

۷- استفاده از ظرفیت پارک‌های علم و فناوری، پردیس‌های علم و فناوری، مراکز رشد و مراکز کارآفرینی و نوآوری وابسته به وزارت علوم، تحقیقات و فناوری جهت تربیت و پرورش نیروی انسانی ماهر و متخصص برای مشارکت فعال در زیست‌بوم نوآوری کشور اعم از دانش‌آموزان و معلمان.

ماده ۲- در اجرای اسناد بالادستی به ویژه سند تحول بنیادین آموزش و پرورش - مصوب ۱۳۹۰ - مبنی بر افزایش سهم آموزش فنی و حرفه‌ای و کار و دانش (آموزش‌های مهارتی) به حداقل پنجاه درصد (۵۰٪) کل نظام آموزش پایه و جهت‌دهی این شاخه آموزشی به سمت تولید دانش‌بنیان و اشتغال‌آفرین،

دستگاه‌های اجرایی زیر موظفند با همکاری وزارت آموزش و پرورش موارد مربوط را در اولویت قرار دهند:

۱- اولویت‌بخشی به حمایت از گسترش و تقویت هنرستان‌های فرهنگی و هنری در جوار فرهنگسراها و سایر مراکز فرهنگی و هنری توسط وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی.

۲- تسهیل‌گری در احیاء و راهاندازی هنرستان‌های فنی، حرفه‌ای و کار دانش تخصصی در جوار شهرک‌های صنعتی به تناسب نوع فعالیت‌های هر شهرک صنعتی توسط وزارت صنعت، معدن و تجارت.

۳- اولویت‌بخشی در حمایت از هوشمندسازی هنرستان‌های کشاورزی موجود با رویکرد تولید دانش‌بنیان و متناسب با الگوی کشت در مراکز تحقیقات کشاورزی و همچنین اولویت‌دهی به حمایت از ایجاد هنرستان‌های کشاورزی در جوار شهرک‌های کشاورزی توسط وزارت جهاد کشاورزی.

۴- اولویت‌بخشی به حمایت از تأسیس و راهاندازی هنرستان‌های انرژی با رویکرد اصلاح الگوی مصرف انرژی و انرژی‌های تجدیدپذیر خصوصاً در مناطق ویژه اقتصادی توسط وزارتخانه‌های نیرو و نفت.

۵- اولویت‌بخشی به حمایت از تقویت و گسترش هنرستان‌های مرتبط با حوزه حمل‌ونقل خصوصاً حمل‌ونقل ریلی موجود و همچنین حمایت از تأسیس و راهاندازی هنرستان‌های فنی و حرفه‌ای در سایر شقوق حمل و نقل (هوایی، دریایی و زمینی) توسط وزارت راه و شهرسازی.

۶- اولویت‌بخشی به حمایت از تأسیس و راهاندازی هنرستان‌های فنی و حرفه‌ای در حوزه‌های تخصصی توسط وزارتخانه‌های بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح و ورزش و جوانان.

۷- اولویت‌بخشی به حمایت از تأسیس و راهاندازی هنرستان‌های محیط‌بانی شاخه کار و دانش با رویکرد حفاظت از ذخایر و ارزش منابع محیط زیستی توسط سازمان حفاظت محیط زیست.

۸- اولویت‌بخشی به حمایت از تأسیس و راهاندازی هنرستان‌های اقتصاد رقومی (دیجیتال) با رویکرد ارتقای دانش و آموزش مهارت‌های برنامه ریزی و تفکر رایانشی توسط وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات.

۹- اولویت‌بخشی به حمایت از تأسیس و راهاندازی آموزشگاه‌های صنایع دستی و هنرهای سنتی در جوار خانه‌ها و دهکده‌های صنایع دستی مطابق با رشته‌های فعال در آنها توسط وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی.

ماده ۳- وزارت آموزش و پرورش موظف است با مشارکت معاونت علمی و فناوری رییس‌جمهور، بنیاد ملی نخبگان و وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و سایر دستگاه‌های مرتبط نسبت به برگزاری جشنواره‌ها، نمایشگاه‌ها و مسابقات علمی برای پرورش و شناسایی استعداد‌های درخشان در زمینه کسب‌وکارها و تولید دانش‌بنیان در سطوح شهرستانی، استانی و ملی اقدام نماید.

ماده ۴- وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی موظف است با همکاری وزارت آموزش و

پرورش برنامه‌ریزی لازم را برای فراهم کردن استفاده از ظرفیت‌ها، مکان‌های گردشگری و آموزش صنایع دستی برای برگزاری سفرهای آموزشی و تربیت نیروی انسانی متخصص در راستای تقویت خلاقیت و نوآوری دانش آموزی انجام دهد.

ماده ۵- وزارت آموزش و پرورش موظف است با همکاری وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات، وزارت صنعت، معدن و تجارت و سایر دستگاه‌های ذی‌ربط، تجهیزات و امکانات رایانه‌ای، شبکه‌ای و اینترنتی مدارس و دیگر فضاهای آموزشی و پرورشی مورد نیاز خود را با اولویت شرکت‌های دانش‌بنیان و فناوری داخلی تأمین نماید.

ماده ۶- وزارت آموزش و پرورش (سازمان نوسازی، توسعه و تجهیز مدارس کشور) موظف است در طراحی و احداث مدارس و فضاهای آموزشی و پرورشی جدید نسبت به پیش‌بینی فضاهای لازم برای فعالیت‌های دانش‌بنیان و همچنین تجهیز آنها به امکانات مورد نیاز فعالیت‌های دانش‌بنیان اقدام نماید.

ماده ۷- وزارت آموزش و پرورش مکلف است ظرف سه ماه از تاریخ ابلاغ این آیین‌نامه با همکاری معاونت علمی و فناوری رییس‌جمهور و بنیاد ملی نخبگان نسبت به ایجاد سکوی (پلتفرم) استعدادیابی، هدایت و مشاوره دانش‌آموزان مستعد و دارای فکر (ایده)‌های نوآورانه و فناورانه به منظور تعریف و پیشبرد طرح‌های دانش‌بنیان خود اقدام نماید. همچنین این وزارتخانه مکلف است با همکاری وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات و بخش غیردولتی نسبت به ایجاد افزونه معرفی مشاغل آینده و بارگذاری آموزش‌های برخط مهارتی جهت آماده سازی دانش‌آموزان برای مشاغل تخصصی در آینده، در سکوی (پلتفرم) معرفی شده در این ماده اقدام نماید.

ماده ۸- وزارت آموزش و پرورش موظف است به منظور استفاده از ظرفیت‌ها و استعدادها دانش‌آموزان به ویژه در سطح آموزش متوسطه مطابق با اولویت‌های اعلامی دستگاه‌های اجرایی در قالب بند (الف) ماده (۱) قانون جهش تولید دانش‌بنیان - مصوب ۱۴۰۱- نسبت به جهت‌دهی به برنامه‌ریزی درسی و توسعه مهارت‌های دانش‌آموزان مرتبط با اولویت‌های مذکور اقدام نماید.

ماده ۹- وزارت آموزش و پرورش موظف است با همکاری معاونت علمی و فناوری رییس‌جمهور و بنیاد ملی نخبگان نسبت به حمایت از شرکت‌های دانش‌بنیان و فناور و واحدهای خلاق با اختصاص فضاهای متعلق به خود شامل مدارس، اردوگاه‌ها و پژوهش‌سراها در چهارچوب قوانین و مقررات و تجهیز آنها در حدود امکانات در اختیار به منظور پرورش، تکمیل و نهایی‌سازی فکر نو (ایده)‌ها و طرح‌های دانش‌بنیان دانش‌آموزان اقدام نماید. به منظور تحقق اهداف این ماده، وزارت آموزش و پرورش مجاز است فضاهای مذکور در این ماده را با پارک‌های علم و فناوری، پردیس‌های علم و فناوری، مراکز رشد و مراکز کارآفرینی

و نوآوری به اشتراک گذارد.

ماده ۱۰- وزارت آموزش و پرورش موظف است برنامه توسعه تولید محصولات دانش‌بنیان با استفاده از ظرفیت شرکت‌های تابع و وابسته صندوق ذخیره فرهنگیان را تهیه و برای تصویب به شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان موضوع ماده (۲) اصلاحی قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان و تجاری سازی نوآوری‌ها و اختراعات - مصوب ۱۴۰۱ - ارائه نماید.

ماده ۱۱- سازمان برنامه و بودجه کشور و وزارت آموزش و پرورش موظفند نسبت به پیشنهاد درآمدهای حاصل از ماده (۹) این آیین‌نامه در لایحه بودجه سال ۱۴۰۲ کل کشور در قالب ردیف درآمد اختصاصی برای حمایت از طرح‌های دانش‌بنیان در وزارت آموزش و پرورش اقدام نمایند.

ماده ۱۲- وزارت آموزش و پرورش موظف است نسبت به پیش‌بینی امتیاز و ارتقای مرتبه علمی معلمان مبتکر و نوآور در طرح رتبه‌بندی معلمان و مربیان اقدام نماید. همچنین آیین‌نامه جامع پایه‌های تشویقی (شصت پایه) ابلاغی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری برای اعضای هیئت علمی دانشگاه فرهنگیان از سال ۱۴۰۲ در سقف اعتبارات سالیانه اعمال می‌شود.

ماده ۱۳- به منظور پیشبرد، عملیاتی‌سازی و پیگیری اجرای برنامه‌های موضوع این آیین‌نامه، وزارت آموزش و پرورش موظف است بدون توسعه تشکیلات اداری نسبت به ایجاد ستاد اجرایی برنامه تولید دانش‌بنیان در وزارتخانه و در صورت لزوم در استان‌ها اقدام نماید.

ماده ۱۴- سازمان برنامه و بودجه کشور موظف است نسبت به اختصاص اعتبار لازم در سال جاری از محل ردیف‌های مصوب مربوط و همچنین پیش‌بینی اعتبارات لازم در بودجه سال آینده برای تحقق برنامه‌های پیشبرد تولید دانش‌بنیان در وزارت آموزش و پرورش اقدام نماید.

**آیین‌نامه حمایت از تولید دانش‌بنیان و
اشتغال آفرین در صنعت آب و برق**

هیأت وزیران در جلسه ۱۴۰۲/۴/۲۲ به پیشنهاد مشترک وزارت نیرو و معاونت علمی و فناوری رییس‌جمهور و به منظور تحقق تولید، دانش‌بنیان و فناور و اشتغال‌آفرین با هدف کلان افزایش صد درصدی تعداد شرکت‌های دانش‌بنیان و فناور فعال در صنعت آب و برق و اشتغال مستقیم آن‌ها و به استناد قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان و تجاری سازی نوآوری‌ها و اختراعات - مصوب ۱۳۸۹- و اصل یکصد و سی و هشتم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، آیین‌نامه حمایت از تولید، دانش‌بنیان و فناور و اشتغال‌آفرین در صنعت آب و برق را به شرح زیر تصویب کرد:

ماده ۱- در این آیین‌نامه اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط بکار می‌روند:

۱- محصولات دانش‌بنیان: کلیه کالاها و خدماتی که در حوزه فناوری‌های بالا یا متوسط به بالا قرار می‌گیرند به این معنا که دانش فنی طراحی و ساخت نمونه آزمایشگاهی یا دانش فنی فرآیند تولید محصول به دلیل پیچیدگی فنی به سختی قابل کپی‌برداری بوده و کسب آن از موانع اصلی ورود شرکت‌های دیگر به بازار باشد و یا نیازمند تحقیق و توسعه قابل توجه، توسط گروه فنی خبره برای کسب آن بوده و یا منجر به ایجاد خواص یا کارکردهای پیچیده‌ای در محصول شده باشد.

۲- شرکت دانش‌بنیان: شرکت یا مؤسسه خصوصی یا تعاونی که به منظور هم‌افزایی علم و ثروت، توسعه اقتصاد دانش‌محور، تحقق اهداف علمی و اقتصادی (شامل گسترش و کاربرد اختراع و نوآوری) و تجاری‌سازی نتایج تحقیق و توسعه (شامل طراحی و تولید کالا و خدمات) در حوزه فناوری‌های برتر و با ارزش افزوده فراوان به ویژه در تولید نرم افزارهای مربوط تشکیل می‌شود.

۳- کارخانه نوآوری: کانونی برای پذیرش فکر نو (ایده‌ها، رشد و به بار نشستن خلاقیت نیروهای متخصص که در آن تمامی ابزارها و منابعی که برای کارآفرینی و رشد یک فکر نو (ایده) نیاز می‌باشد همانند زیرساخت‌ها، مربی و مشاورین خبره، سرمایه‌گذاران خطر(ریسک)پذیر، خدمات‌دهندگان به کسب‌وکارهای نوپا (استارآپ)ها، شتاب‌دهنده‌ها و غیره وجود دارند.

۴- طرح‌های پیشران: مجموعه‌ای از طرح (پروژه)هایی که بر اساس اولویت‌ها و چالش‌های اصلی صنعت آب و برق تعریف می‌شوند و شکل‌گیری شرکت‌های دانش‌بنیان و فناور و اشتغال دانش پایه بر اساس این نیازها، تحت پوشش حمایت‌های دولتی تسهیل می‌گردد.

۵- سرمایه‌گذاری خطرپذیر (جسورانه): تأمین سرمایه لازم برای شرکت‌ها و کسب‌وکارهای نوپا (استارت‌آپ)

و کارآفرین که مستعد جهش و رشد ارزش بوده و در عین حال دارای هوا (ریسک) زیادی می‌باشد.

۶- وزارت: وزارت نیرو.

۷- معاونت: معاونت علمی و فناوری رییس‌جمهور.

ماده ۲- وزارت با همکاری معاونت مکلف است ظرف یک ماه نسبت به انجام موارد زیر اقدام نماید:

۱- زمینه‌سازی برای هم‌رسانی چالش‌ها و ظرفیت‌ها، شکل‌گیری فعالیت‌های دانش‌بنیان جدید، پشتیبانی و رفع موانع تولید دانش‌بنیان و اشتغال‌آفرین در صنعت آب و برق.

۲- شناسایی و معرفی محصولاتی که دارای ارزش‌بری زیاد، حجم بالای واردات و یا راهبردی هستند.

۳- ایجاد سازوکارهای حمایتی از قبیل از پوشش خطر (ریسک) تجاری‌سازی، ارائه تسهیلات خطرپذیر، بیمه، پیش خرید، خرید تضمینی، تولید بار اول و جبران مخاطرات احتمالی استفاده از محصولات دانش‌بنیان.

۴- تدوین سازوکارهایی برای جبران مخاطرات احتمالی استفاده از محصولات دانش‌بنیان و فناوری در شرکت‌های تابعه و وابسته وزارت از قبیل بیمه.

۵- ترغیب و تشویق مدیران و کارکنان شرکت‌های تابعه و وابسته وزارت به حمایت از زنجیره ارزش در تولید محصولات دانش‌بنیان و فناوری در قالب ضوابط ارزیابی عملکرد.

۶- حمایت، معرفی و زمینه‌سازی برای حضور شرکت‌های دانش‌بنیان و فناوری مرتبط با صنعت آب و برق در بازارهای خارجی با همکاری معاونت و وزارت صنعت، معدن و تجارت و سازمان برنامه و بودجه کشور.

۷- ایجاد سازوکار مورد نیاز برای پیگیری اعتراضات شرکت‌های دانش‌بنیان و فناوری در حوزه‌های مأموریتی وزارت.

ماده ۳- برای ایجاد فضای تعامل میان واحدهای ذی‌ربط در شرکت‌های مادر تخصصی وزارت و شرکت‌های زیرمجموعه، شرکت‌های دانش‌بنیان و فناوری، بخش‌های متولی تحقیق و توسعه در شرکت‌ها و سایر فعالین زیست‌بوم نوآوری نیرو و نگاشت نیازها و ظرفیت‌ها و اطلاع‌رسانی در خصوص فعالیت‌های دانش‌بنیان و فناوری جدید، تسهیلات و حمایت‌ها و پایش طرح (پروژه)ها، وزارت مکلف است نیازها و اولویت‌های تحقیقاتی خود را در سامانه نظام فکر نو(ایده)ها و نیازها (نان) ثبت نماید.

ماده ۴- در راستای حمایت از رشد و توسعه شرکت‌های دانش‌بنیان و فناوری در صنعت آب و برق و توسعه زیست‌بوم نوآوری نیرو، وزارت مکلف است نسبت به اختصاص فضا و امکانات و تخصیص اعتبارات لازم برای راه‌اندازی پارک علم و فناوری نیرو با مجوز وزارت علوم، تحقیقات و فناوری ظرف سه ماه اقدام نماید.

تبصره- وزارت مجاز است در چهارچوب قوانین و مقررات، از امکانات و تجهیزات و نیروی انسانی شرکت‌های زیرمجموعه موجود خود برای تجهیز و راه‌اندازی پارک علم و فناوری نیرو استفاده نماید.

ماده ۵- به منظور تأمین مالی مورد نیاز فعالیت‌های دانش‌بنیان و فناوری و انجام فعالیت‌هایی از جمله سرمایه‌گذاری خطرپذیر، اعطای تسهیلات خطرپذیر، صدور ضمانتنامه و پوشش خطر(ریسک) تجاری‌سازی محصول یا خدمات منتج از پژوهش و فناوری و حمایت از سایر برنامه‌های تولید، دانش‌بنیان و فناوری و اشتغال‌آفرین، شرکت مادر تخصصی توانیر مکلف است با رعایت قوانین و مقررات، مبلغ ده هزار میلیارد (۱۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال از منابع بند (ط) تبصره (۱۵) قانون بودجه سال ۱۴۰۱ کل کشور را برای اعطای تسهیلات خطرپذیر به شرکت‌های دانش‌بنیان و فناوری صنعت برق و شرکت‌های فعال در حوزه اصلاح الگوی مصرف انرژی، از طریق افزایش سرمایه در اختیار صندوق پژوهش و فناوری صنعت برق و انرژی به عنوان نهاد مالی تخصصی در حوزه نیرو قرار دهد.

ماده ۶- وزارت مکلف است با همکاری معاونت با استفاده از ظرفیت‌های صندوق پژوهش و فناوری صنعت برق و انرژی (نیرو)، زیرساخت‌های لازم به منظور بیمه محصولات فناورانه حوزه برق، انرژی، آب و آبفا را بر اساس ظرفیت شرکت‌های دانش‌بنیان و فناوری فراهم نماید.

ماده ۷- وزارت مکلف است با استفاده از ظرفیت‌های صندوق پژوهش و فناوری برق و انرژی و با همکاری صندوق نوآوری و شکوفایی، با رعایت قوانین و مقررات نسبت به استفاده از ظرفیت صندوق گردشی بهینه‌سازی انرژی و یا صندوق جسورانه بورسی از محل اعتبارات طرح یارانه سود تسهیلات و وجوه اداره شده بند (۳) ماده (۱۲) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور و بند (ط) تبصره (۱۵) قانون بودجه سال ۱۴۰۱ کل کشور ظرف سه ماه اقدام نماید.

ماده ۸- در راستای تخصیص بهینه تسهیلات خطرپذیر موضوع بخشی از بند (ط) تبصره (۱۵) قانون بودجه سال ۱۴۰۱ کل کشور، تا سقف بیست و شش هزار میلیارد (۲۶/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال به شرکت‌های دانش‌بنیان و فناوری صنعت برق و شرکت‌های فعال در حوزه اصلاح الگوی مصرف انرژی، کارگروهی با ترکیب معاونت علمی و فناوری رییس‌جمهور، پژوهشگاه نیرو، سازمان انرژی‌های تجدیدپذیر و بهره‌وری انرژی برق (سابتا)، توانیر و سازمان برنامه و بودجه کشور و با مسئولیت معاونت تشکیل می‌شود.

ماده ۹- وزارت مجاز است با همکاری معاونت و با رعایت قوانین و مقررات نسبت به راه‌اندازی حداقل یک کارخانه نوآوری آب و آبفا و یک کارخانه نوآوری برق و انرژی در جوار محیط‌های صنعتی و پژوهشی

خود، با استفاده از امکانات شرکت‌های وابسته به وزارت و سرمایه‌گذاری و ظرفیت‌های بخش خصوصی اقدام نماید.

تبصره- شرکت‌های توسعه‌ای وابسته به وزارت، مجاز به سرمایه‌گذاری مشترک با بخش خصوصی تا سقف چهل و نه درصد (۴۹٪) در تجهیز و راه‌اندازی کارخانه‌های نوآوری موضوع این ماده می‌باشند.

ماده ۱۰- به منظور زمینه‌سازی توسعه فعالیت‌های دانش‌بنیان و فناوری و تشکیل شرکت‌های جدید فناوری، وزارت مکلف است در قالب دستورالعملی که با همکاری معاونت تهیه می‌کند نسبت به حمایت از ایجاد یا تقویت واحدهای تحقیق و توسعه در شرکت‌های غیردولتی تأثیرگذار صنعت آب و برق که بخشی از سهام آن‌ها متعلق به دولت یا شرکت‌های دولتی می‌باشد و همچنین راه‌اندازی شتاب‌دهنده در حوزه آب و آبفا و برق و انرژی توسط آنها، اقدام نماید. همچنین از ایجاد یا تقویت واحدهای تحقیق و توسعه در شرکت‌های تولیدی و خدماتی صنعت آب و برق کشور و یا تشکیل مراکز رشد و شتاب‌دهنده‌های تخصصی وابسته به این شرکت‌ها حمایت نماید.

ماده ۱۱- با هدف راهبری تعاملات پژوهش و فناوری از جمله برگزاری فن‌بازارها و رویدادهای مرتبط با شناسایی چالش‌ها و ظرفیت‌ها، پیگیری طرح‌های پیشران، پذیرش و رسیدگی به طرح‌های پیشنهادی، تعامل با سایر عناصر زیست‌بوم نوآوری همانند دانشگاه‌ها، پارک‌های علم و فناوری و شرکت‌های دانش‌بنیان و هنرستان‌ها و پژوهش‌سراهای دانش‌آموزی در استان‌ها، وزارت موظف است مجتمع‌های آموزشی-پژوهشی وزارت در استان‌های کشور را تحت عنوان پردیس‌های علم و فناوری نیرو با مجوز وزارت علوم، تحقیقات و فناوری ظرف دو ماه تجهیز و فعال نماید.

ماده ۱۲- وزارت مکلف است طرح‌های پیشران زیر را اجرا نماید:

- ۱- توسعه بهینه‌سازی آب، برق و ارتقای شاخص‌های زیست محیطی در صنایع، کشاورزی و ساختمان.
- ۲- ارتقای بهره‌وری در تولید، انتقال و توزیع آب و برق.
- ۳- افزایش امنیت و تاب‌آوری صنعت آب و برق، بومی‌سازی و خودکفایی.
- ۴- توسعه استفاده از هوش مصنوعی در صنعت آب و برق.
- ۵- هوشمندسازی سنجش داده‌های صنعت آب و برق و داده‌کاوی آمار و اطلاعات مبتنی بر هوش مصنوعی و توسعه سامانه‌های بومی پایش و مدیریت مصرف آب و برق.
- ۶- استحصال آب‌های ژرف، جوی و نامتعارف، بازیافت پساب و توسعه آب‌شیرین‌کن‌های مبتنی بر انرژی

تجدیدپذیر.

۷- کاهش تلفات تولید، انتقال و توزیع در صنعت آب و برق.

۸- انرژی‌های تجدیدپذیر و زنجیره ارزش آن.

۹- ذخیره‌سازی انرژی در مقیاس‌های بزرگ و کوچک.

۱۰- توسعه تبادلات انرژی با کشورهای همسایه و توسعه صادرات کالا و خدمات مرتبط با صنعت آب و برق.

۱۱- بومی‌سازی و تکمیل حلقه‌های مفقود زنجیره ارزش انرژی تجدیدپذیر و فناوری‌های مربوط به تابلو (پنل) خورشیدی با سازوکار خرید تضمینی.

۱۲- هوشمندسازی صنعت آب و برق.

تبصره- سازوکار تأمین مالی و اجرایی طرح‌های پیشران بر اساس دستورالعملی است که از سوی وزارت و در چهارچوب قوانین و مقررات تهیه و ابلاغ می‌گردد.

ماده ۱۳- با هدف گسترش استفاده از ظرفیت شرکت‌های دانش‌بنیان و فناوری در حوزه بهینه‌سازی زنجیره عرضه و مصرف آب و انرژی در کشور، وزارت و معاونت و حسب مورد وزارتخانه‌های صنعت، معدن و تجارت، جهاد کشاورزی، راه و شهرسازی، ارتباطات و فناوری اطلاعات و سازمان حفاظت محیط زیست مکلفند:

۱- ضمن راه‌اندازی و گسترش بازارهای محلی آب، دستورالعمل بازار بهینه‌سازی حوزه آب در چهارچوب قوانین و مقررات با رویکرد ارائه اوراق صرفه‌جویی آب را ظرف دو ماه تهیه و به تصویب مراجع ذی‌ربط برسانند.

۲- طرح‌های نمونه (پایلوت) بازارهای بهینه‌سازی مصرف انرژی و آب را در بخش‌های مصرف‌کننده عمده (نیروگاه، ساختمان، صنعت و کشاورزی) با استفاده از ظرفیت شرکت‌های دانش‌بنیان و فناوری، برنامه‌ریزی و اجرا نمایند. همچنین دستورالعمل اجرایی صدور اوراق صرفه‌جویی سوخت ناشی از پروژه‌های بهینه‌سازی و صرفه‌جویی در مصرف برق و تولید برق از منابع تجدیدپذیر و عرضه این اوراق در بازار بهینه‌سازی انرژی و محیط زیست را تدوین و ابلاغ نمایند و مشوق‌های لازم برای صادرات معادل نفت خام انرژی صرفه‌جویی شده را به مراجع قانونی ذی ربط پیشنهاد نمایند.

۳- در دوره‌های کمبود آب و برق نسبت به هوشمندسازی مصرف آب و برق از ظرفیت شرکت‌های

دانش‌بنیان و فن‌اور استفاده نمایند.

ماده ۱۴- وزارت مکلف است از ابتدای سال ۱۴۰۱ ردیف اعتباری با عنوان برنامه تولید، دانش‌بنیان و فن‌اور و اشتغال‌آفرین، به میزان دو درصد (۲٪) از درآمدهای عملیاتی و غیرعملیاتی شرکت‌های تابعه و وابسته وزارت با رعایت سقف بودجه سالانه را به منظور اجرای طرح‌های پيشران ماده (۸) این آیین‌نامه و طرح آزمایشی(پایلوت)های صنعتی، تولید بار اول با رعایت قوانین و مقررات مربوطه حمایت و پوشش ریسک تجاری‌سازی طرح‌های توسعه فناوری ایجاد نماید. دستورالعمل اجرایی نحوه هزینه کرد اعتبارات این ماده، ظرف یک ماه از سوی وزارت ابلاغ می‌شود.

تبصره- اعتبارات تخصیص یافته در این ماده در صورت عدم هزینه کرد در سال مالی مربوط، جهت حمایت از برنامه تولید، دانش‌بنیان و فن‌اور و اشتغال‌آفرین، در اختیار صندوق پژوهش و فناوری نیرو قرار می‌گیرد.

ماده ۱۵- به منظور استقرار نظام نوآوری باز و رویکرد دانش‌بنیان و فن‌اور و تعریف نقش و جایگاه عناصر فناوری و نوآوری در تعامل با ساختارهای موجود، وزارت مکلف است ظرف حداکثر سه ماه مطالعات لازم برای آسیب شناسی و اصلاح فرآیندها را انجام داده و در صورت نیاز پیشنهادهای اصلاحی را به مراجع ذی‌ربط ارائه نماید. مراجع مذکور مکلفند حداکثر ظرف یک ماه، پیشنهادهای وزارت نیرو را بررسی نموده و نتیجه را اعلام نمایند.

تبصره- شرکت‌های مادر تخصصی تابعه وزارت نیرو مکلفند برنامه جامع آموزش و فرهنگ‌سازی سازمانی در حوزه تخصصی خود را با رویکرد اشتغال‌آفرین و دانش‌بنیان و فن‌اور، حداکثر ظرف سه ماه تهیه و پس از تصویب در ستاد موضوع ماده (۲) اجرایی نمایند.

ماده ۱۶- به وزارت و مؤسسات و شرکت‌های تابعه آن اجازه داده می‌شود به منظور حمایت از سرمایه گذاری بخش خصوصی، در چهارچوب قانون جهش تولید دانش‌بنیان - مصوب ۱۴۰۱-، حق بهره برداری علمی-پژوهشی ذیل آن وزارتخانه را در قالب مشارکت در منفعت محصول نهایی با حداقل تشریفات تا سقف پانزده سال به شرکت‌های دانش‌بنیان و فن‌اور واگذار نماید. آیین‌نامه اجرایی این بند ظرف دو ماه توسط وزارت با همکاری معاونت تهیه و ابلاغ می‌گردد.

ماده ۱۷- به منظور افزایش سهم اشتغال دانش‌بنیان و فن‌اور صنعت آب و برق از فارغ‌التحصیلان دانشگاهی و دانشجویان تحصیلات تکمیلی، وزارت مکلف است با در اختیار قرار دادن فرصت‌های حضور و ارتباط با صنعت، زمینه توانمندسازی، مهارت افزایی و مسأله‌یابی منتهی به اشتغال دانش‌بنیان و فن‌اور را

فراهم نماید. بدین منظور وزارت علوم، تحقیقات و فناوری با همکاری وزارت و در چهارچوب برنامه مشترک با محوریت پردیس شهید عباسپور دانشگاه شهید بهشتی و سایر ظرفیت‌های موجود اقدام نماید. هدایت شغلی، استعدادیابی، کارورزی، شبکه‌سازی، ایجاد هسته‌های فناوری و شرکت‌های دانش‌بنیان و فناور و کارآفرینی از طریق مربی‌گری صنعتی (منتورینگ) و برگزاری دوره‌های مکمل پودمانی در طی دوره تحصیل، در قالب فعالیت سکو (پلتفرمی)، از طریق این دانشگاه پیگیری می‌شود. این دانشگاه باید در تعامل با کلیه دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی، امکان پذیرش کلیه دانشجویان در حال تحصیل را به صورت فرصت برابر در کل کشور فراهم نماید.

ماده ۱۸- وزارت با همکاری معاونت مکلف است در راستای خودکفایی در تولید مواد و تجهیزات مورد نیاز کشور در حوزه آب و برق حداکثر ظرف دو ماه، دستورالعمل تسهیل ورود شرکت‌های دانش‌بنیان و فناور تولیدکننده تجهیزات و مواد را به فهرست سازنده (وندورلیست)‌های داخلی و خارجی خود ابلاغ نماید. این شیوه‌نامه شامل بازنگری نظام ارزیابی پیمانکاران به نحوی که دانش‌بنیان و فناور شدن آنها تسهیل شود، می‌باشد.

ماده ۱۹- به منظور تحقق ارتقای بهره‌وری هدف‌گذاری‌شده در این آیین‌نامه، وزارت مکلف است شاخص‌های بهره‌وری متناسب را تا پایان خرداد سال ۱۴۰۱ به سازمان ملی بهره‌وری ایران ارایه و به تأیید سازمان مذکور برساند. وزارت مکلف است در مقاطع زمانی سه ماهه گزارش اقدامات و عملکرد شاخص‌های بهره‌وری را به سازمان ملی بهره‌وری ایران ارایه و این سازمان پس از بررسی و تأیید گزارش ارتقای بهره‌وری مربوط به این آیین‌نامه را به سازمان برنامه و بودجه کشور جهت تخصیص اعتبار ارایه نماید.

**آیین نامه حمایت از تولید دانش بنیان و
اشتغال زایی در صنعت نفت**

هیأت وزیران در جلسه ۱۴۰۱/۴/۲۲ به پیشنهاد مشترک وزارت نفت و معاونت علمی و فناوری رییس‌جمهور و به منظور تحقق تولید، دانش‌بنیان و اشتغال‌آفرین و به استناد قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان و تجاری‌سازی نوآوری‌ها و اختراعات - مصوب ۱۳۸۹ - و اصل یکصد و سی و هشتم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، آیین‌نامه تولید، دانش‌بنیان و اشتغال‌زایی در صنعت نفت را به شرح زیر تصویب کرد:

ماده ۱- در این آیین‌نامه اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط بکار می‌روند:

۱- شرکت دانش‌بنیان: شرکت یا مؤسسه خصوصی و یا تعاونی که به منظور هم‌افزایی علم و ثروت، توسعه اقتصاد دانش‌محور، تحقق اهداف علمی و اقتصادی (شامل گسترش و کاربرد اختراع و نوآوری) و تجاری‌سازی نتایج تحقیق و توسعه (شامل طراحی و تولید کالا و خدمات) در حوزه فناوری‌های برتر و با ارزش افزوده فراوان تشکیل شده و به تأیید معاونت علمی و فناوری رییس‌جمهور رسیده باشند.

۲- فهرست بلند سازندگان و تأمین کنندگان (وندورلیست یا AVL): فهرستی از سازندگان معتبر پذیرفته‌شده بر اساس معیارها، سیاست‌ها و راهبردهای وزارت نفت برای تأمین کالا و یا خدمات خاص مد نظر صنعت نفت.

۳- (اصلاحی ۱۴۰۳/۱/۱۵) واحدهای فناور: واحدهای پژوهش فناوری و مهندسی مستقر در پارک‌های علم و فناوری و مراکز رشد دارای مجوز از مراجع ذی ربط.

۴- زیست‌بوم نوآوری و فناوری: مجموعه‌ای از شرکت‌ها (اعم از بزرگ و کوچک)، پارک‌های علم و فناوری، مراکز رشد، شتاب‌دهنده‌ها، مراکز نوآوری، صندوق‌های تأمین سرمایه و کلیه نهادهای ذی‌نفع در بخش‌های دولتی و خصوصی که در راستای توسعه مشترک فناوری و نوآوری با یکدیگر تعامل داشته و منابع و قابلیت‌های خود را به اشتراک گذاشته و تعامل هم افزا دارند.

۵- شرکت‌های زایشی: شرکت‌هایی که به واسطه واگذاری بخشی از یک شرکت بزرگ یا دانشگاه، به منظور حضور مؤثرتر در بازار رقابت و تمرکز بیشتر بر انجام فعالیت‌های نوآورانه و دانشی، به صورت یک نهاد مستقل راه‌اندازی می‌شوند.

۶- زنجیره ارزش صنعت نفت: مجموعه عملیاتی که در حوزه‌های مختلف بالادست، میاندست و پایین‌دست صنعت نفت و گاز، پالایش و پتروشیمی به صورت زنجیرگونه انجام می‌گیرد تا به تولید

محصولات، خلق ارزش و تولید ثروت از دانش منجر شود.

۷- رویداد فناورانه: رویدادی که با هدف ارائه نیازهای فناورانه، شناسایی راهکارهای مربوط و توسعه همکاری‌های فناورانه و تجاری بین سازمان‌ها، نهادها، شرکت‌های دانش‌بنیان و نوآفرین (استارت‌آپ) فعال در صنعت نفت و گاز برگزار می‌شود.

۸- وزارت: وزارت نفت.

۹- (اصلاحی ۱۴۰۳/۱/۱۵) معاونت: معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان رییس‌جمهور.

ماده ۲- وزارت موظف است با همکاری وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و معاونت نسبت به توسعه و تقویت زیست‌بوم نوآوری و فناوری اقدام نماید. دستورالعمل مرتبط با این ماده با تأکید بر استفاده از خدمات شرکت‌های دانش‌بنیان به صورت زنجیره‌ای و سایر ظرفیت‌های موجود و استفاده از محصولات شرکت‌ها و موسسات دانش‌بنیان و واحدهای فناور مستقر در مراکز رشد و پارک‌های علم و فناوری به صورت زنجیره‌ای ظرف دو ماه تدوین و توسط وزیر نفت ابلاغ می‌شود.

ماده ۳ (اصلاحی ۱۴۰۳/۳/۶)- معاونت موظف است ظرف سه ماه با همکاری وزارت بر اساس سند تلفیقی راهبرد (استراتژی) فناوری که توسط وزارت و معاونت تهیه و ابلاغ می‌شود، از طریق برگزاری رویدادهای فناورانه نسبت به اعلام تقاضاهای فناورانه و نیازهای وارداتی صنعت نفت و ثبت آنها در سامانه‌های به‌هم‌رسانی نیاز و توانمندی (عرضه و تقاضا) و نظام ایده‌ها و نیازها (نان) تأمین آنها با اولویت سامانه جریان اقتصادی نوین (جان) اقدام نماید.

ماده ۴- وزارت موظف است با رعایت قوانین و مقررات ذی‌ربط ظرف چهار ماه نسبت به بازنگری در ساختارها، فرآیندها و وظایف خود مرتبط با پژوهش و فناوری با استقرار نظام نوآوری باز و دانش‌بنیان با مشارکت مراکز علمی و فناوری اقدام نماید.

ماده ۵- وزارت با همکاری معاونت موظف است ظرف دو ماه دستورالعمل بازنگری نظام ارزیابی پیمانکاران (نظیر شرکت‌های اکتشاف و تولید)، سازندگان و تأمین‌کنندگان را به نحوی که دانش‌بنیان شدن آنها را تسهیل نماید، با تأکید بر خودکفایی در تولید مواد، تجهیزات و خدمات موردنیاز صنعت نفت، تسهیل ورود شرکت‌های دانش‌بنیان تولیدکننده تجهیزات، مواد و خدمات به فهرست بلند سازندگان و تأمین‌کنندگان (وندورلیست) داخلی و خارجی را تدوین و ابلاغ نماید.

ماده ۶- وزارت موظف است با همکاری معاونت از طریق فراخوان پارک علم و فناوری نفت و گاز

نسبت به شناسایی راه کارهای زود بازده کاهش شدت انرژی توسط دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی، مراکز رشد و فناوری و شرکت‌های دانش‌بنیان اقدام و طرح‌های مرتبط با آن را برای استفاده از ساز و کارهای موضوع ماده (۱۲) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور - مصوب ۱۳۹۴ - جهت تصویب به شورای اقتصاد ارایه نماید. شورای اقتصاد موظف است با اولویت نسبت به بررسی طرح‌های مزبور اقدام نماید.

ماده ۷- بانک‌ها مجازند به منظور حمایت از شرکت‌های دانش‌بنیان و سایر شرکت‌های مجری طرح‌های بهینه‌سازی مصرف انرژی با عقد قرارداد سه‌جانبه فی مابین این شرکت‌ها، بانک و شرکت تابع وزارت، ضمن پذیرش این قرارداد به عنوان تضمین پرداخت تسهیلات، نسبت به تامین منابع مالی موردنیاز برای اجرای طرح (پروژه)‌های بهینه‌سازی مصرف انرژی اقدام نمایند به نحوی که بازپرداخت تسهیلات مستقیماً از محل سوخت صرفه‌جویی شده در چهارچوب ماده (۱۲) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور صورت پذیرد. بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران موظف به حمایت از طریق شورای پول و اعتبار می‌باشد.

ماده ۸- وزارت موظف است با همکاری معاونت علمی، به منظور حمایت از کسب و کارهای دانش‌بنیان، با رعایت حقوق مصرف‌کننده، نسبت به پیشنهاد بازنگری آیین‌نامه ایجاد بازار بهینه‌سازی انرژی و محیط زیست، به شورای عالی انرژی کشور با هدف صرفه‌جویی در مصرف انرژی و فراهم نمودن امکان بهره‌مندی از انرژی صرفه‌جویی شده اقدام نماید.

ماده ۹- معاونت موظف است با همکاری وزارتخانه‌های نفت، نیرو، صنعت، معدن و تجارت و راه و شهرسازی طرح نمونه (پایلوت) بازار بهینه‌سازی انرژی و محیط زیست را در بخش‌های مختلف مصرف‌کننده (نیروگاه، ساختمان، صنعت و کشاورزی) در سه شهر منتخب کشور، برنامه‌ریزی و اجرا نماید. دستورالعمل اجرایی این ماده ظرف دو ماه توسط معاونت و با همکاری وزارتخانه‌های مذکور تهیه و ابلاغ می‌شود.

ماده ۱۰ (اصلاحی ۱۴۰۳/۱/۱۵) - وزارت موظف است با همکاری معاونت از طریق صندوق پژوهش و فناوری صنعت نفت و با رعایت قوانین و مقررات به منظور حمایت از تولیدکنندگان داخلی نسبت به پیاده‌سازی سازوکاری برای ارائه انواع ضمانت‌نامه‌های قراردادی و همچنین ضمانت تعهد پرداخت تسهیلات دریافتی این شرکت‌ها که در راستای اجرای این آیین‌نامه دریافت می‌گردد، با اولویت

اجرای طرح‌های بهینه‌سازی مصرف ذیل بازار بهینه‌سازی انرژی و محیط زیست، ساخت تجهیزات و لوازم مؤثر در کاهش مصرف انرژی، تحول رقومی (دیجیتال) در صنعت نفت، افزایش ضریب باز یافت از طریق احیای چاه‌های غیرفعال و کم بازده، گسترش فعالیت‌های اکتشافی در حوزه نفت و گاز، مشعل‌سوزی (فلرینگ) و بازیابی گازهای مشعل، ساخت بار اول محصولات راهبردی (استراتژیک) صنعت شامل کنشیار (کاتالیست) ها، تجهیزات و مواد شیمیایی، افزایش ضریب پیچیدگی پالایشگاه‌های کشور، توسعه دانش‌های فنی حوزه تولید گاز مایع (ال ان جی)، تولید گاز سنتز (اس ان جی) و انرژی هیدروژنی، هوش مصنوعی و استفاده از آن در سلامت، ایمنی و محیط زیست (اچ اس ای)، جلوگیری از هدررفت اجزای ارزشمند گاز طبیعی از جمله اتان، پروپان و هلیوم و توسعه صنایع وابسته به آن و تکمیل زنجیره ارزش صنایع پایین دستی نفت، گاز، پالایش و پتروشیمی اقدام نماید.

تبصره (منسوخه ۱۴۰۱/۶/۲۳) - وزارت مجاز است در چهارچوب قوانین و مقررات مربوط به منظور افزایش توان مالی صندوق پژوهش و فناوری غیردولتی صنعت نفت، از طریق شرکت‌های تابع و با استفاده از منابع بند (الف) تبصره (۱۸) قانون بودجه سال ۱۴۰۰ کل کشور و با رعایت دستورالعمل مربوط و با توافق وزارت امور اقتصادی و دارایی و سازمان برنامه و بودجه کشور نسبت به افزایش سرمایه این صندوق تا سقف مبلغ ده هزار میلیارد (۱۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال اقدام نماید.

ماده ۱۱ (اصلاحی ۱۴۰۳/۱/۱۵) - وزارت مجاز است با همکاری معاونت و با اولویت شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان و واحدهای مستقر در مراکز رشد و پارک‌های علم و فناوری نسبت به ایجاد، راه‌اندازی و گسترش بخش‌های پتروشیمیایی/پتروپالایشگاهی متمرکز و هم‌افزا به منظور توسعه پایین‌دست صنعت پتروشیمی، اشتغال‌زایی، تولید ارزش افزوده و جلوگیری از ارزبری در پارک‌های علم و فناوری موجود اقدام نماید. همچنین شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان و واحدهای مستقر در مراکز رشد و پارک‌های علم و فناوری مجازند در صورت لزوم خوراک مورد نیاز خود را از طریق واردات و با رعایت قوانین و مقررات مربوط تأمین نمایند.

ماده ۱۲ - معاونت موظف است با همکاری وزارت ظرف دو ماه دستورالعمل تسهیل و تسریع ایجاد شرکت‌های زایشی از جمله در پژوهشگاه صنعت نفت و سایر واحدهای تابع به نحوی که حقوق مالکیت فکری شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان و واحدهای فناور مستقر در مراکز رشد و پارک‌های علم و فناوری و وزارت نفت حفظ شود را تهیه و ابلاغ نماید.

ماده ۱۳- وزارت موظف است با هدف تکمیل زنجیره ارزش و قطع وابستگی در صنعت نفت، با همکاری معاونت و سایر مراکز علمی و صنعتی از طریق شرکت‌های تابع ذی‌ربط، نسبت به ظرفیت‌سازی برای تولید دانش فنی با قابلیت صلاحیت صدور دانش فنی مورد نیاز اقدام نماید. دستورالعمل مربوط ظرف سه ماه توسط وزارت تهیه و ابلاغ می‌شود.

ماده ۱۴- وزارت موظف است با همکاری معاونت با هدف استانداردسازی محصولات دانش‌بنیان صنعت نفت و گاز، استانداردهای این حوزه را تدوین و به تأیید سازمان ملی استاندارد ایران برساند.

ماده ۱۵- وزارت موظف است با همکاری معاونت ظرف دو ماه نسبت به تهیه و ابلاغ دستورالعمل تأسیس مراکز ارزیابی فناوری و آزمایشگاه‌های مرجع در صنعت نفت و اعطای گواهینامه اقدام نماید.

ماده ۱۶- معاونت با همکاری وزارت موظف است ظرف یک ماه پیشنهادات خود را جهت بازنگری مصوبه تولید بار اول اقلام راهبردی و تحریمی با هدف تعمیم حمایت‌های این آیین‌نامه برای توسعه مقیاس اقلام ساخت بار اول به مراجع ذی‌ربط ارایه نماید.

ماده ۱۷ (اصلاحی ۱۴۰۳/۱/۱۵)- در راستای حمایت از تولید مواد و تجهیزات راهبردی (استراتژیک) نفت، گاز، پالایش و پتروشیمی و به منظور کاهش خطر (ریسک) تجاری‌سازی محصولات دانش‌بنیان، وزارت مکلف است با همکاری معاونت و بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران و از طریق شرکت‌های بیمه و صندوق پژوهش و فناوری صنعت نفت، با طراحی سازوکار بیمه‌ای اعم از الگوهای تسهیم خطر (ریسک)، جبران خسارت‌های احتمالی ناشی از به کارگیری محصولات را با رعایت قوانین و مقررات تضمین نماید. بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران مکلف است دستورالعمل‌های لازم برای اتکایی کردن سازوکار بیمه‌ای مذکور را با رعایت قوانین و مقررات ظرف دو ماه تهیه و برای تصمیم‌گیری به شورای عالی بیمه ارائه نماید.

تبصره (الحاقی ۱۴۰۳/۱/۱۵)- وزارت مجاز است در چهارچوب قوانین و مقررات مربوط، به منظور تأمین منابع برای توسعه زیرساخت‌های نهادهای صدور گواهینامه کیفیت، آزمایشگاه‌های مرجع و آزمایشگاه‌های خطر (ریسک)، و افزایش توان مالی الگوی تسهیم خطر (ریسک) مذکور، با استفاده از وجوه اداره شده و کمک‌های فنی اعتباری پیش‌بینی شده در قوانین بودجه سنواتی اقدام نماید.

ماده ۱۸- وزارت موظف است به منظور حمایت از تولید دانش‌بنیان و ایجاد اشتغال از طریق تکمیل زنجیره ارزش در صنعت نفت با ارائه تسهیلات تخفیف خوراک و همچنین مشوق‌های مرتبط با صادرات

محصولات و خدمات دانش‌بنیان از طریق سازوکار قانونی لازم اقدام نماید.

ماده ۱۹- معاونت با همکاری وزارتخانه‌های نفت و صنعت، معدن و تجارت موظف است در راستای تولید پایدار، اشتغال‌آفرینی و افزایش ارزآوری از تولید مواد شیمیایی و تجهیزات موردنیاز صنعت نفت، حداکثر ظرف دو ماه، سازوکار قانونی تقویت زیرساخت‌های صادرات کالاها و خدمات دانش‌بنیان صنعت نفت شامل ارائه تسهیلات صادرات، معافیت‌های مالیاتی و گمرکی، ایجاد مشارکت (کنسرسيوم)های صادراتی، بهره‌گیری از شبکه خدمات آزمایشگاهی دانش‌بنیان به منظور ارزیابی، اعتبارسنجی و ارتقای کیفیت محصولات این حوزه و پشتیبانی از تولیدکنندگان تجهیزات و مواد شیمیایی جهت اخذ استانداردها و گواهی‌نامه‌های بین‌المللی و ورود به فهرست بلند سازندگان و تأمین‌کنندگان (وندورلیست) خارجی تهیه و جهت سیر مراحل قانونی به هیأت وزیران ارایه نماید.

ماده ۲۰- سازمان برنامه و بودجه کشور موظف است بودجه لازم برای عملیاتی‌سازی این آیین‌نامه را در چهارچوب لایحه بودجه کشور پیش‌بینی و پس از ابلاغ در اختیار وزارت و معاونت قرار دهد.

ماده ۲۱- وزارت موظف است با همکاری معاونت ظرف سه ماه نسبت به تهیه و ابلاغ دستورالعمل ناظر به اعطای امتیازات و مشوق‌های لازم در راستای دانش‌بنیان‌شدن و یا توسعه دانش‌بنیانی به شرکت‌های بزرگ فعال در حوزه تحقیق و توسعه، فناوری و نوآوری صنعت نفت در چهارچوب قوانین و مقررات اقدام نماید.

ماده ۲۲- وزارت موظف است نسبت به کاهش مخاطرات زیست‌محیطی و تضمین سلامت نیروی انسانی مرتبط با اولویت استفاده از ظرفیت شرکت‌های دانش‌بنیان اقدام نماید.

ماده ۲۳- وزارت به تشخیص خود و با همکاری وزارت آموزش و پرورش و به منظور تأمین نیروی انسانی ماهر برای مناطق نفت خیز نسبت به احداث و تجهیز (۵۰) هنرستان فنی و حرفه‌ای در مناطق نفتی اقدام می‌نماید.

ماده ۲۴- به منظور تحقق ارتقای بهره‌وری هدف‌گذاری شده در این آیین‌نامه، وزارت موظف است شاخص‌های بهره‌وری متناسب را تا پایان تیرماه سال ۱۴۰۱ به سازمان ملی بهره‌وری ایران ارائه و به تأیید سازمان مذکور برساند.

ماده ۲۵- وزارت موظف است در مقاطع زمانی سه ماهه گزارش اقدامات و عملکرد شاخص‌های بهره‌وری را به سازمان ملی بهره‌وری ایران ارائه و این سازمان پس از بررسی و تأیید گزارش ارتقای

بهره‌وری مربوط به این آیین‌نامه را به سازمان برنامه و بودجه کشور جهت تخصیص اعتبار ارائه نماید.

ماده ۲۶ (منسوخه ۱۴۰۳/۳/۶) - به منظور توسعه اقتصاد دانش‌بنیان، پذیرش ضمانتنامه‌های صادره توسط صندوق‌های غیردولتی پژوهش و فناوری که به عنوان شرکت دانش‌بنیان به تأیید کارگروه دایمی شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان رسیده‌اند، شامل انواع تضامین اعتباری و تضامین مربوط به فرایند ارجاع کار، خرید انواع کالا و ماشین آلات، معاملات پیمانکاری، انجام تعهدات، پیش پرداخت و حسن انجام کار، برای کلیه تولیدکنندگان و پیمانکاران داخلی از سوی ذی‌نفعان مندرج در بند (ب) ماده (۴) قانون جهش تولید دانش‌بنیان مجاز است.

ماده ۲۷ (اصلاحی ۱۴۰۳/۱/۱۵) - به منظور تسهیل در تأمین وثایق شرکت‌های دانش‌بنیان و واحدهای فناور در دریافت خدمات مالی و اعتباری، وزارت مکلف است سازوکار لازم برای تصریح اجرایی‌سازی ترهین مطالبات قراردادی و منظورنمودن آن در کلیه قراردادهای شرکت‌های تابع و وابسته در حوزه مرتبط را به‌نحوی فراهم آورد که در صورت ترهین قرارداد نزد صندوق پژوهش و فناوری صنعت نفت، مانده مطالبات قراردادی با تأیید صندوق مذکور به شرکت‌های طرف قرارداد پرداخت شود.

ماده ۲۸ (الحاقی ۱۴۰۳/۱/۱۵) - به منظور توسعه زیست‌بوم دانش‌بنیان در صنعت نفت و تأمین منابع مالی و اعتباری موضوع این آیین‌نامه و حمایت از سرمایه‌گذاری در برنامه‌های تحقق رشد و تولید، صادرات کالا و خدمات، حمایت از ساخت داخل و طرح(پروژه)های توسعه‌ای توسط بخش‌های غیردولتی، وزارت مکلف است پس از تصویب مجمع عمومی شرکت‌های تابع ذی‌ربط تا پایان برنامه هفتم از طریق شرکت‌های تابع خود و پیش‌بینی موضوع در بودجه‌های سنواتی شرکت‌های مذکور، نسبت به اختصاص سالانه حداقل بیست هزار میلیارد (۲۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال از محل منابع داخلی این شرکت‌ها در قالب وجوه اداره شده، کمک‌های فنی و اعتباری و پرداخت مابه‌التفاوت نرخ سود اقدام نمایند.

ماده ۲۹ (الحاقی ۱۴۰۳/۱/۱۵) - وزارت از طریق شرکت‌های تابع مکلف است به منظور حمایت از توسعه شرکت‌های دانش‌بنیان، واحدهای فناور و تولید بار اول محصولات راهبردی در صنعت نفت، از محل منابع داخلی وزارت و با رعایت قوانین بودجه سنواتی و قوانین و مقررات مربوط نسبت به تأمین منابع مالی مورد نیاز نزد صندوق پژوهش و فناوری صنعت نفت برای گشایش اعتبار اسنادی ریالی در طرح (پروژه)های مرتبط اقدام نمایند. سازوکار پیاده‌سازی شده باید به نحوی باشد که تا پایان سال ۱۴۰۳ قراردادهای تولید بار اول و سایر قراردادهای شرکت‌های دانش‌بنیان و واحدهای فناور با اعتبار اسنادی

ریالی منعقد گردد. دستورالعمل اجرایی این ماده ظرف دو ماه توسط وزارت تهیه و ابلاغ می‌شود.

**آیین نامه حمایت از تولید دانش بنیان و
اشتغال آفرین در حوزه صنعت، معدن و تجارت**

هیأت وزیران در جلسه ۱۴۰۱/۵/۱۹ به پیشنهاد وزارت صنعت، معدن و تجارت و به استناد قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان و تجاری‌سازی نوآوری‌ها و اختراعات - مصوب ۱۳۸۹ - و اصل یکصد و سی و هشتم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، آیین‌نامه حمایت از تولید، دانش‌بنیان و اشتغال‌آفرین در حوزه صنعت، معدن و تجارت را به شرح زیر تصویب کرد:

ماده ۱- به منظور ارتقای تولید دانش‌بنیان در بنگاه‌های تولیدی و کسب‌وکارهای صنعتی-معدنی، وزارت صنعت، معدن و تجارت موظف است با همکاری دستگاه‌های ذی‌ربط و استفاده از ظرفیت مشوق‌های قانونی، نسبت به اجرای برنامه‌های توسعه فناوری در بخش صنعت، معدن و تجارت اعلامی شامل ارتقای تحقیق و توسعه در بنگاه‌های بزرگ، توسعه ماشین‌سازی پیشرفته، ماشین‌آلات و تجهیزات نسل (۴) و نوسازی خطوط تولید، خلق توانمندی نوآوری در بنگاه‌های کوچک و متوسط و همکاری با شرکت‌های بزرگ، بین‌المللی‌شدن بنگاه‌ها، ورود بنگاه‌ها به محصولات پیچیده‌تر و دارای ارزش افزوده بالاتر و گذار از سرهم‌بندی (مونتاژکاری) به نوآوری اقدام نماید.

ماده ۲- به منظور تحقق هم‌پایی در فناوری‌های پیشران حوزه صنعت و معدن، وزارت صنعت، معدن و تجارت موظف است با همکاری معاونت علمی و فناوری رییس‌جمهور و وزارتخانه‌های ذی‌ربط نسبت به تعریف و راهبری و حمایت از طرح (پروژه)‌های فناورانه پیشران با اولویت توسعه حمل‌ونقل هوشمند، هوشمندسازی اکتشاف و بهره‌برداری معادن ایران، توسعه فناوری الکترونیک و میکروالکترونیک، توسعه فناوری‌های مرتبط با خانه‌های هوشمند و هوش مصنوعی و مواد هوشمند، ساخت و توسعه کنشیار (کاتالیزور)‌های مورد نیاز صنعت، توسعه فناوری‌های حوزه بهداشت، ایمنی و محیط زیست، توسعه فناوری‌های نوین در حمل و نقل هوایی، توسعه فناوری‌های نوین مرتبط با صنایع فرهنگی و خلاق و توسعه فناوری‌های نوین در صنایع غذایی اقدام نماید.

ماده ۳- به منظور کمک به رفع مسائل راهبردی کشور از طریق فناوری و نوآوری، به خصوص جلوگیری از خروج ارز و بحران آب و انرژی، وزارت صنعت، معدن و تجارت موظف است با همکاری وزارتخانه‌های ذی‌ربط نسبت به اجرای برنامه‌های افزایش عمق ساخت داخل تجهیزات پزشکی آزمایشگاهی با همکاری وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و توسعه فناوری‌های حوزه آب و انرژی و محیط زیست با همکاری سازمان حفاظت محیط زیست اقدام نماید.

ماده ۴- به منظور پیش‌بینی و بازسازی محصولات صنعتی، به ویژه برای شرکت‌های تولیدی و دانش‌بنیان، وزارت صنعت، معدن و تجارت موظف است با همکاری دستگاه‌های ذی‌ربط به ویژه معاونت علمی و فناوری رییس‌جمهور، وزارتخانه‌های نفت، نیرو، ارتباطات و فناوری اطلاعات و راه و شهرسازی نسبت به تعیین اهداف میان‌مدت توسعه برای رشته فعالیت‌های منتخب، تهیه بسته‌های سیاستی یکپارچه و هم‌افزا، به‌هم‌رسانی با هدف تجمیع تقاضا و ارتقای ساخت داخل و گذر از سرهم‌بندی (مونتازکاری) به ساخت دربنگاه‌های صنعتی-معدنی هر رشته فعالیت اقدام نماید به گونه‌ای که عمق ساخت در هر رشته فعالیت افزایش یابد.

تبصره- دستگاه‌های اجرایی موضوع این ماده موظفند اهداف و برنامه‌های میان‌مدت خود برای برنامه‌ریزی ساخت و تجمیع تقاضا را در اختیار وزارت صنعت، معدن و تجارت قرار دهند.

ماده ۵- به منظور مدیریت و راهبری ابزارهای تأمین مالی تحقیق و توسعه و توسعه فناوری ویژه بنگاه‌های صنعتی-معدنی، (شامل ارائه تسهیلات، تأمین سرمایه خطرپذیر، پوشش خطر (ریسک) تحقیق و توسعه و تضمین خرید یا پیش خرید محصولات فناورانه) شرکت مادر تخصصی صندوق حمایت از تحقیقات و توسعه صنایع پیشرفته و سایر صندوق‌های ذیل وزارت صنعت، معدن و تجارت مجازند در چهارچوب اساسنامه خود نسبت به ایجاد صندوق سرمایه‌گذاری طرح (پروژه) و صندوق‌های جسورانه بورسی با همکاری سازمان‌های توسعه‌ای ذیل وزارت صنعت، معدن و تجارت و صندوق نوآوری و شکوفایی و صندوق‌های پژوهش و فناوری، انجمن‌ها، تشکلات و همچنین بنگاه‌های غیردولتی بخش صنعت، معدن و تجارت اقدام نماید.

ماده ۶- با هدف انجام فعالیت‌های تحقیق و توسعه مشترک میان بنگاه‌های بزرگ، شرکت‌های دانش‌بنیان و مراکز تحقیقاتی قطب، پارک‌های علم و فناوری و مراکز رشد، وزارت صنعت، معدن و تجارت موظف است با همکاری معاونت علمی و فناوری رییس‌جمهور، وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و ارتباطات و فناوری اطلاعات و اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران و سایر وزارتخانه‌های مرتبط نسبت به تعیین حوزه‌های اولویت‌دار تحقیق و توسعه (فناوری‌های پیشران)، تعریف و راهبری مشارکتی (کنسرسیوم)های تحقیق و توسعه بزرگ ملی با محوریت بنگاه‌های بزرگ پیشگام و همکاری شرکت‌های دانش‌بنیان و مراکز تحقیقاتی قطب و کارآفرینان پیشرو و همچنین تأسیس و راهبری مراکز فناوری صنعتی اقدام نماید. بنگاه‌های پیشگام،

بنگاه‌هایی هستند که در حوزه‌های نوآورانه و یا فناوری‌های جدید و پرخطر (ریسک) حاضر به سرمایه‌گذاری قابل توجه برای فعالیت‌های تحقیق و توسعه خصوصاً با همکاری شرکت‌های دانش‌بنیان شده‌اند.

ماده ۷- به منظور استفاده از دانش و فناوری‌های روز جهانی و همچنین اتصال محصولات فناورانه داخلی به بازارهای جهانی، وزارت صنعت، معدن و تجارت با همکاری وزارت امور خارجه و مرکز همکاری‌های تحول و پیشرفت ریاست جمهوری موظف است نسبت به تسهیل به کارگیری متخصصین خارجی و متخصصین فناور ایرانی خارج از کشور جهت انتقال دانش ضمنی تحقیق و توسعه، دانش طراحی و دانش بازار به بنگاه‌های داخلی، حمایت از ایجاد همکاری مشترک در توسعه یک محصول جدید (یا نام‌های جدید) میان بنگاه‌های داخلی و بنگاه‌های خارجی (یا مراکز تحقیقاتی) دارای دانش تحقیق و توسعه و دانش بازار، حمایت از سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی از روش‌های مختلف به ویژه تولید تحت امتیاز (لیسانس) و تأسیس مراکز فناوری در قطب‌های فناوری جهان، اقدام نماید.

ماده ۸- به منظور ترغیب بنگاه‌های کوچک و متوسط به ارتقای توانمندی نوآوری، خطر (ریسک)‌پذیری و ورود به حوزه‌های جدید، نوسازی تجهیزات و ماشین‌آلات و به کارگیری متخصصین داخلی و خارجی، وزارت صنعت، معدن و تجارت مجاز است با همکاری معاونت علمی و فناوری رییس‌جمهور، صندوق نوآوری و شکوفایی، سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران و اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران نسبت به حمایت از تأسیس صندوق‌های خصوصی سپرده-کمک بلاعوض مشروط برای هر شکل صنعتی اقدام نماید.

تبصره- صندوق‌های تشکیل‌شده ذیل ماده (۵) این آیین‌نامه مجازند نسبت به تقویت صندوق‌های سپرده-کمک بلاعوض مشروط اقدام نمایند.

ماده ۹- با هدف پشتیبانی مؤثر از فعالیت‌های تحقیق و توسعه، وزارت صنعت، معدن و تجارت موظف است با همکاری وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و معاونت علمی و فناوری رییس‌جمهور حسب مورد با استفاده از ظرفیت بنگاه‌های بزرگ، انجمن‌ها، تشکلات و اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران نسبت به کمک به تأسیس صندوق‌های پژوهش و فناوری در رشته صنعت‌های منتخب اقدام نماید.

ماده ۱۰- به منظور ترغیب بنگاه‌های صنعتی و معدنی به ویژه بنگاه‌های کوچک و متوسط به ارتقای

توانمندی نوآوری، وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی موظف است نسبت به تسهیل اجرای مشوق‌های قانونی بیمه‌ای از جمله تقسیط و یا بخشش حق بیمه کارفرما، ویژه بنگاه‌های پیشگام و حائز شرایط معرفی شده توسط وزارت صنعت، معدن و تجارت و کارآفرینان پیشرو اقدام نماید.

ماده ۱۱- به منظور تقویت فرهنگ استفاده از محصولات با فناوری‌های نوین و ایجاد تقاضا برای این محصولات، سازمان ملی استاندارد ایران موظف است با همکاری وزارتخانه‌های صنعت، معدن و تجارت و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی حسب مورد نسبت به تعریف استانداردهای بالاتر یا جدید برای رشته فعالیت‌های منتخب در زمان بندی تفاهم شده با وزارت صنعت، معدن و تجارت و پیشنهاد تصویب به مراجع ذی‌ربط اقدام نماید.

ماده ۱۲- به منظور تأمین نیروی متخصص و حرفه‌ای برای بنگاه‌های صنعتی-معدنی، وزارت علوم، تحقیقات و فناوری موظف است با همکاری وزارت صنعت، معدن و تجارت و اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران و همچنین بنگاه‌های پیشگام معرفی شده توسط وزارت صنعت، معدن و تجارت، اقدام به طراحی دوره‌های جدید دانشگاهی یا تغییر سرفصل دوره‌های دانشگاهی (به منظور کاربردی و حرفه‌ای شدن دوره‌های دانشگاهی) نماید.

ماده ۱۳- وزارت صنعت، معدن و تجارت موظف است با همکاری وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، وزارت آموزش و پرورش، سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور و سازمان مدیریت صنعتی، در چهارچوب یک تفاهم و برنامه مشترک، نسبت به تربیت سرمایه انسانی مورد نیاز جهت ارتقای تولید دانش‌بنیان بخش صنعت، معدن و تجارت اقدام نماید.

ماده ۱۴- به منظور به اشتراک‌گذاری تجهیزات، ماشین‌آلات، سرمایه‌های انسانی و دیگر منابع تولید میان بنگاه‌های صنعتی-معدنی و سایر کسب‌وکارها، وزارت صنعت، معدن و تجارت موظف است نسبت به حمایت از توسعه بن‌سازه‌های (پلتفرم) زیرساختی کسب‌وکار در بخش خصوصی با تأکید بر زنجیره‌سازی بین کسب‌وکارها و ارتقای بهره‌وری در طول زنجیره ارزش آنها اقدام نماید.

ماده ۱۵- وزارت صنعت، معدن و تجارت مکلف است نسبت به معرفی سامانه‌ای جهت ثبت اطلاعات کلیه بنگاه‌های دارای پروانه بهره‌برداری کشور شامل اطلاعات مربوط به فعالیت‌های تحقیق و توسعه نظیر تعداد پرسنل مرتبط با تحقیق و توسعه، حجم هزینه‌کرد تحقیق و توسعه کلیه بنگاه‌های دارای پروانه بهره‌برداری از وزارت صنعت، معدن و تجارت و سایر اطلاعات درخواست شده از سوی آن

وزارتخانه، اقدام نماید. وزارت صنعت، معدن و تجارت موظف است اطلاعات موضوع این ماده را در سامانه فکرنو (ایده‌ها) و نیازها (نان) قرار دهد.

ماده ۱۶- به منظور پوشش خطر (ریسک) تحقیق و توسعه و ورود بنگاه‌ها به حوزه‌های جدید، وزارت صنعت، معدن و تجارت مکلف است با همکاری بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران نسبت به تهیه سازوکار ارائه بیمه پژوهش و فناوری توسط بیمه‌های کشور و پیشنهاد به مراجع ذی‌ربط جهت تصویب اقدام نماید.

ماده ۱۷- به منظور تأمین مالی طرح‌ها و پروژه‌های برنامه‌های ارتقای تولید دانش‌بنیان بخش صنعت، معدن و تجارت، به ویژه پروژه‌های تحقیق و توسعه پرهزینه ویژه بنگاه‌های پیشگام و همچنین اولویت‌دهی به تأمین ارز مورد نیاز مواد اولیه، اجزا و قطعات و ماشین‌آلات و تجهیزات خطوط تولید این بنگاه‌ها، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، وزارت امور اقتصادی و دارایی و صندوق توسعه ملی موظفند با هماهنگی وزارت صنعت، معدن و تجارت و در چهارچوب قوانین و مقررات نسبت به اختصاص منابع مالی ارزی و ریالی مورد نیاز برای اجرای طرح‌ها و پروژه‌های برنامه‌های فوق، به ویژه فعالیت‌های تحقیق و توسعه با الزام پوشش حداکثری از تأمین مالی لازم، اقدام نمایند.

ماده ۱۸ (اصلاحی ۱۴۰۱/۷/۲۴)- به منظور توسعه فعالیت‌های دانش‌بنیان و فناوری و نوآوری، وزارت صنعت، معدن و تجارت مجاز است در چهارچوب قوانین و مقررات نسبت به ایجاد (۴۰) شهرک فناوری جدید ظرف پنج سال، از محل اعتبارات مصوب مربوط که مکان و حوزه فعالیت آن توسط وزارت صنعت، معدن و تجارت تعیین می‌شود، اقدام نماید.

ماده ۱۹- وزارت صنعت، معدن و تجارت موظف است نسبت به توسعه (۱۰۰۰) واحد کارگاهی و مکان‌های تحقیق و توسعه برای شرکت‌های دانش‌بنیان، واحدهای تحقیق و توسعه و کسب‌وکارهای کوچک فناوری، با محوریت سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران از محل منابع در اختیار و در چهارچوب قوانین و مقررات اقدام نماید.

ماده ۲۰- سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران مجاز است در چهارچوب قوانین و مقررات مبلغ تعدیل اقساط معوق مربوط به حقوق انتفاع زمین واحدهای دانش‌بنیانی که تا پایان سال ۱۴۰۱ به بهره‌برداری رسیده و فعال می‌باشند را پنجاه درصد (۵۰٪) کاهش دهد.

ماده ۲۱- معاونت علمی و فناوری رییس‌جمهور موظف است با همکاری وزارتخانه‌های صنعت، معدن

و تجارت، علوم، تحقیقات و فناوری و سازمان حفاظت محیط‌زیست نسبت به تدوین شاخص‌های بنگاه‌های نوآور و زیست‌بوم فناوری و نوآوری در حوزه صنعت، معدن و تجارت اقدام نماید تا امکان برخورداری از مشوق‌های پیش‌بینی‌شده در قوانین ذی ربط برای این زیست‌بوم و بنگاه‌های مشمول فراهم گردد.

ماده ۲۲- وزارت صنعت، معدن و تجارت مجاز است در چهارچوب قوانین و مقررات نسبت به استخدام و جذب (۶۰) خیره حوزه فناوری و نوآوری در رشته صنعت‌های منتخب و با هدف اجرای برنامه‌های ارتقای تولید دانش‌بنیان خود اقدام نماید.

ماده ۲۳- وزارت صنعت، معدن و تجارت موظف است نیازهای تحقیقاتی، طرح‌های پژوهشی و فناوریانه خود و کلیه سازمان‌های زیرمجموعه خود مرتبط با بند (و) تبصره (۹) قانون بودجه سال ۱۴۰۱ کل کشور، و تبصره (۱۰) بند (الف) ماده (۳۵) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور را علاوه بر موارد مصرح قانونی به صورت نیازهای تجمیعی و طرح (پروژه)‌های بزرگ مقیاس اعلام نماید. وزارت علوم، تحقیقات و فناوری موظف است در خصوص قرار گرفتن طرح‌های موضوع این ماده در سامانه فکرنو (ایده‌ها) و نیازها (نان) تمهیدات لازم را اتخاذ نماید.

ماده ۲۴- ستاد تسهیل و رفع موانع تولید موضوع ماده (۶۱) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور، موظف است در چهارچوب وظایف مقرر قانونی نسبت به رفع موانع تولید بنگاه‌های صنعتی - معدنی پیشگام تحقیق و توسعه در حوزه‌های اولویت دار اقدام نماید.

ماده ۲۵- وزارت صنعت، معدن و تجارت مجاز است نسبت به استفاده از امکانات و اموال دانشگاه صنایع و معادن (متعلق به وزارت صنعت، معدن و تجارت) برای توسعه برنامه‌های دانش‌بنیان در بخش صنعت، معدن و تجارت، افزایش سرمایه صندوق‌های تحت پوشش وزارت صنعت، معدن و تجارت و تقویت سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران برای توسعه فعالیت‌های بهره‌وری (به ویژه بازسازی و نوسازی صنایع) و فعالیت‌های دانش‌بنیان و نوآورانه برای رفع نیازهای بخش در راستای انقلاب صنعتی نسل (۴)، هوشمندسازی و تربیت متخصصان و مدیران صنعتی و معدنی اقدام نماید.

ماده ۲۶- به منظور بازسازی و نوسازی صنایع، توسعه سرمایه‌گذاری بر اساس فعال‌سازی ظرفیت‌های داخلی، توسعه صنعت ماشین‌سازی و تجهیزات (به عنوان یک صنعت پیشران در حوزه فناوری) و ارتقای عمق ساخت داخل در این رشته فعالیت، وزارت صنعت، معدن و تجارت موظف است نسبت به حمایت از

ایجاد و توسعه شرکت‌های پیمانکاری خصوصی تخصصی سازندگان و تأمین‌کنندگان کارخانجات صنعتی تخصصی و یا مشارکت (کنسرسیوم)‌های تخصصی با مجموعه‌ای از شرکت‌های توانمند حوزه ماشین‌آلات و تجهیزات اقدام نماید.

تبصره ۱- وزارتخانه‌های ذی‌ربط به ویژه نیرو، نفت و راه و شهرسازی موظف به حمایت و همکاری برای توسعه فعالیت این شرکت‌ها و یا مشارکت (کنسرسیوم)‌های تخصصی می‌باشند.

تبصره ۲- بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و صندوق توسعه ملی موظفند دستورالعمل‌های مورد نیاز برای پذیرش اسناد هزینه‌ای این مجموعه‌ها و یا مشارکت (کنسرسیوم)‌ها در پرداخت تسهیلات ارزی به این شرکت‌ها را تهیه و به بانک‌ها ابلاغ نمایند.

تبصره ۳- دستورالعمل سازماندهی این شرکت‌ها از جمله شرایط تضمین و خدمات پس از فروش برای تأمین خطوط تولید، طراحی و خدمات فنی و مهندسی، رتبه‌بندی و اعتبارسنجی شرکت‌ها، زنجیره‌سازی آنها با دانشگاه‌ها، پارک‌های علم و فناوری، مراکز رشد و شرکت‌های دانش‌بنیان و تحقیق و توسعه در این زنجیره‌ها از سوی وزارت صنعت، معدن و تجارت تهیه و ابلاغ می‌شود.

ماده ۲۷ (اصلاحی ۱۴۰۱/۷/۲۴)- ایجاد مدارس و هنرستان‌های دانش‌بنیان و هوشمند توسط وزارت آموزش و پرورش با همکاری وزارت صنعت، معدن و تجارت بر اساس آمایش وزارتخانه‌های یادشده و با رعایت قوانین و مقررات مربوط مجاز است.

ماده ۲۸- با هدف قرارگرفتن در زنجیره‌های بین‌المللی و افزایش حجم بازار تولیدات و توسعه صادرات، وزارت صنعت، معدن و تجارت موظف است با همکاری صندوق توسعه ملی، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، وزارت امور خارجه، معاونت علمی و فناوری رییس‌جمهور، وزارت راه و شهرسازی، وزارت امور اقتصادی و دارایی و اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران نسبت به پشتیبانی، بسترسازی و توسعه صادرات محصولات صنعتی و معدنی دانش‌بنیان به کشورهای همسایه و هدف و همچنین حمایت از سرمایه‌گذاری بخش خصوصی در محصولات منتخب و زنجیره‌های پیشران در این کشورها اقدام نماید.

**آیین‌نامه حمایت از تولید دانش‌بنیان و
اشتغال آفرین در حوزه اقتصاد**

هیأت وزیران در جلسه ۱۴۰۱/۵/۱۹ به پیشنهاد مشترک وزارت امور اقتصادی و دارایی و معاونت علمی و فناوری رییس‌جمهور و به استناد قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان و تجاری‌سازی نوآوری‌ها و اختراعات - مصوب ۱۳۸۹ - و اصل یکصد و سی و هشتم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، آیین‌نامه حمایت از تولید دانش‌بنیان در حوزه اقتصاد را به شرح زیر تصویب کرد:

ماده ۱- با هدف توسعه تقاضا برای محصولات فناورانه داخلی، وزارت امور اقتصادی و دارایی (معاونت سیاست‌گذاری اقتصادی) مکلف است در چهارچوب قوانین و مقررات مربوط، بسته تسهیل پروژه‌های پیشران در حوزه تأمین مالی، مالیات، گمرک و سایر سازمان‌های تابع وزارت امور اقتصادی و دارایی را تهیه و ابلاغ نماید.

تبصره- دستگاه‌های اجرایی ذی‌ربط از جمله وزارتخانه‌های صنعت، معدن و تجارت و جهاد کشاورزی، معاونت علمی و فناوری رییس‌جمهور، با هماهنگی وزارت امور اقتصادی و دارایی مکلفند ظرف سه ماه از تاریخ ابلاغ این آیین‌نامه، نسبت به تعیین طرح (پروژه)‌های پیشران اقتصادی متناسب با اهداف اقتصادی کشور (مانند افزایش اشتغال و رشد اقتصادی) با اولویت‌بندی زمانی، سطح توسعه‌یافتگی و برخورداری از عوامل تولید و قابلیت‌های تولیدی کشور اقدام نمایند.

ماده ۲- معاونت علمی و فناوری رییس‌جمهور با همکاری وزارت صنعت، معدن و تجارت مکلف است نسبت به شناسایی بخش‌های اقتصادی کشور که از نظر فناوری یا نهاده با ضعف و کمبود مواجه بوده و می‌توان از ظرفیت شرکت‌های دانش‌بنیان به منظور رفع آنها بهره‌گرفت، اقدام نماید.

ماده ۳- وزارت امور اقتصادی و دارایی مکلف است به منظور ارتقاء به وزارتخانه‌های دانش‌بنیان و نوآور و در راستای شفاف‌سازی و هوشمندسازی فرآیندهای عملیاتی نسبت به توسعه سامانه‌های هوشمند مورد نیاز سیاست‌گذاری اقتصادی در دستگاه‌های تابع خود اقدام نموده و از ظرفیت شرکت‌های دانش‌بنیان و نوآور بهره‌گیرد. همچنین وزارت یادشده نیازها و اولویت‌های تحقیقاتی خود را در سامانه نظام فکر نو (ایده‌ها) و نیازها (نان) ثبت نماید.

تبصره- معاونت علمی و فناوری رییس‌جمهور مکلف است فهرست شرکت‌های دانش‌بنیان دارای صلاحیت در موضوعات فوق را در قالب سامانه‌ای مشخص به همراه رتبه‌بندی در حوزه‌های تخصصی به وزارت امور اقتصادی و دارایی ارائه نماید.

ماده ۴- به منظور رفع چالش‌ها و توسعه فعالیت‌های شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان در حوزه مالیاتی اقدامات زیر با رعایت قوانین و مقررات مربوط انجام می‌شود:

۱- سازمان امور مالیاتی کشور مکلف است با هدف هوشمندسازی فرآیندهای تشخیص و مطالبه مالیات، حذف ممیز محوری، کشف تقلب، پیشگیری از فرار مالیاتی و توسعه سامانه فروشگاهی از ظرفیت شرکت‌های دانش‌بنیان استفاده نماید.

۲- (اصلاحی ۱۴۰۱/۷/۲۴) سازمان امور مالیاتی کشور موظف است در اجرای ماده (۱۱) قانون جهش تولید دانش‌بنیان - مصوب ۱۴۰۱ - معادل هزینه‌های تحقیق و توسعه شرکت‌ها و مؤسسات متقاضی را که به تأیید معاونت علمی و فناوری رییس‌جمهور رسیده است، به عنوان اعتبار مالیاتی محسوب نماید به نحوی که معادل هزینه‌های تحقیق و توسعه از مالیات قطعی شده همان سال یا سال‌های آتی شرکت‌های یادشده کم شود.

۳- سازمان امور مالیاتی کشور مکلف است ظرف سه ماه از تاریخ ابلاغ این آیین‌نامه، نسبت به تدوین دستورالعمل اجرایی ماده (۱۶۷) قانون مالیات‌های مستقیم در خصوص تقسیط مالیات شرکت‌های دانش‌بنیان و فناوری اقدام نموده و برای اجرای ابلاغ نماید.

ماده ۵- به منظور رفع چالش‌ها و توسعه فعالیت‌های شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان در حوزه گمرکی اقدامات زیر با رعایت قوانین و مقررات مربوط انجام می‌شود:

۱- گمرک جمهوری اسلامی ایران مکلف است با هدف هوشمندسازی فرآیند وصول حقوق ورودی و ترخیص کالاها، سازوکارهای لازم برای استفاده از ظرفیت شرکت‌های دانش‌بنیان (از جمله دستگاه‌های ایکس‌ری بارگنج (کانتینری) و اینترنت اشیاء و سایر فناوری‌های نوین) را در قالب پنجره واحد تجارت فرامرزی به کار گیرد.

۲- وزارت صنعت، معدن و تجارت موظف است با همکاری گمرک جمهوری اسلامی ایران و معاونت علمی و فناوری رییس‌جمهور، جزییات هشت‌رقمی طبقه‌بندی نظام هماهنگ توصیف و شناسه (کد) گذاری کالاها (HS) را به گونه‌ای توسعه دهد که امکان گزارش‌گیری از آمار واردات و صادرات قطعی محصولات دانش‌بنیان به تفکیک شناسه (کد) (HS) فراهم شود.

تبصره ۱- معاونت علمی و فناوری رییس‌جمهور موظف است ظرف سه ماه از تاریخ ابلاغ این آیین‌نامه، شناسه (کد) کالاها مرتبط با محصولات دانش‌بنیان را مبتنی بر نظام هماهنگ توصیف و شناسه

(کد) گذاری کالاها (HS) احصاء و در اختیار گمرک جمهوری اسلامی ایران و وزارت صنعت، معدن و تجارت قرار دهد.

تبصره ۲- گمرک جمهوری اسلامی ایران موظف است به صورت ماهانه آمار تفصیلی صادرات و واردات محصولات دانش‌بنیان را به تفکیک شناسه (کد) تعرفه و کشور و سایر جزئیات موجود در قالب پرونجا(فایل) مناسب الکترونیکی قابل ویرایش در تارنمای (وب سایت) خود اعلام نماید.

۳- وزارت امور اقتصادی و دارایی (گمرک جمهوری اسلامی ایران) مکلف است تمهیدات لازم را برای توسعه طرح فعالان اقتصادی مجاز (AEO) در جهت ارائه خدمات و تسهیلات به شرکت‌های تولیدی و دانش‌بنیان اتخاذ نماید.

ماده ۶- به منظور رفع چالش‌ها و توسعه بهره‌مندی شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان از ظرفیت‌های بازار سرمایه اقدامات زیر با رعایت قوانین و مقررات مربوط انجام می‌شود:

۱- سازمان بورس و اوراق بهادار موظف است با همکاری معاونت علمی و فناوری رییس‌جمهور نسبت به بازنگری شرایط پذیرش ناشرین دانش‌بنیان و اوراق بهادار آنها در بازارهای تخصصی بورس‌های کشور با تأکید بر ارزش گذاری دانش فنی، نظام ارزش گذاری و رتبه‌بندی تخصصی شرکت‌های متقاضی اقدام نماید.

۲- به منظور تشخیص ارزش و ارتقای سهم دارایی‌های نامشهود شرکت‌ها در نظام مالی و اعتباری کشور:

الف- دستگاه‌های اجرایی مجازند در مواردی که نیاز به کارشناسی در حوزه دارایی‌های نامشهود وجود دارد، از گزارشات ارزش گذاری کارشناسی شرکت‌های ارزش گذاری دارایی‌های نامشهود دارای مجوز از معاونت علمی و فناوری رییس‌جمهور استفاده نمایند.

ب- شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان مجازند معادل ارزش دانش فنی محصولات دانش‌بنیان خود را بر اساس گزارش شرکت‌های فوق‌الذکر به عنوان دارایی نامشهود در دفاتر خود شناسایی نموده و معادل آن را به حساب افزایش سرمایه منظور کنند. سازمان بورس و اوراق بهادار مجاز است صورت‌های مالی حسابرسی شده این شرکت‌ها را ملاک عمل قرار دهد.

پ- سازمان حسابرسی مکلف است با همکاری معاونت علمی و فناوری رییس‌جمهور ظرف سه ماه از تاریخ ابلاغ این آیین‌نامه نسبت به اتخاذ تمهیدات لازم برای اجرای صحیح و کامل استاندارد حسابداری

شماره (۱۷) با عنوان دارایی نامشهود از جمله کلیه دارایی‌های فکری، حقوق ناشی از قراردادهای مجوزهای قانونی و نیز سرمایه انسانی، سازمانی و ارتباطی (شبکه‌ای) با تأکید بر ثبت دانش فنی و حق ثبت اختراع اقدام نماید.

ت- معاونت علمی و فناوری رییس‌جمهور با همکاری وزارت امور اقتصادی و دارایی و سازمان برنامه و بودجه کشور نسبت به تهیه دستورالعمل اجرایی نحوه ارزشگذاری دارایی‌های نامشهود شرکت‌های دانش‌بنیان اقدام و ابلاغ نماید.

۳- سازمان بورس و اوراق بهادار مکلف است در راستای افزایش توان نظارتی نهاد ناظر بازار سرمایه کشور از ظرفیت شرکت‌های دانش‌بنیان و نوآور در خصوص فناوری‌های حوزه نظارت و مقررات گذاری (از قبیل رگ تک و ساپ تک) بهره گیرد.

ماده ۷- به منظور توسعه فناوری و نوآوری در حوزه نظام بانکی اقدامات زیر با رعایت قوانین و مقررات مربوط انجام می‌شود:

۱- بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران با همکاری وزارت امور اقتصادی و دارایی مکلف است به منظور ارتقا و هوشمندسازی توان نظارتی با هدف ارتقای شفافیت و پیشگیری از تخلفات و ناکارآمدی‌های بانک‌ها و مؤسسات اعتباری و نظارت مالی، نسبت به ایجاد سامانه‌های هوشمند با استفاده از ظرفیت شرکت‌های دانش‌بنیان اقدام نماید.

۲- بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران با همکاری وزارت امور اقتصادی و دارایی و بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران در جهت کمک به توسعه نظام تامین مالی نوآوری از طریق بانک‌های دولتی و صنعت بیمه مکلف است نسبت به بسترسازی برای استقرار نظام اعتبارسنجی و گسترش دایره شمول وثایق از جمله دارایی‌های نامشهود و تضامین در نظام بانکی برای شرکت‌های دانش‌بنیان و نوآور اقدام نماید.

ماده ۸- به منظور توسعه فناوری و نوآوری در حوزه صنعت بیمه، وزارت امور اقتصادی و دارایی (بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران) مکلف است در راستای ایجاد سازوکارهای لازم برای هوشمندسازی نظام تشخیص و پرداخت بیمه، نسبت به ارتقای نظام اعتبارسنجی و مدیریت خطر (ریسک) و توسعه ابزارهای بیمه‌ای لازم برای محصولات دانش‌بنیان و سکوها (پلتفرم‌های) ارائه‌دهنده خدمات بیمه‌ای با رعایت قوانین و مقررات مربوط اقدام نماید.

ماده ۹- وزارت امور اقتصادی و دارایی (بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران) موظف است ظرف سه ماه از تاریخ ابلاغ این آیین‌نامه، دستورالعمل صدور بیمه پذیرش مسئولیت کالای مرتبط با محصولات دانش‌بنیان از سوی بیمه‌ها را با رعایت قوانین و مقررات مربوط تدوین و ابلاغ نماید.

۱- بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران با همکاری معاونت علمی و فناوری رییس‌جمهور موظف است ظرف سه ماه از تاریخ ابلاغ این آیین‌نامه طرح تأسیس شرکت‌های فناوری بیمه را تهیه و برای تصویب در شورای عالی بیمه ارسال نماید.

۲- وزارت امور اقتصادی و دارایی (بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران) موظف است نسبت به بازنگری در آیین‌نامه تخصصی بیمه برای ایجاد ظرفیت محاسبه ریسک و صدور بیمه‌نامه‌های نوین بویژه برای شرکت‌های دانش‌بنیان و نوآور ظرف سه ماه اقدامات لازم را انجام دهد.

۳- وزارت امور اقتصادی و دارایی (بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران) مکلف است از طریق شورای عالی بیمه نسبت به اصلاح آیین‌نامه سرمایه‌گذاری شرکت‌های بیمه در راستای تسهیل مشارکت آنها در زمینه سرمایه‌گذاری در شرکت‌های دانش‌بنیان و نوآور اقدام نماید.

ماده ۱۰- به منظور بهبود محیط کسب‌وکار شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان اقدامات زیر انجام می‌شود:

۱- وزارت امور اقتصادی و دارایی در راستای بهبود محیط کسب‌وکار شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان مکلف است با در نظر گرفتن الزام به پذیرش مجوز فعالیت صادر شده مطابق با قوانین نظام صنفی کشور و تأکید بر عدم خلق مجوز جدید، اقدام نماید.

۲- شورای رقابت مکلف است در چهارچوب قوانین و مقررات مربوط، نسبت به تعیین مصادیق نقض رقابت در حوزه فعالیت کسب‌وکارهای داده محور دانش‌بنیان (از جمله سکو) اعم از بازار مرتبط و قدرت بازاری اقدام نماید.

ماده ۱۱- به منظور تقویت تعاملات بین‌المللی تامین مالی و سرمایه‌گذاری در حوزه فناوری و نوآوری، وزارت امور اقتصادی و دارایی (سازمان سرمایه‌گذاری و کمک‌های اقتصادی و فنی ایران) مکلف است در راستای جذب سرمایه‌گذاری خارجی با همکاری معاونت علمی و فناوری رییس‌جمهور و دستگاه‌های تخصصی در بخش‌های مربوط، اقدامات لازم را نسبت به بازطراحی و هدفمندسازی مشوق‌های سرمایه‌گذاری خارجی در ایران با تأکید بر پیوست فناوری معمول دارد.

ماده ۱۲- وزارت امور اقتصادی و دارایی مکلف است هر سه ماه یکبار گزارش رصد و پایش میزان

تحقق وظایف محوله به حوزه‌ها و دستگاه‌های تابع خود بر طبق مفاد این آیین‌نامه تهیه و به معاونت علمی و فناوری رییس‌جمهور ارائه نماید.

**آیین‌نامه حمایت از تولید دانش‌بنیان و
اشتغال آفرین در حوزه وزارت کشور**

هیئت وزیران در جلسه ۱۴۰۱/۶/۲۷ به پیشنهاد وزارت کشور و به استناد قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان و تجاری‌سازی نوآوری‌ها و اختراعات - مصوب ۱۳۸۹ - و اصل یکصد و سی و هشتم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، آیین‌نامه حمایت از تولید، دانش‌بنیان و اشتغال‌آفرین در حوزه وزارت کشور را به شرح زیر تصویب کرد:

ماده ۱- وزارت کشور موظف است با هدف کمک به توسعه و ارتقاء کمی و کیفی سامانه‌های آتش‌نشانی، نسبت به تأمین خودروهای آتش‌نشانی، نردبان‌های تخصصی مربوط و سایر تجهیزات اطفاء حریق و نجات از شرکت‌های داخلی که از محصولات دانش‌بنیان تولید داخل در زنجیره تأمین خود استفاده می‌کنند، اقدام نماید. وزارت کشور موظف است از ارتقای توانمندی‌های فنی داخلی در خصوص فناوری‌ها، محصولات و روش‌های نوآورانه ارزان‌سازی عملیات آتش‌نشانی و تجهیزات عملیات در مناطق صعب‌العبور نظیر پهپاد آتش‌نشان و فناوری‌های جدید این حوزه حمایت نماید.

ماده ۲- وزارت کشور مکلف است به منظور کمک به کاهش مصرف سوخت و آلودگی هوا و ارتقاء سلامت جامعه و تسریع فرایند برقی‌سازی بخشی از حمل‌ونقل عمومی شهری، نسبت به ارزیابی توانمندی، تسهیل فعالیت، تجمیع سفارشات و قراردادهای ساخت با تولیدکنندگان داخلی با اولویت تولیدکنندگانی که سهم ساخت داخل و دانش‌بنیان بیشتری دارند، اتوبوس برقی به تعداد چهار هزار (۴۰۰۰) دستگاه، موتورسیکلت برقی مورد استفاده در حمل‌ونقل عمومی به تعداد حداقل چهارصد هزار (۴۰۰۰۰۰) دستگاه و خودروهای سواری حمل‌ونقل عمومی برقی به تعداد حداقل ده هزار (۱۰۰۰۰) دستگاه طی چهار سال در چارچوب قوانین و مقررات اقدام نماید. وزارت صنعت، معدن و تجارت موظف است با کمک وزارت کشور، معاونت علمی و فناوری رییس‌جمهور و مشارکت شرکت‌های دانش‌بنیان و فناور نسبت به تشکیل زنجیره تأمین داخلی و مشترک این محصولات و تنظیم و اجرای الگو (مدل)‌های تأمین مالی و کسب‌وکار مناسب اقدام نموده و با همکاری شهرداری‌ها و سایر دستگاه‌ها، زیرساخت‌های لازم جهت استفاده از این وسایل را فراهم آورد.

تبصره ۱- وزارت نفت موظف است در سقف و چارچوب مندرج در ماده (۱۲) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور - مصوب ۱۳۹۴ - قراردادهای مربوط به اجرای این ماده را در اولویت قرار دهد.

تبصره ۲- به منظور توسعه داخلی‌سازی قطعات، تجهیزات و ماشین‌آلات مورد نیاز شهرداری‌ها در راستای برقی‌سازی بخشی از حمل‌ونقل شهری، وزارت صنعت، معدن و تجارت مکلف است با رعایت قوانین و

مقررات از صنایع موضوع این ماده حمایت نماید.

تبصره ۳- سازمان ملی استاندارد ایران موظف است نسبت به تقویت سازوکارها و بهبود فرآیندها به منظور تسریع در بررسی و تصویب نشان استاندارد به محصولات اتوبوس برقی، موتورسیکلت برقی مورد استفاده در حمل‌ونقل عمومی، واگن‌های قطار درون شهری و سایر تجهیزات توسعه قطار شهری تولید داخل اقدام نماید.

تبصره ۴ (الحاقی ۱۴۰۳/۱/۱۵) - در راستای بهینه‌سازی مصرف سوخت مبتنی بر سازوکارهای پیش‌بینی‌شده در این ماده، وزارت کشور موظف است با اولویت بازنگری در نحوه اسقاط خودرو و طول مدت بازپرداخت منابع حاصل از صرفه‌جویی، پیشنهاد اصلاح طرح حمل‌ونقل درون شهری عمومی و پاک را ظرف یک ماه برای تصویب در شورای اقتصاد ارائه نماید.

ماده ۳- وزارت کشور با هدف کمک به توسعه زیرساختی در حمل و نقل ریلی شهری مکلف است با همکاری وزارت صنعت، معدن و تجارت نسبت به برنامه‌ریزی، توان‌سنجی و تسهیل عقد قرارداد دستگاه‌های ذی‌ربط با سازندگان داخلی واگن مترو اقدام و همکاری‌های خارجی جهت تسریع دستیابی به فناوری و فرایند داخلی‌سازی زیرمجموعه‌ها را پیگیری نماید.

ماده ۴- وزارت کشور به منظور کمک به افزایش بهره‌وری زنجیره مدیریت پسماند مکلف است بسترهای لازم جهت استفاده از توان شرکت‌های دانش‌بنیان، فناور و خلاق در کلیه بخش‌های زنجیره مدیریت پسماند مشتمل بر تفکیک از مبدأ تا پردازش و تصفیه میانی، بازیافت یا تبدیل به مواد با ارزش افزوده بالاتر، دفن بهداشتی و تولید انرژی از زباله را از طریق شهرداری‌ها فراهم آورد و با همکاری معاونت علمی و فناوری رییس‌جمهور نسبت به ایجاد شتاب‌دهنده فناوری‌های مدیریت پسماند در شهرهای منتخب اقدام نماید. همچنین وزارت مذکور مکلف است با همکاری معاونت علمی و فناوری رییس‌جمهور، وزارت صنعت، معدن و تجارت و سازمان حفاظت محیط زیست نسبت به حمایت از فعالین بخش خصوصی برای توسعه فناوری‌ها با همکاری کمک نوآورها (استارت‌آپ‌ها) و تولید تجهیزات کلیدی و پرمصرف زنجیره مدیریت پسماند در قالب طرح‌های اولویت‌دار از قبیل توسعه تفکیک از مبدأ، بهبود بهره‌وری و داخلی‌سازی تجهیزات پردازش و کمپوست (دستگاه ویندرو ترنز)، کاهش حداکثری دفن پسماند (با توسعه فناوری‌های بازیافت زباله‌های ریجکتی یا تبدیل آن‌ها به محصولات با ارزش افزوده بیشتر، خط تولید سوخت حاصل از پسماند (آر دی اف) استاندارد و تنوع‌بخشی و بهینه‌سازی فناوری ریجکت‌سوزها)، تولید خمیر زباله از زباله‌های تر با روش هیدرولیز و بیوکاتالیست و تولید الکل اتیلیک و کمپوست، توسعه فناوری هاضم خشک، مدیریت علمی و بهداشتی مراکز دفن و تصفیه و ارتقاء کیفیت بیوگاز تولیدی از مراکز دفن زباله (لندفیل‌ها)، توسعه

فناوری‌های مرتبط با بکارگیری و تصفیه شیرابه‌ها و نیز آموزش همگانی و ترویج همکاری شهروندان در کاهش تولید زباله اقدام نماید.

تبصره (اصلاحی ۱۴۰۳/۱/۱۵) - در اجرای ماده (۶) قانون کمک به ساماندهی پسماندهای عادی با مشارکت بخش غیردولتی مصوب ۱۳۹۹، وزارت کشور مکلف است با همکاری وزارت صنعت، معدن و تجارت نسبت به تهیه فهرست تولیدکنندگان و واردکنندگان محصولات قابل بازیافت و اعلام به وزارت امور اقتصادی و دارایی جهت تأمین منابع لازم مدیریت پسماند و بازیافت از محل اعتبارات مصوب مربوط و با رعایت قوانین و مقررات اقدام نماید تا با اولویت بکارگیری فناوری‌های اولویت‌دار موضوع این ماده هزینه شود.

ماده ۵- سازمان مدیریت بحران کشور موظف است در قالب طراحی جامع نسبت به هماهنگی با دستگاه‌های موضوع ماده (۲) قانون مدیریت بحران کشور - مصوب ۱۳۹۹ - در جهت سفارش ساخت ماشین‌آلات و تجهیزات سامانه مکانی تصمیم یار (اس‌دی‌اس‌اس)، سامانه سنجش از دور (جی‌آی‌اس) در مدیریت مخاطرات طبیعی، سامانه اطفاء حریق مناسب مناطق صعب‌العبور جنگلی (سامانه پرتابگر مواد ضدحریق)، سامانه هشدار مخاطرات طبیعی (سیل، زلزله و لغزش زمین)، سامانه (سیستم)‌های زنده‌یاب، لرزه نگار و شتاب‌نگار، ربات آتش‌نشان قابل استفاده در مناطق مرتعی، بالن پایش مخاطرات طبیعی از بالا، سامانه شناسایی پیش‌نشانه‌های زلزله (سامانه‌های پیش‌نشانگر زلزله) و نرم‌افزارهای شبیه‌ساز مدیریت بحران به شرکت‌های دانش‌بنیان و فناور و توانمند داخلی اقدام نماید.

ماده ۶- سازمان ثبت احوال کشور موظف است با هدف ارتقاء کیفیت و تنوع ارائه خدمات به شهروندان و با بهره‌گیری از ظرفیت شرکت‌های دانش‌بنیان و فناور داخلی نسبت به استفاده از روش‌ها و ابزارهای نوین احراز هویت، تولید بدنه و تراشه و ارتقاء کیفیت کارت هوشمند ملی، ارتقاء و هوشمندسازی تجهیزات صدور شناسنامه، تولید پوششگرهای (اسکرن) اثر انگشت و عنبیه، ابزارهای تصویربرداری، تبدیل و پردازش تصویر جهت شناسایی و کشف جعل، تجهیزات امنیتی و ذخیره ساز اقدام نماید.

ماده ۷- وزارت کشور موظف است با هدف کمک به اشراف امنیتی و انتظامی، نسبت به امکان‌سنجی و حمایت از توسعه سامانه (سیستم)‌های واپایش (کنترل) و مراقبت با پهپاد و سامانه (سیستم)‌های شناسایی و هویت‌سنجی از طریق فناوری هوش مصنوعی به ویژه هویت‌سنجی و سامان‌دهی اتباع خارجی با بکارگیری شرکت‌های دانش‌بنیان و فناور داخلی اقدام نماید.

ماده ۸- وزارت کشور مکلف است با همکاری معاونت علمی و فناوری رییس‌جمهور و وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و در جهت ارتقای بهره‌وری، نسبت به بکارگیری رویکردهای نوآورانه در فعالیت‌ها و

فرایندهای خود اعم از هوشمندسازی مدیریت منابع انسانی وزارت کشور و داده‌کاوی بانک‌های اطلاعاتی و سایر فرایندهای کلیدی وزارتخانه زیر نظر سازمان اداری و استخدامی کشور با رویکرد تحقق برنامه‌ریزی‌ها و فعالیت‌ها مطابق با اسناد بالادستی برای نیل به اهداف خود اقدام نماید.

ماده ۹- وزارت کشور با همکاری معاونت علمی و فناوری رییس‌جمهور و وزارت صنعت، معدن و تجارت موظف است نسبت به تدوین ویژگی‌ها، راهبردها و ضوابط توسعه شهرهای هوشمند و اقدامات کلیدی جهت تحقق آن با تمرکز بر حمل‌ونقل هوشمند (ویژه شهرهای بالای (۵۰۰) هزار نفر و کلان‌شهرها) با رعایت اسناد بالادستی و در چارچوب قوانین و مقررات ظرف (۶) ماه اقدام نماید. شهرداری‌های شهرهای بالای (۵۰۰) هزار نفر و کلان‌شهرها موظفند بر اساس موارد تدوین شده، برنامه عملیاتی چهار ساله (۱۴۰۲ - ۱۴۰۵) خود را تا پایان سال ۱۴۰۱ به وزارت کشور ارائه نمایند.

تبصره- وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات مکلف است نسبت به تأمین ارتباطات امن در هوشمندسازی شهرها با همکاری دوجانبه با وزارت کشور اقدام نماید.

ماده ۱۰- با هدف توسعه فعالیت‌های دانش‌بنیان در حوزه‌های اجتماعی مرتبط با مأموریت‌های قانونی وزارت کشور:

الف- وزارت کشور (سازمان امور اجتماعی کشور) مکلف است با بهره‌گیری از فناوری‌های نوین و دانش‌بنیان امکان استفاده دهک‌های پایین جامعه با اولویت ساکنین محلات ۲۰۲۰ و روستاها از خدمات مشاوره‌ای و سایر خدمات آن سازمان را به شکل ارزان فراهم نماید. سازوکار اجرایی‌سازی ارائه این خدمات ظرف دو ماه توسط وزارت کشور تدوین و ابلاغ می‌گردد.

ب- وزارت کشور (سازمان امور اجتماعی کشور) مکلف است از طریق فناوری‌های نوین و با استفاده حداکثری از توان شرکت‌های دانش‌بنیان و کارآفرینان برتر استان‌ها نسبت به بررسی و اجرایی‌سازی راهکارهای شناسایی و تخصیص هدفمند منابع (به ویژه منابع یارانه‌ای) به مهاجران در چارچوب قوانین و مقررات اقدام نماید.

ج- وزارت کشور مکلف است نسبت به بهره‌گیری و حمایت از شرکت‌های دانش‌بنیان و واحدهای فناوری فعال در حوزه فناوری‌های نرم و هویت‌ساز و صنایع خلاق و فرهنگی، برای مدیریت آسیب‌های اجتماعی و استقرار مرکز رصد، ارتقای عملکرد سازمان‌های مردم‌نهاد در واپایش (کنترل) و کاهش آسیب‌های اجتماعی، توانمندسازی اجتماع محور ساکنین سکونتگاه‌های غیررسمی، کاهش آثار مخرب شبکه‌های اجتماعی در حوزه خانواده و جوانان و بهبود جامعه‌پذیری و ارتقای تربیت دینی، اخلاقی و اجتماعی ایشان در راستای ارزش‌های اسلامی اقدام نماید.

ماده ۱۱- وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی مکلف است با همکاری وزارت کشور سازوکار توسعه کسب‌وکارهای خانگی مرتبط با بانوان به ویژه بانوان سرپرست خانوار و حمایت از سکوها (پلتفرم‌ها) خصوصی بکارگیری و اشتغال آنان را در استان‌ها اجرایی نماید. دستورالعمل اجرایی این ماده ظرف دو ماه توسط وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی با همکاری وزارت کشور تدوین و جهت اجرا به استانداران ابلاغ می‌گردد.

ماده ۱۲- به منظور پشتیبانی علمی و پژوهشی برای اجرای این آیین‌نامه، وزارت علوم، تحقیقات و فناوری با همکاری وزارت کشور، دانشگاه‌ها، پژوهشگاه‌ها و پارک‌های علم و فناوری که در رابطه با موضوعات این آیین‌نامه از توان علمی و تخصص لازم برخوردار هستند را فقط به عنوان پشتیبان علمی و پژوهشی سازمان‌ها و معاونت‌های مختلف به وزارت کشور معرفی می‌نماید و این سرفصل‌ها را به عنوان اولویت محوری به آن‌ها ابلاغ می‌نماید. همچنین معاونت علمی و فناوری رییس‌جمهور موظف است از طریق تعیین و کمک به بهره‌گیری از شرکت‌های دانش‌بنیان و فناوری که فعالیت آن‌ها تطابق مناسبی با مأموریت‌های وزارت کشور در زمینه‌های مختلف مورد اشاره در این آیین‌نامه دارد، با وزارت کشور همکاری نماید.

ماده ۱۳- به منظور آموزش نیروی انسانی مورد نیاز در راستای توسعه فناوری‌های مرتبط با ارتقای اثربخش فرآیندها و کیفیت خدمات مبتنی بر فناوری‌های نوین از جمله فناوری‌های جدید مرتبط با حمل و نقل هوشمند و مدیریت شد آمد (ترافیک)، بهبود محیط زیست، سامانه (سیستم)‌های واپایش (کنترل) و مراقبت با پهباد و سامانه (سیستم)‌های شناسایی و هویت سنجی، وزارت کشور موظف است نسبت به ارائه پیشنهادهای لازم به وزارت علوم، تحقیقات و فناوری جهت برنامه‌ریزی برای ایجاد رشته‌های تحصیلی جدید مورد نیاز یا مطالب درسی مورد نیاز اقدام نماید.

ماده ۱۴- استانداران موظفند با همکاری سازمان برنامه و بودجه کشور بر مبنای طرح‌های آمایش استانی مصوب و بر اساس مزیت‌ها و چالش‌های استان با همکاری مسئولین استان، دانشگاه‌ها، پارک‌های علم و فناوری، نخبگان و کارآفرینان استان نسبت به توسعه زیست‌بوم نوآوری و کارآفرینی و تعریف و اجرای طرح (پروژه)‌های منجر به توسعه اقتصادی و نیز توسعه فناوری‌های پرچمدار اقدام نمایند. سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان‌ها موظفند برنامه توسعه دانش‌بنیان استان (۱۴۰۱ - ۱۴۰۴) را تا سه ماه پس از ابلاغ این آیین‌نامه با همکاری دانشگاه‌ها، پارک‌ها، مراکز پژوهشی و فناوری، کانون‌های کارآفرینان برتر استان‌ها و دستگاه‌ها و نهادهای استانی تدوین نموده و به شورای برنامه ریزی و توسعه استان ارائه نمایند.

تبصره ۱- وزارت کشور مکلف است گزارش عملکرد استانداران در اجرای برنامه توسعه دانش‌بنیان استان،

میزان پیشرفت اجرایی این برنامه‌ها و ارزیابی اجرای محورهای این آیین‌نامه در استان‌ها را به صورت سالانه به شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان، موضوع ماده (۲) قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان و تجاری‌سازی نوآوری‌ها و اختراعات - مصوب ۱۳۸۹ - ارائه نماید.

تبصره ۲- استانداران مکلفند در رفع چالش‌های اقتصادی استان از ظرفیت کارآفرینان برتر استان استفاده کنند.

تبصره ۳ (الحاقی ۱۴۰۳/۱/۱۵) - حداقل پنج درصد (۵٪) از اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای استان و حداقل بیست درصد (۲۰٪) از منابع مصوب موضوع جزء (۲) بند (ب) تبصره (۲) قانون بودجه ۱۴۰۳ کل کشور به طرح‌های تولید و اشتغال شرکت‌های دانش‌بنیان و یا افزایش سرمایه صندوق‌های پژوهش و فناوری غیردولتی در استان و با در نظر گرفتن اولویت‌های فناوریانه منطقه‌ای مبتنی بر مصوبات شورای عالی آمایش سرزمین، در صورت تصویب شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان برای اجرای اهداف این آیین‌نامه اختصاص می‌یابد.

ماده ۱۵- سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور مکلف است با همکاری وزارت جهاد کشاورزی، معاونت علمی و فناوری رییس‌جمهور و معاونت توسعه روستایی و مناطق محروم کشور نسبت به انجام موارد زیر اقدام نماید:

الف- تدوین برنامه توسعه دانش‌بنیان روستایی با تمرکز بر تکمیل زنجیره ارزش محصولات روستایی و شکل‌دهی به نظام نوآوری محصولات روستایی و نظارت بر اجرای آن

ب- مستندسازی دانش روستایی و ترجیح صنعتی‌سازی آن با کمک شرکت‌های دانش‌بنیان

ماده ۱۶- معاونت علمی و فناوری رییس‌جمهور موظف است نسبت به معرفی توانمندی‌های شرکت‌های دانش‌بنیان در حوزه‌های مندرج در این آیین‌نامه اقدام نموده و در موارد لازم با استفاده از ابزارهای حمایتی خود فرآیند داخلی‌سازی محصولات را تسریع نماید. همچنین معاونت یاد شده حمایت از اجرای طرح (پروژه)‌های کلیدی مورد نیاز برای اجرای این آیین‌نامه با تأیید وزارت کشور در بهره‌برداری از محصولات توسط شهرداری‌ها و استانداری‌ها را در دستور کار قرار دهد.

ماده ۱۷- وزارت کشور مکلف است در اجرای این آیین‌نامه و با همکاری معاونت علمی و فناوری رییس‌جمهور به گونه‌ای برنامه‌ریزی نماید تا در پایان سال ۱۴۰۱ تعداد شرکت‌های دانش‌بنیان مرتبط با حوزه‌های موضوع آیین‌نامه مذکور، فروش محصولات دانش‌بنیان و اشتغال نیروی کار در این شرکت‌ها به میزان ده درصد (۱۰٪) افزایش یابد.

ماده ۱۸ (اصلاحی ۱۴۰۱/۹/۲) - کلیه دستگاه‌های اجرایی دارای مسئولیت در این آیین‌نامه مکلفند در سال جاری، تحقق اهداف و وظایف مندرج در این آیین‌نامه را از محل منابع مصوب مربوط انجام دهند و برای سنوات آتی، منابع مورد نیاز را در قالب لوایح بودجه سنواتی پیشنهاد دهند.

ماده ۱۹ (الحاقی ۱۴۰۳/۱/۱۵) - وزارت کشور (سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور) مکلف است به گونه‌ای برنامه‌ریزی نماید که در صورت تصویب مراجع ذی‌صلاح حداقل بیست درصد (۲۰٪) از سهم شهرداری‌ها از درآمدهای ناشی از ماده (۳۸) قانون مالیات بر ارزش افزوده مصوب ۱۴۰۰ در راستای اجرای طرح‌های اولویت‌دار در حوزه‌های تأمین ناوگان برقی حمل‌ونقل عمومی، هوشمندسازی مدیریت شدامد (ترافیک) شهری، توسعه فناوری‌ها و زنجیره مدیریت پسماند، توسعه زیرساخت حمل‌ونقل ریلی شهری و تأمین تجهیزات و دستگاه‌های مرتبط با حوزه مدیریت بحران با استفاده از راهکارهای فناورانه و توان شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان هزینه شود. وزارت کشور و وزارت امور اقتصادی و دارایی و سازمان برنامه و بودجه کشور مکلفند گزارش اجرای این ماده را هر سه ماه یک بار به شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان ارائه نمایند.

ماده ۲۰ (الحاقی ۱۴۰۳/۱/۱۵) - وزارت کشور (سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور) مکلف است به منظور توسعه شبکه ملی اطلاعات و اجرای طرح (پروژه) ملی تار (فیبر) نوری منازل و کسب‌وکارها، صدور مجوزهای لازم برای حفاری معابر و خیابان‌های شهر، برای تحت پوشش قرار دادن و اتصال تمامی ساختمان‌ها از طریق تار (فیبر) نوری به شبکه ملی اطلاعات را وفق تعرفه‌ها و شرایط مصوب کمیسیون تنظیم مقررات ارتباطات برای کارور (اپراتور)های مورد تأیید وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات پیگیری نماید.

**آیین نامه حمایت از تولید دانش بنیان و
اشتغال آفرین در حوزه علوم، تحقیقات و فناوری**

هیأت وزیران در جلسه ۱۴۰۱/۵/۱۹ به پیشنهاد شماره ۱۱/۸۵۱۲۰ مورخ ۱۴۰۱/۴/۲۰ معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهور و به استناد قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان و تجاری‌سازی نوآوری‌ها و اختراعات - مصوب ۱۳۸۹- و اصل یکصد و سی و هشتم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران و در راستای توانمندسازی شرکت‌های دانش‌بنیان و هسته‌های فناور و افزایش کیفیت و بهره‌وری از طریق تولید دانش‌بنیان، آیین‌نامه حمایت از تولید، دانش‌بنیان و اشتغال‌آفرین در حوزه علوم، تحقیقات و فناوری را به شرح زیر تصویب کرد:

ماده ۱- در این آیین‌نامه اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می‌روند:

۱- وزارت: وزارت علوم، تحقیقات و فناوری.

۲- شورای عالی: شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری.

ماده ۲- وزارت موظف است با همکاری دستگاه‌های اجرایی و با توسعه مراکز کارآفرینی و نوآوری، مدارس اشتغال، مراکز رشد، پردیس‌های فناوری و نوآوری و پارک‌های علم و فناوری در دانشگاه‌ها و پارک‌های علم و فناوری دستگاه‌های اجرایی و بخش خصوصی به نحوی برنامه‌ریزی نماید که تا پایان سال ۱۴۰۱ شاخص‌های زیر محقق گردد:

۱- رشد ده درصدی (۱۰٪) تعداد مراکز کارآفرینی و نوآوری.

۲- رشد ده درصدی (۱۰٪) تعداد مراکز رشد واحدهای فناور (از ۲۲۶) مورد به (۲۴۸) مورد افزایش می‌یابد).

۳- تعداد پردیس‌های علم و فناوری مشترک با پارک‌های علم و فناوری از (۲) مورد به (۱۰) مورد افزایش یابد (دهکده‌های فناوری و نوآوری به عنوان پردیس علم و فناوری در نظر گرفته می‌شوند).

۴- تعداد پارک‌های علم و فناوری و پردیس‌های فناوری و نوآوری خصوصی از (۲) مورد به (۵) مورد افزایش می‌یابد.

۵- رشد هجده درصدی (۱۸٪) تعداد شرکت‌های دانش‌بنیان مستقر در پارک‌های علم و فناوری و مراکز رشد (از ۱۷۰۰) مورد به (۲۰۰۰) مورد افزایش می‌یابد).

۶- رشد ده درصدی (۱۰٪) تعداد واحدهای فناور مستقر در پارک‌های علم و فناوری (از ۱۰۸۰۰) مورد به (۱۱۸۸۰) مورد افزایش می‌یابد).

۷- رشد پانزده درصدی (۱۵٪) تعداد اشتغال ایجاد شده در مراکز کارآفرینی و نوآوری، مراکز رشد، پردیس‌های علم و فناوری و پارک‌های علم و فناوری (از ۹۰۰۰۰ نفر به ۱۰۳۵۰۰ نفر خواهد رسید).

۸- رشد پانزده درصدی (۱۵٪) واحدهای فناور و شرکت‌های دانش‌بنیان مستقر در پارک‌های علم و فناوری، پردیس‌های علم و فناوری و مراکز رشد (از یکصد و نود و شش هزار میلیارد

(۱۹۶/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال به دویست و بیست و پنج هزار و چهارصد میلیارد (۲۲۵/۴۰۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال).

۹- رشد ده درصدی (۱۰٪) صادرات واحدهای فناور و شرکت‌های دانش‌بنیان مستقر در پارک‌های علم و فناوری، پردیس‌های علم و فناوری و مراکز رشد (از هشتاد میلیون (۸۰/۰۰۰/۰۰۰) دلار به هشتاد و هشت میلیون (۸۸/۰۰۰/۰۰۰) دلار).

تبصره ۱- دانشگاه‌ها و پژوهشگاه‌ها در چهارچوب ضوابط وزارت باید امکانات لازم جهت ایجاد و راه‌اندازی مرکز کارآفرینی و نوآوری، مدرسه اشتغال، مرکز رشد، پردیس فناوری و نوآوری و پارک‌های علم و فناوری را با توجه به شرایط خود فراهم نمایند.

تبصره ۲- دستگاه‌های اجرایی و بخش خصوصی می‌توانند در چهارچوب ضوابط وزارت نسبت به ایجاد و راه‌اندازی مرکز کارآفرینی و نوآوری، مدارس اشتغال، مرکز رشد، پردیس فناوری و نوآوری و پارک‌های علم و فناوری تخصصی اقدام نمایند.

تبصره ۳- وزارت موظف است ظرف دو ماه از تاریخ ابلاغ این آیین‌نامه ضوابط ایجاد و راه‌اندازی مراکز کارآفرینی و نوآوری، مدارس اشتغال، مرکز رشد، پردیس فناوری و نوآوری و پارک علم و فناوری توسط بخش خصوصی را تدوین و ابلاغ نماید.

ماده ۳- وزارت جهاد کشاورزی موظف است با همکاری وزارت نسبت به ایجاد دهکده فناوری و نوآوری، مزرعه فناوری و نوآوری، مراکز کارآفرینی و نوآوری و مراکز رشد تخصصی در زمینه کشاورزی هوشمند و رقومی (دیجیتال) اقدام نماید.

ماده ۴- وزارت موظف است زمینه ایجاد و راه‌اندازی پردیس‌های فناوری و نوآوری با همکاری سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران و شرکت‌های تابع در استان‌های مختلف کشور را فراهم نماید.

ماده ۵- دانشگاه‌های پیام نور، علمی کاربردی و فنی و حرفه‌ای مجاز به اختصاص بخشی از فضاها و فیزیکی خود جهت ایجاد مراکز عنوان شده در ماده (۲) این آیین‌نامه با مشارکت پارک‌های علم و فناوری هستند.

ماده ۶- وزارت راه و شهرسازی (سازمان ملی زمین و مسکن) موظف است در چهارچوب قوانین و مقررات نسبت به اختصاص اراضی شناسایی‌شده توسط وزارت جهت توسعه زیرساخت‌های فیزیکی پارک‌های علم و فناوری اقدام نماید.

ماده ۷- وزارت موظف است در راستای همکاری بین‌المللی در حوزه فناوری و نوآوری و با اولویت تقویت همکاری‌های بین‌المللی و با همکاری وزارت امور خارجه، معاونت علمی و فناوری رییس‌جمهور،

اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران نسبت به راه‌اندازی پارک علم و فناوری بین‌المللی ایران اقدام نماید.

ماده ۸- وزارت موظف است ضمن تهیه و ابلاغ ضوابط اجرایی طرح توسعه زیست‌بوم نوآوری استان، از پارک‌های علم و فناوری که در طرح توسعه زیست‌بوم نوآوری استان‌ها مشارکت می‌نمایند، حمایت لازم را به عمل آورد.

ماده ۹- پژوهشگاه‌های مستقل یا وابسته به دانشگاه‌ها موظفند در راستای نقش‌آفرینی پررنگ‌تر در زیست‌بوم فناوری و نوآوری کشور، حرکت به سمت تجاری‌سازی دستاوردهای پژوهشی و حل مسایل کلان کشور اقدام به طراحی و ایجاد قطب‌های فناوری و نوآوری تخصصی متشکل از شتاب‌دهنده و مرکز نوآوری تخصصی، مرکز رشد تخصصی، دفتر مالکیت فکری و انتقال فناوری تخصصی نمایند. وزارت موظف است دستورالعمل قطب‌های فناوری و نوآوری را ظرف دو ماه از تاریخ ابلاغ این آیین‌نامه، تدوین و ابلاغ نماید. دستگاه‌های اجرایی ذی‌ربط مجازند در تأمین منابع مالی و زیرساخت لازم برای ایجاد قطب‌های فناوری و نوآوری با وزارت همکاری نمایند. وزارت به نحوی برنامه‌ریزی نماید که تا پایان سال ۱۴۰۱ حداقل (۴) قطب فناوری و نوآوری تخصصی در کشور ایجاد شود.

ماده ۱۰- وزارت موظف است در راستای تقویت دیپلماسی علمی، فناوری و نوآوری و با همکاری وزارت امور خارجه، معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهور، اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران زمینه‌های لازم برای ایجاد و راه‌اندازی پردیس‌های بین‌المللی فناوری و نوآوری و پارک‌های برون‌مرزی در خارج از کشور را در چهارچوب فعالیت‌های دانشگاه‌ها، مراکز رشد و پارک‌های علم و فناوری فراهم نماید. دستورالعمل این ماده توسط وزارت تدوین و ابلاغ می‌شود.

ماده ۱۱- وزارت موظف است با همکاری وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی و معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهور و در راستای زمینه‌سازی برای زایش و رویش هسته‌های فناور در دانشگاه‌ها طرح ملی ترویج کارآفرینی را توسط دانشگاه‌ها، پارک‌های علم و فناوری، مراکز رشد، شتاب‌دهنده‌ها و کسب‌وکارهای نوپا (استارت‌آپ‌های) توانمندسازی و مراکز مشاوره و کارآفرینی با هدف ایجاد عدالت آموزشی در زمینه آموزش، فرهنگ‌سازی و ترویج کارآفرینی و ارتقای مهارت‌ها و قابلیت‌های کارآفرینانه در میان دانشجویان تدوین و اجرا نماید. دستورالعمل این ماده ظرف یک ماه از تاریخ ابلاغ این آیین‌نامه توسط وزارت تدوین و ابلاغ می‌شود. هدف گذاری سال اول این برنامه پوشش (۳۰) هزار دانشجو در سراسر کشور است.

ماده ۱۲- وزارت موظف است با همکاری سازمان اوقاف و امور خیریه و سازمان امور مالیاتی کشور، دستورالعمل طرح حمایت از واقفین و خیرین حوزه پژوهش و فناوری و نوآوری را به منظور بهره‌گیری از توانمندی‌های مادی و معنوی خیرین در تأمین زیرساخت‌ها، تجهیزات و خدمات مورد نیاز پارک‌های

علم و فناوری، مراکز رشد و واحدهای فناور و دانش‌بنیان مستقر در این مراکز ظرف سه ماه از تاریخ ابلاغ این آیین‌نامه تدوین و ابلاغ نماید.

ماده ۱۳- وزارت موظف است با همکاری وزارتخانه‌های آموزش و پرورش، نفت، نیرو و ارتباطات و فناوری اطلاعات طرح مهر دانش، فناوری و نوآوری را با هدف زمینه‌سازی حضور دانش‌آموزان در مراکز کارآفرینی و نوآوری، مراکز رشد و پارک‌های علم و فناوری، نهادهای نوآوری، نهادینه کردن فرهنگ کارآفرینی و نوآوری در مدارس، تقویت سرمایه‌های انسانی آینده زیست‌بوم نوآوری کشور و هدایت ظرفیت (پتانسیل) جامعه دانش‌آموزی به سمت خلق فکر نو (ایده‌ها) و طرح‌های فناورانه طراحی و اجرا نماید. دستورالعمل این ماده توسط وزارت و با همکاری وزارت آموزش و پرورش ظرف دو ماه از تاریخ ابلاغ این آیین‌نامه، تدوین و ابلاغ می‌شود.

ماده ۱۴- وزارت موظف است طرحی جهت حمایت از هدفمندکردن پایان‌نامه‌ها، رساله‌ها و پژوهش‌های دانشگاهی در جهت رسیدن به دستاورد و محصول فناورانه با عنوان طرح پژوهانه فناوری را با هدف تسهیل‌گذار دانشگاه‌های کشور به سمت دانشگاه کارآفرین و تجاری‌سازی دستاوردهای پژوهشی و فناورانه دانشجویان، به گونه‌ای برنامه‌ریزی و اجرا نماید که تا پایان سال ۱۴۰۱، دو درصد (۲٪) از پایان‌نامه‌ها و رساله‌های تصویب شده مورد حمایت این برنامه قرار گیرد.

ماده ۱۵- وزارت موظف است با همکاری معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهور و صندوق نوآوری و شکوفایی طرح دستیار فناوری را که با هدف بهبود توانمندی دانشجویان، آموزش مهارت‌های مرتبط با کارآفرینی، تقویت کار تیمی، پیشگامی در عرصه فناوری و نوآوری و تقویت ارتباط دانشگاه‌ها با پارک‌های علم و فناوری می‌گردد را با کمک دانشگاه‌ها و پارک‌های علم و فناوری اجرا نماید. وزارت باید به گونه‌ای برنامه‌ریزی نماید که دانشجویان مشمول این طرح بتوانند به مدت شش ماه در یکی از شرکت‌های مستقر در پارک‌های علم و فناوری مشغول فعالیت شوند و به ازای آن مزایایی دریافت نمایند. طرح دستیار فناوری با راهبری و هدایت دانشگاه و پارک علم و فناوری و مراکز رشد در هر استان برنامه‌ریزی و اجرا می‌گردد. هدف گذاری سال اول این طرح پوشش نیم درصد (۵٪) دانشجویان در سرتاسر کشور می‌باشد.

ماده ۱۶- وزارت موظف است در راستای تقویت مالکیت فکری در دانشگاه‌ها و پوشش هزینه‌های مبادله دارایی‌های فکری، دستورالعمل طرح یارانه مالکیت فکری که در قالب آن مبادله مالکیت فکری میان دانشگاهیان و شرکت‌های دانش‌بنیان و واحدهای فناور مستقر در پارک‌های علم و فناوری تسهیل می‌گردد، به گونه‌ای که بخشی از هزینه خرید مالکیت فکری دانشگاهیان را وزارت از محل اعتبارات دراختیار پرداخت می‌نماید را با همکاری معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهور، وزارت دادگستری، صندوق نوآوری و شکوفایی و سازمان ثبت اسناد و املاک کشور و با رعایت قوانین بودجه سنواتی برنامه‌ریزی و

اجرا نماید. دستورالعمل اجرایی این ماده ظرف دو ماه از تاریخ ابلاغ این آیین‌نامه توسط وزارت تدوین و ابلاغ می‌شود.

ماده ۱۷- وزارت موظف است با همکاری بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران و سازمان برنامه و بودجه کشور نسبت به تدوین دستورالعمل بیمه پژوهش، فناوری و نوآوری با هدف پوشش‌های بیمه‌ای برای فعالیتهای پژوهشی، فناورانه و نوآورانه و هدف کاهش خطر (ریسک) سرمایه‌گذاری، ظرف دو ماه از تاریخ ابلاغ این آیین‌نامه اقدام نماید.

ماده ۱۸- وزارت موظف است با همکاری پایگاه استنادی علوم جهان اسلام (ISC) و سایر دستگاه‌های اجرایی اقدام به طراحی و راه‌اندازی سامانه نظام فکر نو (ایده‌ها) و نیازها (نان) نماید. نظام فکر نو (ایده‌ها) و نیازها (نان) مبتنی بر ایجاد ارتباط مستقیم بین نیازهای جامعه، صنایع خصوصی و دولتی، پژوهشگران، شرکت‌های دانش‌بنیان، پارک‌های علم و فناوری خواهد بود و بستری برای پیوند میان ظرفیتهای علمی و پژوهشی کشور و نیازها و مسایل موجود در بخش دولتی و خصوصی است. این برنامه با راهبری، هدایت و تأمین مالی وزارت و همکاری کلیه سامانه‌های پژوهشی دستگاه‌های اجرایی، از طریق جمع‌آوری و بهم‌رسانی اطلاعات، نیازمندی‌ها، ظرفیت (پتانسیل)ها و قابلیت‌های فناورانه و پژوهشی کشور، اجرایی و عملیاتی می‌گردد.

به موجب مصوبه مورخ ۱۴۰۰/۱۰/۷ شورای عالی انقلاب فرهنگی با عنوان "سیاست‌های ایجاد و ارتقای سکوهای ملی تربیتی، آموزشی، پژوهشی، فناوری و نوآوری" وزارت در راستای انجام تحقیقات نیازمحور نسبت به احصا و تعیین نیازها، فکر نو (ایده‌ها) و توانمندی‌های کشور و یکپارچه‌سازی سامانه‌های موجود پژوهش، فناوری و نوآوری در حوزه مرتبط با نیازهای کشور، نظام فکر نو (ایده‌ها) و نیازها را برنامه‌ریزی و پیاده‌سازی می‌نماید. همچنین، بر اساس تبصره (۹) قانون بودجه سال ۱۴۰۱ کل کشور شرط استفاده از اعتبارات پژوهشی دستگاه‌های اجرایی، درج اولویت‌ها، نیازها و مسایل تحقیقاتی توسط دستگاه‌های اجرایی در سامانه نظام فکر نو (ایده‌ها) و نیازها (نان) در پایگاه استنادی علوم جهان اسلام می‌باشد. پایگاه استنادی علوم جهان اسلام (ISC) موظف است نسبت به طراحی و پیاده‌سازی اجزای تکمیلی سامانه نظام فکر نو (ایده‌ها) و نیازها شامل جان (جریان اقتصادی نوین)، جام (جستجوی آزمایشگاه‌های مرجع) و خاص (خواستگاه آموزشی صنعت) اقدام نماید. در راستای پشتیبانی و تکمیل اطلاعات لازم جهت سکو ملی فراهم شده در قالب بستر نظام فکر نو (ایده‌ها) و نیازها (نان) لازم است کلیه دستگاه‌های اجرایی و وزارتخانه‌ها (از جمله وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات برای ارایه سرویس احراز هویت، وزارت صنعت، معدن و تجارت در ارایه الکترونیکی (وب سرویس) سامانه‌های ایران تاپ و توانیران و سازمان ثبت اسناد و املاک کشور برای ارایه الکترونیکی (وب سرویس) بانک اطلاعاتی اختراعات) نسبت به ارایه الکترونیکی (وب سرویس)های مورد نیاز این سامانه همکاری نمایند.

ماده ۱۹- وزارت موظف است زمینه لازم برای اجرای طرح‌های فناورانه پرچم‌دار و جریان‌ساز که طرح‌هایی مسئله‌محور، تقاضامحور و با قابلیت تجاری‌سازی هستند و اجرای آن‌ها نیازمند مشارکت گسترده بازیگران مختلف است و نیز این برنامه با راهبری و هدایت وزارت، صندوق شورای عالی و سایر دستگاه‌های اجرایی ذی‌ربط به ویژه معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهور و صندوق نوآوری و شکوفایی عملیاتی می‌گردد را در دانشگاه‌ها، پژوهشگاه‌ها و پارک‌های علم و فناوری بر اساس مأموریت آن‌ها فراهم سازد. وزارت پس از نهایی‌سازی مجریان و بهره‌برداران طرح‌های پیشنهادی و نحوه تأمین مالی آن، طرح‌ها را جهت تصویب و بهره‌مندی از منابع مالی به "صندوق شورای عالی" و "شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان" ارائه می‌نماید.

ماده ۲۰- وزارت موظف است با همکاری سایر دستگاه‌های اجرایی و با هدف شناسایی مسائل کلان کشور و حل این مسائل از طریق راه‌حل‌های فناورانه اقدام به اجرای طرح آینده‌نگاری فناورانه مسئله‌محور که با بهره‌گیری از روش‌های آینده‌نگاری و مشارکت‌دادن ذی‌نفعان مختلف به شناسایی راه‌حل‌های فناورانه برای مسائل و چالش‌های کلان جامعه می‌پردازد، اقدام نماید.

ماده ۲۱- وزارت موظف است در چهارچوب مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی اقدام به تدوین سند نظام ملی نوآوری در حوزه آموزش عالی نماید.

ماده ۲۲- وزارت موظف است با همکاری صندوق حمایت از پژوهشگران و فناوران به منظور حمایت از مقالات و طرح‌های پژوهشی ملی و بین‌المللی مرتبط با شعار سال، دستورالعمل حمایت از مقالات و پژوهش‌های موضوع این ماده را تا دو ماه از تاریخ ابلاغ این آیین‌نامه تدوین و ابلاغ نماید.

ماده ۲۳- شورای عالی موظف است با همکاری وزارت، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهور و بنیاد ملی نخبگان دستورالعمل حمایت از دوره‌های پسادکتر را با رویکرد حل مسائل از محل منابع پژوهش و فناوری دستگاه‌های دولتی، در چهارچوب بند (ه) و (و) تبصره (۹) قانون بودجه سال ۱۴۰۱ کل کشور را ظرف دو ماه از تاریخ ابلاغ این آیین‌نامه تدوین و ابلاغ نماید.

ماده ۲۴- با هدف ایجاد شبکه ملی آزمایشگاهی علمی به صورت یکپارچه، شورای عالی موظف است با همکاری وزارت، معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهور و وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی ظرف دو ماه از تاریخ ابلاغ این آیین‌نامه نسبت به تدوین و ابلاغ دستورالعمل این ماده اقدام نماید.

ماده ۲۵- وزارت و وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات موظفند نسبت به ایجاد و فعال‌سازی شبکه علمی کشور مشتمل بر شبکه ارتباطی علمی کشور که بر بستر زیرساخت ملی شکل می‌گیرد و ارتباط بخش‌های علمی، محققان و دانشجویان را در یک بستر داخلی و امن فراهم می‌کند، اقدام نمایند.

ماده ۲۶- شورای عالی موظف است نسبت به تدوین بسته رفع موانع آموزش، پژوهش، فناوری و نوآوری شامل احکام قانونی مورد نیاز برای تصویب در مجلس شورای اسلامی که منجر به رفع موانع انجام فعالیت‌های پژوهشی، فناوری و نوآوری در دانشگاه‌ها و مراکز پژوهشی و فناوری وزارت می‌شود را ظرف سه ماه از تاریخ ابلاغ این آیین‌نامه تهیه و جهت تصویب در مراجع ذی‌صلاح ارایه نماید.

ماده ۲۷- وزارت موظف است نسبت به تدوین دستورالعمل تأمین مالی برای بکارگیری دانشجویان دکتری روزانه دولتی با هدف کاربردی‌سازی پژوهش‌ها در راستای فعالیت‌های دانش‌بنیان ظرف دو ماه از تاریخ ابلاغ این آیین‌نامه اقدام نماید. وزارت مکلف است به گونه‌ای برنامه‌ریزی نماید که تا پایان سال ۱۴۰۱ در این طرح، حداقل بیست و پنج درصد (۲۵٪) دانشجویان دکتری روزانه دولتی در قالب پژوهشگر تمام وقت در دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی پوشش داده شوند.

ماده ۲۸- وزارت و بنیاد ملی نخبگان موظفند تا سازوکارهای تسهیل تبدیل دستاوردهای پژوهشی نخبگان در طرح‌های بنیاد ملی نخبگان به محصولات و شرکت‌های فناور و دانش‌بنیان را تدوین و اجرایی نمایند.

ماده ۲۹- وزارت موظف است با همکاری سایر دستگاه‌های اجرایی و در چهارچوب قوانین و مقررات بر اساس مطالعات آمایش سرزمین، مأموریت‌های ویژه برای کلیه دانشگاه‌ها، پژوهشگاه‌ها و پارک‌های علم و فناوری در استان‌های کشور تعیین کند. دانشگاه‌ها، پژوهشگاه‌ها و پارک‌های علم و فناوری موظفند در چهارچوب قوانین و مقررات و بر اساس این مأموریت‌ها، زنجیره ارزش محصولات و تولیدات صنعتی و کشاورزی در آن استان‌ها را شناسایی و اقدامات لازم در راستای ارتقای بهره‌وری و جهش تولید را انجام دهند.

ماده ۳۰- وزارت موظف است الزامات تحقق نظام جامع آموزش برای صنعت و جامعه که شامل بسته‌های سیاستی جامع دربرگیرنده برنامه و محتوای درسی، پذیرش دانشجو و حوزه گسترش با هدف پاسخ به نیازهای جامعه و صنعت می‌باشد را در دانشگاه‌های کشور در راستای تدوین الگوی دانشگاه تمدن‌ساز و حکمت‌بنیان ظرف شش ماه از تاریخ ابلاغ این آیین‌نامه تدوین و جهت اجرا ابلاغ نماید.

ماده ۳۱- وزارت موظف است در تصویب رشته‌های جدید یا اصلاح رشته‌های موجود در تمامی رشته‌ها پیوست کارآفرینی، مهارت افزایی و اشتغال‌پذیری را منظور نماید.

ماده ۳۲- وزارت موظف است با همکاری دانشگاه جامع علمی و کاربردی و دانشگاه فنی و حرفه‌ای ظرف شش ماه از تاریخ ابلاغ این آیین‌نامه طرح تحول در رشته‌ها، محتوای درسی و فعالیت‌های این دو دانشگاه را جهت تصویب به مراجع ذی‌ربط ارایه نماید.

ماده ۳۳- وزارت موظف است آیین‌نامه اجرایی استفاده از فناوری‌های نوین آموزشی همچون واقعیت افزوده، واقعیت مجازی، آموزش مجازی در محیط‌های هوشمند را در کنار آموزش‌های حضوری ظرف شش ماه از تاریخ ابلاغ این آیین‌نامه تصویب و اجرایی نماید.

ماده ۳۴- وزارت موظف است نسبت به تربیت نیروی انسانی ماهر به صورت ماموریت‌گرا در رشته‌های مرتبط با فناوری‌های نوین از طریق دانشگاه‌ها اقدام نماید. سازوکار و تعداد نیروی انسانی در حوزه‌های منتخب در قالب دستورالعمل اجرایی ظرف دو ماه از تاریخ ابلاغ این آیین‌نامه در شورای گسترش آموزش عالی و شورای برنامه‌ریزی آموزش عالی به تصویب خواهد رسید.

ماده ۳۵- وزارت موظف است رشته‌های مرتبط در حوزه‌های علوم انسانی و اجتماعی، علوم پایه، هنر و معماری را در جهت تحقق تولید دانش‌بنیان و اشتغال‌آفرین شناسایی نموده و اقدامات مرتبط با گسترش آنها را مطابق با نیازهای کشور به انجام برساند.

ماده ۳۶- وزارت آموزش و پرورش موظف است با همکاری وزارت و معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهور ظرف دو سال نسبت به تبدیل پژوهش‌سراهای دانش‌آموزی به مراکز رشد و خانه‌های خلاق اقدام نماید.

ماده ۳۷- وزارت موظف است با همکاری وزارتخانه‌های تعاون، کار و رفاه اجتماعی و صنعت، معدن و تجارت نسبت به توسعه اشتغال با تأکید بر فناوری و نوآوری و با استفاده از منابع تبصره (۱۸) قانون بودجه سال ۱۴۰۱ کل کشور برنامه ریزی و اجرا نماید.

ماده ۳۸- وزارت مجاز است در چهارچوب قوانین و مقررات نسبت به جذب و بکارگیری (۳۰۰) نفر متخصص در حوزه فناوری، نوآوری، پارک‌های علم و فناوری و مراکز رشد و با هدف عملیاتی‌سازی این آیین‌نامه اقدام نماید.

ماده ۳۹- سازمان برنامه و بودجه کشور موظف است در چهارچوب قوانین و مقررات منابع مالی و بودجه لازم برای عملیاتی‌سازی این آیین‌نامه را تأمین و در اختیار وزارت قرار دهد.

**آیین‌نامه حمایت از تولید دانش‌بنیان و
اشتغال‌آفرین در حوزه ورزش و جوانان**

هیئت وزیران در جلسه ۱۴۰۱/۱۲/۱۴ به پیشنهاد شماره ۱۶۸۲/۱۰۰/ص/۱۴۰۱ مورخ ۱۴۰۱/۹/۲۴ وزارت ورزش و جوانان و به استناد اصل یکصد و سی و هشتم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، آیین‌نامه حمایت از تولید، دانش‌بنیان و اشتغال‌آفرین در حوزه ورزش و جوانان را به شرح زیر تصویب کرد:

ماده ۱- در این آیین‌نامه، اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می‌روند:

- ۱- وزارت: وزارت ورزش و جوانان.
- ۲- معاونت: معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان رئیس‌جمهور.
- ۳- شرکت‌های دانش‌بنیان: شرکت‌های مشمول قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان و تجاری‌سازی نوآوری‌ها و اختراعات - مصوب ۱۳۸۹- و اصلاحات بعدی.
- ۴- واحدهای فناوری: واحدهای پژوهشی، فناوری، مهندسی و تولیدی مستقر در پارک‌ها و مراکز رشد دارای مجوز از مراجع ذی‌ربط.
- ۵- محصولات دانش‌بنیان: کالاها و خدمات مندرج در فهرست کالاها و خدمات دانش‌بنیان موضوع قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان و تجاری‌سازی نوآوری‌ها و اختراعات - مصوب ۱۳۸۹- و اصلاحات بعدی.
- ۶- رویداد فناورانه: رویدادی که با هدف ارائه نیازهای فناورانه، شناسایی راهکارهای مربوط و توسعه همکاری‌های فناورانه و تجاری میان سازمان‌ها، نهادها، شرکت‌های دانش‌بنیان و واحدهای فناور مرتبط با حوزه ورزش و جوانان برگزار می‌شود.

ماده ۲- وزارت مکلف است با همکاری معاونت و وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی نسبت به طراحی و اجرای برنامه‌های توانمندسازی شرکت‌های دانش‌بنیان و واحدهای فناور در حوزه ورزش و جوانان، برگزاری دوره‌های مهارت‌آموزی و اشتغال‌پذیری مبتنی بر خدمات و محصولات دانش‌بنیان، برگزاری کارگاه‌های دانش‌افزایی برای سازمان‌های مردم‌نهاد فعال در حوزه ورزش و جوانان و سایر ذی‌نفعان این حوزه، اقدام نماید.

ماده ۳- وزارت مکلف است با همکاری معاونت و با به‌رمندی از ظرفیت کمیته ملی المپیک و پارالمپیک و فدراسیون‌های ورزشی نسبت به شناسایی و معرفی نیازهای فناورانه در حوزه ورزش و جوانان و حمایت از تولید محصولات و خدمات دانش‌بنیان مرتبط توسط شرکت‌های دانش‌بنیان و واحدهای فناور داخلی و

برگزاری رویدادهای فناورانه ملی، منطقه‌ای و استانی اقدام نماید.

ماده ۴- وزارت مکلف است با همکاری وزارتخانه‌های صنعت، معدن و تجارت، امور اقتصادی و دارایی و تعاون، کار و رفاه اجتماعی و صندوق نوآوری و شکوفایی و با رعایت قوانین و مقررات با هدف کاهش وابستگی به واردات، محصولات ورزشی وارداتی را شناسایی و از شرکت‌های دانش‌بنیان و واحدهای فناور در تولید آن محصولات حمایت نماید.

تبصره ۱- وزارت مکلف است با هدف توسعه صنعت ورزش سالیانه حداقل ده واحد درصد (۱۰٪) محصولات ورزشی دانش‌بنیان وارداتی مورد نیاز واحدهای تابع و مرتبط را که مشابه داخلی ندارند، با رعایت قوانین و مقررات از طریق شرکت‌های دانش‌بنیان و واحدهای فناور داخلی تأمین نماید.

تبصره ۲- وزارت به منظور اجرای این ماده در صورت لزوم نسبت به اصلاح دستورالعمل‌های مربوط و پیشنهاد اصلاح آیین‌نامه‌های مربوط به مراجع ذی صلاح اقدام می‌نماید.

تبصره ۳- وزارت مکلف است با همکاری معاونت نسبت به اولویت بندی ساخت محصولات ورزشی دانش‌بنیان و دارای فناوری‌های نوین اقدام نماید.

ماده ۵- به منظور فرهنگ‌سازی مهارت‌آموزی و اشتغال‌پذیری جوانان، وزارت مکلف است با همکاری وزارتخانه‌های فرهنگ و ارشاد اسلامی و تعاون، کار و رفاه اجتماعی و سازمان صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران نسبت به حمایت از تولید محتوا در حوزه مهارت‌آموزی، اشتغال‌پذیری، کسب‌وکار و آشنایی با شرکت‌های دانش‌بنیان و واحدهای فناور در حوزه ورزش و جوانان اقدام نماید.

ماده ۶- با هدف قرارگرفتن در زنجیره‌های بین‌المللی و افزایش حجم بازار تولیدات و توسعه صادرات در حوزه ورزش، وزارت مکلف است با همکاری وزارت صنعت، معدن و تجارت، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، وزارت امور خارجه، معاونت، اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران و سایر دستگاه‌های اجرایی حسب مورد نسبت به پشتیبانی، بسترسازی و توسعه صادرات محصولات ورزشی دانش‌بنیان به کشورهای همسایه و هدف و همچنین حمایت از سرمایه‌گذاری بخش خصوصی در محصولات منتخب و زنجیره‌های پیشران در این کشورها اقدام نماید.

ماده ۷- وزارت مکلف است از ظرفیت خدمات شرکت‌های دانش‌بنیان و سازمان‌های مردم‌نهاد و تشکلهای مردمی، به منظور تجهیز و راه‌اندازی خانه‌های ورزش روستایی و تربیت نیروی انسانی متخصص مورد نیاز در حوزه ورزش و فعالیت‌های بدنی، استفاده نماید.

ماده ۸- وزارت مکلف است قبل از پایان سال برنامه‌های سال آتی به همراه گزارش عملکرد سال گذشته در خصوص حمایت از شرکت‌های دانش‌بنیان و واحدهای فناور فعال در حوزه ورزش و جوانان را با رعایت آیین‌نامه اجرایی بند (ب) ماده (۱) قانون جهش تولید دانش‌بنیان، موضوع تصویب نامه شماره ۱۶۰۷۱۶/ت/۶۰۲۹ هـ.م.خ ۱۴۰۱/۹/۲ جهت تصویب به شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان ارسال نماید.

ماده ۹- وزارت مکلف است با رعایت بند (ب) ماده (۱) قانون جهش تولید دانش‌بنیان - مصوب ۱۴۰۱- و با هدف تکمیل و توسعه زنجیره‌های ارزش مذکور و تسهیل سرمایه‌گذاری و ارتقای توانمندی‌های فناورانه و تولیدی اقلام راهبردی در داخل کشور نسبت به حمایت از تولید داخل تأسیسات، سامانه‌ها، شبکه‌ها و محصولات وارداتی دانش‌بنیان مرتبط با حوزه ورزش و جوانان با اولویت انواع چمن مصنوعی، کفپوش سالن‌ها، توپ‌های ورزشی، دوچرخه، چوب ورزشی و تکنولوژی کمک داور ویدیویی (وی‌ای‌آر) اقدام نماید.

ماده ۱۰- وزارت مکلف است با همکاری معاونت و مشارکت و سرمایه‌گذاری بخش غیردولتی و با هدف ارتقای کیفی محصولات دانش‌بنیان تولید داخل حوزه ورزش و جوانان اقدامات زیر را به عمل آورد:

۱- ارائه خدمات ارزیابی و آزمون محصولات و خدمات ساخت داخل و کمک به اخذ استانداردهای بین‌المللی محصولات و خدمات دانش‌بنیان حوزه ورزش و جوانان.

۲- حمایت از ایجاد و راهاندازی حداقل سه آزمایشگاه ارزیابی با اولویت تست زورافزایی (دوپینگ)، تأیید محصولات و تحقیق و توسعه.

تبصره- معاونت موظف است هزینه راهاندازی آزمایشگاه‌های این ماده را وفق قانون جهش دانش‌بنیان - مصوب ۱۴۰۱- و قوانین و مقررات مربوط به عنوان اعتبار مالیاتی منظور نماید.

ماده ۱۱- وزارت مکلف است با همکاری معاونت نسبت به حمایت از کسب‌وکارهای فعال در حوزه فناوری‌های نرم مرتبط با موضوعات فعالیت وزارت با اولویت حقوق ورزشی، تبلیغات و بازاریابی ورزشی، موضوعات فرهنگی و اجتماعی مرتبط و ارتقای حکمرانی دانش‌بنیان اقدام نماید.

ماده ۱۲- وزارت آموزش و پرورش مکلف است با همکاری وزارت و معاونت اقدامات زیر را به عمل آورد:

۱- نسبت به طراحی و استقرار سامانه استعدادیابی ورزشی از دوره مهدکودک و دبستان ظرف دو سال اقدام نماید.

۲- نسبت به حمایت از ایجاد مدارس و هنرستان‌های مرتبط با محصولات و خدمات دانش‌بنیان حوزه ورزش

و جوانان و بر اساس آمایش مورد تفاهم وزارتخانه‌های یاد شده و با رعایت قوانین و مقررات مربوط اقدام نماید.

تبصره- وزارت مکلف است نسبت به معرفی مدال‌آوران جهانی و نخبگان ورزشی جهت جذب در هنرستان‌ها و مدارس مربوط اقدام نماید.

ماده ۱۳- وزارت مکلف است با همکاری سازمان برنامه و بودجه کشور اعتبارات مورد نیاز اجرای آیین‌نامه را با رعایت قوانین و مقررات در لوایح بودجه سنواتی پیش‌بینی نماید.

**آیین‌نامه حمایت از تولید دانش‌بنیان و
اشتغال‌آفرین در حوزه ارتباطات و فناوری
اطلاعات و اقتصاد رقومی (دیجیتال) کشور**

هیئت وزیران در جلسه ۱۴۰۱/۱۲/۲۱ به پیشنهاد مشترک شماره ۱/۱۴۸۹۶۰ مورخ ۱۴۰۱/۹/۷ وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات و معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان رئیس‌جمهور و به استناد اصل یکصد و سی و هشتم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، آیین‌نامه حمایت از تولید، دانش‌بنیان و اشتغال‌آفرین در حوزه ارتباطات و فناوری اطلاعات و اقتصاد رقومی (دیجیتال) کشور را به شرح زیر تصویب کرد:

ماده ۱- در این آیین‌نامه، اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می‌روند:

- ۱- دستگاه اجرایی: دستگاه‌های اجرایی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری - مصوب ۱۳۸۶.
- ۲- وزارت: وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات.
- ۳- وزارت صمت: وزارت صنعت، معدن و تجارت.
- ۴- معاونت: معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان رئیس‌جمهور.
- ۵- فاوا (آی.سی.تی): فناوری اطلاعات و ارتباطات.
- ۶- شرکت‌های دانش‌بنیان: شرکت‌های مشمول قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان و تجاری‌سازی نوآوری‌ها و اختراعات - مصوب ۱۳۸۹- و اصلاحات بعدی آن.
- ۷- واحدهای فناور: واحدهای پژوهش فناوری و مهندسی مستقر در پارک‌های علم و فناوری و مراکز رشد دارای مجوز از مراجع ذی‌ربط.
- ۸- ساخت بار اول: کلیه محصولات دانش‌بنیان مورد نیاز بخش دولتی و غیردولتی که با تأیید معاونت برای اولین بار در کشور تولید می‌شوند.
- ۹- اولویت‌های فاوا: اولویت‌های موضوع ماده (۳) این آیین‌نامه.

ماده ۲- به منظور توسعه متوازن و عادلانه شرکت‌های دانش‌بنیان و واحدهای فناور حوزه فاوا و اقتصاد رقومی (دیجیتال) در سراسر کشور، وزارت مکلف است تا پایان سال ۱۴۰۳ نسبت به راه‌اندازی پردیس‌های علم و فناوری استانی پارک فاوا در کلیه استان‌های کشور با مشارکت پارک علم و فناوری استان (وابسته به وزارت علوم، تحقیقات و فناوری) و با رعایت قوانین و مقررات اقدام نماید. وزارت امور اقتصادی و دارایی، استانداری‌ها و سایر دستگاه‌های اجرایی مکلفند نسبت به تأمین زمین یا مستحقات و زیرساخت‌های لازم

و مناسب پارک با وزارت همکاری نمایند.

تبصره- وزارت مجاز است با تأیید وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات و با رعایت قوانین و مقررات نسبت به انتقال بهره‌برداری اراضی و ابنیه متعلق به وزارت و سازمان‌ها و شرکت‌های تابع به پارک فناوری اطلاعات و ارتباطات به منظور ایجاد پردیس‌های موضوع این ماده اقدام نماید.

ماده ۳- به منظور بهره‌گیری از ظرفیت‌های شرکت‌های دانش‌بنیان و واحدهای فناور در بومی‌سازی تجهیزات و زیرساخت‌های سخت‌افزاری و نرم‌افزاری مورد نیاز برای توسعه شبکه ملی اطلاعات، اقتصاد رقومی (دیجیتال) و صنعت فضایی کشور با هدف بومی‌سازی سالانه حداقل ده درصد (۱۰٪)، وزارت مکلف است با همکاری معاونت و وزارتخانه‌های دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح و صمت، ظرف یک ماه از تاریخ ابلاغ این آیین‌نامه و در چهارچوب آیین‌نامه اجرایی بند (ب) ماده (۱) قانون جهش تولید دانش‌بنیان، موضوع تصویب نامه شماره ۱۶۰۷۱۶/ت/۶۰۲۹ هـ مورخ ۱۴۰۱/۹/۲، اولویت‌های بومی‌سازی را تهیه و اعلام عمومی نموده و در سامانه نظام افکار نو (ایده‌ها) و نیازها (نان) ثبت نماید.

ماده ۴- دستگاه‌های اجرایی با مشارکت معاونت در چهارچوب قوانین و مقررات و در حدود اعتبارات مصوب مربوط بودجه سالانه کل کشور می‌توانند نسبت به ارایه کمک‌های فنی و اعتباری برای تأمین بخشی از هزینه‌های تحقیق و توسعه یا تولید محصولات فاوا که حداقل پنجاه درصد (۵۰٪) هزینه آن توسط بخش غیردولتی تأمین شده است و مورد تأیید و مشارکت دستگاه‌های اجرایی است، اقدام نمایند.

ماده ۵- صندوق نوآوری و شکوفایی مکلف است با رعایت قوانین و مقررات، تسهیلات درخواستی شرکت‌های دانش‌بنیان فعال در بومی‌سازی تجهیزات موضوع ماده (۳) این آیین‌نامه را که توسط وزارت معرفی می‌شوند، پرداخت نماید.

ماده ۶- وزارت مکلف است در چهارچوب بند (ت) ماده (۱۷) قانون جهش تولید دانش‌بنیان- مصوب ۱۴۰۱- و با استفاده از ظرفیت توسعه‌ای سازمان فناوری اطلاعات به صورت مستقیم و یا غیرمستقیم در طرح‌های مصوب شورای راهبری فناوری‌ها و تولید دانش‌بنیان، با عاملیت صندوق نوآوری و شکوفایی سرمایه‌گذاری نماید.

ماده ۷- به منظور روزآمدسازی و توسعه توانمندی، دانش و مهارت‌های مورد نیاز نیروی انسانی فعال در اقتصاد رقومی (دیجیتال)، صنعت فضایی و توسعه فاوا، وزارت مکلف است با همکاری وزارتخانه‌های تعاون، کار و رفاه اجتماعی (سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور)، علوم، تحقیقات و فناوری و آموزش و پرورش

و با مشارکت نهادهای غیردولتی مرتبط ظرف سه ماه از تاریخ ابلاغ این آیین‌نامه، نسبت به تعریف یا باز تعریف دوره‌های کاربردی و نظری کوتاه‌مدت و بلندمدت و رشته‌ها و دروس مدارس و دانشگاه‌ها اقدام نمایند.

۱- برای ارتقای دانش و توانمندی‌های مورد نیاز توسعه اقتصاد رقومی (دیجیتال) وزارت آموزش و پرورش مکلف است با همکاری وزارت، محتوای لازم را در سرفصل‌های درسی دانش‌آموزان در مقاطع تحصیلی مختلف، با تصویب شورای عالی آموزش و پرورش پیش‌بینی و درج نماید.

۲- وزارت علوم، تحقیقات و فناوری مکلف است با همکاری وزارت و با تصویب شورای گسترش و برنامه‌ریزی آموزش عالی توانمندی، دانش و مهارت‌های شناسایی شده مورد نیاز توسعه فاوا و اقتصاد رقومی (دیجیتال) را در دروس یا رشته‌های مختلف دانشگاهی به صورت اختیاری و یا اجباری حسب مورد و دوره‌های تخصصی و مهارتی مورد نظر وزارت بگنجاند و نسبت به انجام پژوهش‌های لازم برای روزآمدسازی و بکارگیری این سرفصل‌ها به صورت مستمر اقدام نماید.

۳- سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور، دانشگاه فنی و حرفه‌ای و دانشگاه جامع علمی-کاربردی مکلفند با همکاری نهادهای غیردولتی مرتبط، نسبت به طراحی و برگزاری دوره‌های آموزش کوتاه‌مدت کاربردی متناسب با مهارت‌های مورد نیاز نیروی انسانی توسعه اقتصاد رقومی (دیجیتال) اقدام نمایند.

۴- وزارت موظف است با همکاری معاونت و سایر دستگاه‌های اجرایی و بخش غیردولتی برنامه‌ای برای تربیت و ارتقای مربی و مشاوران فعال در حوزه اقتصاد رقومی (دیجیتال) تدوین و با بهره‌گیری از مراکز واجد شرایط اجرا نمایند.

۵- سازمان اداری و استخدامی کشور مکلف است با همکاری وزارت و مرکز آموزش مدیریت دولتی، نسبت به بازنگری دوره‌های آموزش ضمن خدمت کارکنان در حوزه فناوری اطلاعات، هوشمندسازی دولت و حکمرانی الکترونیک اقدام نماید.

۶- ایجاد مدارس و هنرستان‌های دانش‌بنیان و هوشمند در حوزه فاوا توسط وزارت آموزش و پرورش با همکاری وزارت بر اساس آمایش وزارتخانه‌های یاد شده و با رعایت قوانین و مقررات مربوط مجاز است.

ماده ۸- وزارت مکلف است با استفاده از ظرفیت و توانمندی‌های پژوهشگاه ارتباطات و فناوری اطلاعات نسبت به ارائه اعتبار پژوهشی در قالب جذب دوره‌های پسادکتری، فرصت مطالعاتی و حمایت از پایان‌نامه‌ها، رساله‌ها و پژوهش‌های کاربردی برای موضوعات اولویت‌دار مذکور در ماده (۳) این آیین‌نامه در سقف اعتبار

بودجه سالانه مصوب مربوط خود اقدام نماید.

ماده ۹- وزارت مکلف است با استفاده از ظرفیت‌های پژوهشگاه ارتباطات و فناوری اطلاعات و با همکاری معاونت علمی و مشارکت و سرمایه‌گذاری بخش غیردولتی به منظور ارتقای سطح کیفی محصولات حوزه فاوا، نسبت به ایجاد و راه‌اندازی حداقل (۵) آزمایشگاه ارزیابی، تأیید محصولات و تحقیق و توسعه موضوع اولویت‌های ماده (۳) این آیین‌نامه حداکثر تا پایان سال ۱۴۰۳ اقدام نماید. وزارت می‌تواند بخشی از هزینه‌های تأیید نمونه مرتبط با تولید محصولات شرکت‌های دانش‌بنیان موضوع این آیین‌نامه را از محل اعتبارات مصوب مربوط تأمین نماید.

تبصره- معاونت موظف است هزینه راه‌اندازی آزمایشگاه‌های این ماده را با رعایت بندهای (ب) و (ت) ماده (۱۱) قانون جهش تولید دانش‌بنیان - مصوب ۱۴۰۱- و آیین‌نامه‌های اجرایی آنها به عنوان اعتبار مالیاتی تحقیق و توسعه منظور نماید.

ماده ۱۰- سازمان صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران مکلف است با رعایت قانون بودجه سنواتی و به منظور بازسازی برای محصولات شرکت‌های دانش‌بنیان و واحدهای فناور که از سوی وزارت معرفی می‌شوند، موارد زیر را اجرا نماید:

- ۱- تعرفه تبلیغ و معرفی محصولات معرفی شده، معادل حداقل تعرفه‌های مصوب سازمان.
- ۲- برنامه‌سازی برای معرفی محصولات شرکت‌های دانش‌بنیان و واحدهای فناور به مردم و مخاطبان تخصصی.

ماده ۱۱- به منظور تسهیل دسترسی شرکت‌های دانش‌بنیان و واحدهای فناور موضوع این آیین‌نامه به داده‌ها و اطلاعات دستگاه‌های اجرایی و استفاده حداکثری از داده‌ها و اطلاعات بخش دولتی در توسعه اقتصاد رقومی (دیجیتال) کشور، کلیه دستگاه‌های اجرایی مکلفند بر اساس ضوابط و مقررات کارگروه تعامل‌پذیری دولت الکترونیکی و با رعایت امنیت و محرمانگی داده‌های شخصی، دسترسی به داده‌ها و خدمات در اختیار خود را از طریق مرکز ملی تبادل اطلاعات برای این شرکت‌ها و واحدهای فناور و شرکت‌های فعال در حوزه اقتصاد رقومی (دیجیتال) فراهم نمایند.

ماده ۱۲- به منظور تأمین حمایت‌های حقوقی از شرکت‌های دانش‌بنیان و واحدهای فناور موضوع این آیین‌نامه، وزارت مکلف است با همکاری معاونت و سایر دستگاه‌های اجرایی و مشارکت بخش‌های غیردولتی، میز خدمت فیزیکی یا مجازی برای ارایه خدمات حقوقی مورد نیاز شرکت‌های دانش‌بنیان و

واحدهای فناور را ایجاد نماید. وزارت و معاونت می‌توانند نسبت به تأمین بخشی از هزینه‌های ارائه خدمات مذکور از محل ردیف‌های بودجه سالانه مصوب مربوط به خود اقدام نمایند.

ماده ۱۳- به منظور بازاریابی و توسعه بازار محصولات شرکت‌های دانش‌بنیان و واحدهای فناور حوزه فاوا در کشورهای منطقه و هدف وزارت، معاونت مکلف است با همکاری وزارت، وزارت صمت، مرکز همکاری‌های تحول و پیشرفت ریاست‌جمهوری و بهره‌گیری از ظرفیت صندوق توسعه ملی، صندوق ضمانت صادرات و صندوق نوآوری و شکوفایی نسبت به راه‌اندازی خطوط اعتباری و ایجاد پایگاه‌های صادراتی با هدف افزایش سالانه حداقل بیست درصد (۲۰٪) صادرات این حوزه اقدام نماید.

ماده ۱۴- وزارت صمت و معاونت مکلفند با همکاری وزارت، ظرف دو ماه از تاریخ ابلاغ این آیین‌نامه، برنامه توسعه، مدیریت و یا جایگزینی واردات کالاهای خارجی دارای تولید مشابه داخل دانش‌بنیان را با هدف ساخت بار اول و مطابق اولویت‌های اعلامی موضوع ماده (۳) این آیین‌نامه تهیه و اجرا نمایند.

ماده ۱۵- وزارت صمت با همکاری وزارت نسبت به مدیریت واردات کالاهای دارای مشابه ساخت داخل در حوزه شبکه ملی اطلاعات، زیرساخت‌های اقتصاد رقومی (دیجیتال) و صنعت فضایی و اولویت‌های ماده (۳) این آیین‌نامه در چهارچوب قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی کشور و حمایت از کالای ایرانی - مصوب ۱۳۹۸ - با اصلاحات بعدی اقدام نماید.

ماده ۱۶- کلیه دستگاه‌های اجرایی موضوع ماده (۲) قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی کشور و حمایت از کالای ایرانی - مصوب ۱۳۹۸ - با اصلاحات بعدی، موظفند در چهارچوب قوانین و مقررات بر اساس فهرست توانمندی‌های محصولات داخلی اعلامی وزارت صمت از خرید هر گونه محصول یا خدمت مشابه غیر داخلی حوزه فاوا خودداری نمایند.

تبصره- وزارت صمت موظف است در سامانه تدارکات الکترونیک دولت (ستاد)، ممنوعیت خرید کالای خارجی مشابه با محصولات و تولیدات دانش‌بنیان موضوع این ماده را نظارت نماید.

ماده ۱۷- وزارت امور اقتصادی و دارایی (بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران) مکلف است با همکاری معاونت و وزارت نسبت به تهیه ضوابط بیمه محصولات دانش‌بنیان حوزه فاوا ظرف سه ماه از تاریخ ابلاغ این آیین‌نامه اقدام و جهت تصویب به شورای عالی بیمه ارسال نماید.

ماده ۱۸- وزارت با استفاده از ظرفیت توسعه‌ای سازمان فناوری اطلاعات ایران مجاز است در چهارچوب قانون سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی، نسبت به تأسیس شرکت توسعه، استقرار

و نگهداری خدمات پایه کاربردی زیست‌بوم تلفن همراه و دستگاه‌های هوشمند اقدام نماید.

ماده ۱۹- وزارت صمت مکلف است بر اساس برنامه‌ای که با همکاری وزارت تدوین می‌شود، کلیه تولیدکنندگان صنایع داخلی نظیر لوازم خانگی هوشمند و تجهیزات پرداخت (پوز) و گوشی‌های تلفن همراه هوشمند که در محصولات خود از سامانه (سیستم) عامل استفاده می‌نمایند را ملزم به استفاده از زیرساخت نرم افزاری و سامانه (سیستم) عامل مورد تأیید وزارت نماید.

ماده ۲۰- وزارت مکلف است جهت ساخت گوشی تلفن همراه داخلی و توسعه بازار آن اقدامات زیر را انجام دهد:

۱- فراهم کردن امکان استقرار شرکت‌های زنجیره تولید و تأمین گوشی تلفن همراه ساخت داخل در پارک فاوا و منطقه ویژه اقتصادی پیام.

۲- فراهم کردن امکان خرید اقساطی گوشی‌های تلفن همراه داخلی با همکاری کارور (اپراتور)های ارتباطی و مشارکت بخش غیردولتی و بانک‌های متقاضی.

۳- ارائه بسته‌های تشویقی خدمات ارتباطی و اینترنتی برای گوشی‌های تلفن همراه داخلی با همکاری کارور (اپراتور)های ارتباطی.

۴- اختصاص بیست درصد (۲۰٪) از تسهیلات مربوط به وزارت، موضوع بند (الف) تبصره (۱۸) قانون بودجه سال ۱۴۰۱ کل کشور و عناوین مشابه در بودجه‌های سنواتی آتی به شرکت‌های تولیدکننده داخلی گوشی تلفن همراه و تجهیزات هوشمند.

ماده ۲۱- وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح مکلف است در حوزه‌های پیشران اقتصاد رقومی (دیجیتال) و با رعایت این آیین‌نامه و با مشارکت بخش غیردولتی، اولویت‌های موضوع ماده (۳) این آیین‌نامه، طرح (پروژه)های حوزه ارتباطات و فناوری اطلاعات را در قالب حمایت‌های مالی و ارائه پژوهانه (گرن‌ت)های تحقیقاتی به منظور دستیابی به فناوری‌های گلوگاهی پیشرفته و نوظهور در حوزه‌های دارای اولویت راهبردی جهت راه‌اندازی سامانه‌های جدید، مزیت‌آفرین، برتری‌ساز و قدرت‌آفرین در چهارچوب قوانین و مقررات اقدام نماید و موارد فاقد طبقه‌بندی را در سامانه نظام افکار نو (ایده‌ها) و نیازها (نان) ثبت نماید.

ماده ۲۲- در راستای اجرای شبکه ملی اطلاعات و فراهم کردن امکان اتصال کلیه کسب‌وکارها به ارتباطات پهن‌بند پر سرعت با اولویت توسعه بازار و تقاضای شرکت‌های دانش‌بنیان و واحدهای فناوری،

وزارت مکلف است تا پایان سال ۱۴۰۴ با اجرای طرح ملی تار (فیبر) نوری منازل و کسب‌وکارها نسبت به ایجاد (۲۰) میلیون پوشش تار (فیبر) نوری با اولویت توسعه بازار و تقاضای شرکت‌های دانش‌بنیان و واحدهای فناور، در سراسر کشور اقدام نماید.

تبصره- کلیه دستگاه‌های اجرایی، استانداری‌ها و فرمانداری‌ها مکلفند با به‌اشتراک‌گذاری منابع زیرساختی خود، همکاری لازم را با وزارت برای اجرای این طرح (پروژه) به عمل آورند.

ماده ۲۳- سازمان اداری و استخدامی کشور مکلف است با رعایت قوانین و مقررات نسبت به صدور شناسه استخدامی برای بکارگیری و استخدام (۵۰۰) متخصص مرتبط مورد تأیید بنیاد ملی نخبگان در وزارت و سازمان‌های وابسته اقدام نماید.

ماده ۲۴- وزارت امور اقتصادی و دارایی با همکاری وزارت و معاونت نسبت به تدوین دستورالعمل ارزش‌گذاری و اعتبارسنجی دارایی‌های رقومی (دیجیتال) اقدام می‌نماید. هزینه‌های انجام شده برای دارایی‌های مذکور، به عنوان هزینه‌های قابل قبول مالیاتی قابل پذیرش است.

ماده ۲۵- شرکت ملی پست ایران مکلف است نسبت به حمایت از شرکت‌های دانش‌بنیان و واحدهای فناور فعال در حوزه خدمات قبول، جمع‌آوری، رهسپاری و توزیع هوشمند مرسولات و محموله‌های پستی و تجارت الکترونیک و فناوری‌های وابسته با استفاده از منابع داخلی و ظرفیت‌های صندوق نوآوری و شکوفایی، صندوق پژوهش و فناوری نو آفرین، اعتبارات وجوه اداره شده و امکانات و زیرساخت‌های موجود و در اختیار وزارت اقدام نماید. شرکت ملی پست ایران مکلف است زیرساخت محیط‌های آزمون لازم را برای طرح‌های نوآورانه فوق فراهم آورد.

ماده ۲۶- وزارت مکلف است با همکاری معاونت از شرکت‌های دانش‌بنیان و واحدهای فناور ارایه‌دهنده خدمات فضایی و مکان‌محور مورد تأیید سازمان فضایی حمایت نمایند. کلیه دستگاه‌های اجرایی با رعایت ضوابط و مقررات صیانتی و امنیتی ملزم به استفاده از خدمات ارایه‌شده این شرکت‌ها برای توسعه کاربری‌های هوشمند و مکان‌محور می‌باشند.

ماده ۲۷- به منظور فراهم‌آوردن تسهیل زمینه صادرات و واردات محصولات و خدمات شرکت‌های دانش‌بنیان و واحدهای فناور حوزه فاوا، وزارت مکلف است با همکاری دبیرخانه شورای عالی مناطق آزاد تجاری-صنعتی و ویژه اقتصادی و معاونت و وزارت امور اقتصادی و دارایی ظرف شش ماه از تاریخ ابلاغ این آیین‌نامه نسبت به ایجاد گمرک تخصصی فاوا در منطقه ویژه اقتصادی پیام با رعایت قوانین و مقررات

مربوط اقدام نماید.

ماده ۲۸- به منظور ارتقای بهره‌وری از مسیر بکارگیری فناوری‌های حوزه فاوا، وزارت موظف است:

۱- شاخص‌های بهره‌وری متناسب را تا پایان سال ۱۴۰۱ به سازمان ملی بهره‌وری ایران ارایه و به تأیید سازمان مذکور برساند.

۲- در مقاطع زمانی سه ماهه گزارش اقدامات و عملکرد شاخص‌های بهره‌وری را به سازمان ملی بهره‌وری ایران ارائه و این سازمان پس از بررسی و تأیید گزارش ارتقای بهره‌وری مربوط به این آیین‌نامه را به سازمان برنامه و بودجه کشور جهت تخصیص اعتبار با رعایت ماده (۳۰) قانون برنامه و بودجه کشور - مصوب ۱۳۵۱- ارائه نماید.

ماده ۲۹- سازمان برنامه و بودجه کشور مکلف است بودجه لازم برای اجرای این آیین‌نامه را در لوایح بودجه سنواتی پیش‌بینی نماید.

**آیین‌نامه حمایت از تولید دانش‌بنیان و
اشتغال‌آفرین در حوزه راه و شهرسازی**

هیئت وزیران در جلسه ۱۴۰۱/۱۲/۲۱ به پیشنهاد وزارت راه و شهرسازی و به استناد اصل یکصد و سی و هشتم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، آیین‌نامه حمایت از تولید، دانش‌بنیان و اشتغال‌آفرین در حوزه راه و شهرسازی را به شرح زیر تصویب کرد:

ماده ۱- در این آیین‌نامه، اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می‌روند:

- ۱- وزارت: وزارت راه و شهرسازی.
- ۲- معاونت: معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان رئیس‌جمهور.
- ۳- دستگاه اجرایی: دستگاه‌های اجرایی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری - مصوب ۱۳۸۶.
- ۴- شرکت‌های دانش‌بنیان: شرکت‌های مشمول قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان و تجاری‌سازی نوآوری‌ها و اختراعات - مصوب ۱۳۸۹.
- ۵- واحدهای فناوری: واحدهای پژوهش فناوری و مهندسی مستقر در پارک‌های علم و فناوری و مراکز رشد دارای مجوز از مراجع ذی‌ربط و واحدهای خلاق موضوع تبصره بند (ب) ماده (۶) قانون جهش تولید دانش‌بنیان - مصوب ۱۴۰۱.

۶- حوزه‌های فعالیت وزارت: حوزه‌های حمل و نقل، راه، مسکن، معماری و شهرسازی.

ماده ۲- اولویت‌های حمایتی وزارت در استفاده از ظرفیت شرکت‌های دانش‌بنیان و واحدهای فناوری توسعه فناوری‌های نوین در حوزه "حمل و نقل" و "مسکن، معماری و شهرسازی" به شرح زیر است:

۱- بخش حمل و نقل:

الف- سامانه حمل‌ونقل یکپارچه، هوشمند، ایمن، سریع، کارآمد، پاک و راهکارهای نوآورانه در راستای افزایش سهم حمل‌ونقل همگانی، ایفای نقش مؤثر در گذر (ترانزیت) و تجارت بین‌المللی، افزایش چابکی و کارآمدی حاکمیت در بخش حمل و نقل، کاهش اثرات مضر محیط زیستی، توسعه حمل‌ونقل عمومی سبز، بهینه‌سازی مصرف انرژی.

ب- ارتقای بهره‌وری در حوزه حمل‌ونقل، طراحی و ساخت سامانه‌های حمل‌ونقل هوشمند (آی‌تی‌اس) نظیر نگهداری از زیرساخت، سامانه‌های هوشمند حمل‌ونقل و جابه‌جایی مسافر در شقوق مختلف حمل‌ونقل، سامانه‌های هوشمند رهگیری بار و کالا، سامانه اطلاعات یکپارچه (سیستم اتوماسیونی) هدایت بارگنج (کانتینر)ها و فرآیند تخلیه و بارگیری، سامانه‌های مربوط به راهبری و کنترل هوایی، صنایع و تولیدات

هوایی، دریایی و ریلی، زنجیره دریایی و هوایی و سامانه‌های پیش‌بینی و هشدار هواشناسی و ارتقای سطح تاب‌آوری زیرساخت‌های مدیریت بحران و پدافند غیرعامل با محوریت حمایت از تولید داخلی شرکت‌های دانش‌بنیان و واحدهای فناور.

۲- بخش مسکن، معماری و شهرسازی:

الف- تولید و عرضه صنعتی مسکن با اولویت بهینه‌سازی مصرف انرژی، کاهش قیمت تمام شده ساخت مسکن، افزایش کیفیت و سرعت ساخت با توجه به سند ملی آمایش سرزمین و معماری ایرانی-اسلامی.
ب- ارائه راهکارهای فناورانه در طراحی و تولید مسکن و ساختمان اعم از استفاده و تولید انرژی‌های پاک و تجدیدپذیر از جمله انرژی خورشیدی، مدیریت منابع آب و توسعه استفاده از آب خاکستری، بازچرخانی آب، احداث ساختمان‌های سبز و پایدار سازگار با محیط زیست و متناسب با نیازهای سالمندان و افراد کم‌توان.

پ- حوزه‌های مربوط به تسریع در بازآفرینی بافت فرسوده و افزایش طول دوره بهره‌برداری ساختمان و توسعه شهر هوشمند، شهرهای ایرانی-اسلامی و شهر آینده.

ت- ارایه مشوق‌ها و حمایت‌های صنعتی برای مشارکت تولیدکنندگان مصالح ساختمانی و پیش‌ساخته و ژئوتکنیک در استفاده از توانمندی‌های فناورانه و دانش‌بنیان با هدف کاهش قیمت تمام شده آن و یا افزایش کیفیت و یا صرفه‌جویی در انرژی و یا بهبود استانداردهای محیط زیستی.

ث- اولویت‌دهی به هویت فرهنگی با تأکید بر معماری ایرانی-اسلامی در ساختمان و شهرسازی.

ج- استفاده از ظرفیت‌های دانشی و سکوها داده‌محور در حوزه عرضه و تقاضای مسکن و حمل‌ونقل بار و مسافر.

ماده ۳- وزارت موظف است با اولویت موضوع ماده (۲) این آیین‌نامه به منظور حمایت از توسعه فناوری، اشتغال دانش‌بنیان و بازاریابی محصولات دانش‌بنیان مرتبط با حوزه‌های فعالیت وزارت و با مشارکت معاونت، وزارتخانه‌های صنعت، معدن و تجارت، ارتباطات و فناوری اطلاعات، علوم، تحقیقات و فناوری، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران اقدامات زیر را به عمل آورد:

۱- شناسایی چالش‌ها و ظرفیت‌های شرکت‌های دانش‌بنیان و واحدهای فناور و تدوین سازوکارهای حمایتی از قبیل ارائه تسهیلات حمایتی و پوشش بخشی از خطرپذیری (ریسک)‌های تجاری‌سازی در راستای رفع

موانع شرکت‌های مذکور.

۲- اعلام و احصای تقاضاهای فناورانه در حوزه‌های فعالیت وزارت از طریق برگزاری فراخوان و ثبت آنها در سامانه نظام افکار نو (ایده‌ها) و نیازها (نان).

۳- تدوین برنامه اجرایی برای بسترسازی، ایجاد و توسعه زیست‌بوم نوآوری، فناوری و کارآفرینی در حوزه‌های فعالیت وزارت و ارائه آن برای تصویب در شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان.

۴- فراهم‌نمودن امکان دسترسی سریع و کم‌هزینه به زیرساخت‌های آزمایشگاهی با استفاده از ظرفیت‌های موجود نظیر مرکز تحقیقات راه، مسکن و شهرسازی و آزمایشگاه مکانیک خاک برای شرکت‌های دانش‌بنیان و واحدهای فناور.

۵- فراهم نمودن امکان دسترسی به اطلاعات آماری و سایر نیازمندی‌های اطلاعاتی شرکت‌های دانش‌بنیان و واحدهای فناور در حوزه‌های فعالیت وزارت.

۶- تدوین بسته حمایتی-تشیوکی تولید دانش‌بنیان و فناورانه در برنامه‌های حمایتی حوزه‌های فعالیت وزارت.

ماده ۴- وزارت موظف است با همکاری سازمان اداری و استخدامی کشور در چهارچوب قوانین و مقررات ظرف چهار ماه پس از تاریخ ابلاغ این آیین‌نامه نسبت به بازنگری در ساختار و فرآیندها با هدف مدیریت و راهبری در حوزه پژوهش، فناوری و نوآوری و ارتقای دانش‌بنیان شدن حوزه‌های فعالیت وزارت اقدام نماید.

ماده ۵- وزارت موظف است:

۱- نسبت به حمایت از ایجاد مرکز نوآوری و پردیس‌های پارک علم و فناوری تخصصی در حوزه‌های فعالیت وزارت با همکاری معاونت و وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و مشارکت بخش غیردولتی و در جهت حمایت و تقویت پارک‌های استانی موجود در کشور اقدام نماید.

۲- نسبت به بهره‌گیری از کارخانه‌های خانه‌سازی ذیل سازمان ملی زمین و مسکن با اولویت ایجاد و توسعه کارخانه نوآوری و پردیس پارک‌های علم و فناوری اقدام نماید.

۳- در راستای حمایت از رشد و توسعه شرکت‌های دانش‌بنیان و واحدهای فناور مرتبط با حوزه‌های فعالیت وزارت نسبت به اختصاص فضا و امکانات و تخصیص اعتبارات لازم برای راه‌اندازی پارک علم و فناوری

با مجوز وزارت علوم، تحقیقات و فناوری ظرف سه ماه اقدام نماید.

تبصره- وزارت مجاز است در چهارچوب قوانین و مقررات، از امکانات و تجهیزات و نیروی انسانی شرکت‌های زیرمجموعه موجود خود برای تجهیز و راه‌اندازی پارک علم و فناوری نیرو استفاده نماید.

ماده ۶- وزارت موظف است با همکاری معاونت به منظور حمایت از توسعه فعالیت شرکت‌های دانش‌بنیان و واحدهای فناور از طریق صندوق توسعه حمل و نقل و صندوق ملی مسکن و در چهارچوب اساسنامه آنها، نسبت به ارایه خدمات ضمانتی و ارائه تسهیلات مورد نیاز شرکت‌های دانش‌بنیان و واحدهای فناور با اولویت طرح‌ها، اقلام و تجهیزات راهبردی، تحریمی و یا ارزبر در حوزه‌های فعالیت وزارت اقدام نماید.

تبصره- دستگاه‌های اجرایی مجازند در چهارچوب قوانین تضامین اعتباری و تضامین مربوط به فرآیند ارجاع کار، خرید انواع کالا و ماشین‌آلات، معاملات پیمانکاری، انجام تعهدات، پیش‌پرداخت و حسن انجام کار، ضمانت‌های صادره مذکور در این ماده را بپذیرند.

ماده ۷- وزارت موظف است با همکاری وزارت صنعت، معدن و تجارت و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، الگوی مالی زنجیره تأمین مسکن و حمل و نقل را با تمرکز بر به‌کارگیری محصولات شرکت‌های دانش‌بنیان و واحدهای فناور در حوزه مسکن و حمل‌ونقل حداکثر ظرف شش ماه پس از تاریخ ابلاغ این آیین‌نامه تدوین نموده و برای تصویب به شورای عالی مسکن ارائه نماید.

ماده ۸- وزارت موظف است با همکاری وزارت صنعت، معدن و تجارت و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران در طول اجرای چهار سال قانون جهش تولید مسکن، نسبت به افزایش استفاده از صنعتی سازی در برنامه‌های تولید مسکن با اولویت استفاده از ظرفیت شرکت‌های دانش‌بنیان و واحدهای فناور به میزان حداقل سه درصد (۳٪) سالانه اقدام نماید.

ماده ۹- وزارت و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران موظفند با رعایت ترتیبات قانونی مربوط و تصویب مراجع ذی صلاح ترتیبی اتخاذ نمایند تا شرایط دریافت پیش پرداخت تسهیلات متعلقه تا سقف بیست درصد (۲۰٪) کل قرارداد در صورت استفاده از فناوری‌های نوین تولید صنعتی مسکن و یا محصولات شرکت‌های دانش‌بنیان و واحدهای فناور برای طرح (پروژه)‌های طرح جهش تولید مسکن تسهیل گردد.

ماده ۱۰- بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مکلف است پیشنهاد افزایش سقف تسهیلات ساخت و فروش اقساطی طرح (پروژه)‌های تولید صنعتی مسکن و دانش‌بنیان با معرفی وزارت متناسب با میزان صنعتی‌سازی و استفاده از محصولات شرکت‌های دانش‌بنیان و واحدهای فناور تا سی و پنج درصد (۳۵٪)

را جهت تصویب در شورای پول و اعتبار ارائه نماید. فهرست روش‌ها و سامانه (سیستم)‌های کامل تولید صنعتی و فناوری‌های نوین سالانه توسط وزارت (مرکز تحقیقات راه، مسکن و شهرسازی) اعلام می‌شود. تبصره ۱- ساختار شکست مربوط به مراحل پرداخت تسهیلات مشارکت مدنی در طرح (پروژه)‌های تولید صنعتی به نحوی تهیه شود که حداقل هفتاد درصد (۷۰٪) تسهیلات مورد نظر تا مرحله اسکلت و سقف پرداخت گردد.

تبصره ۲- بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران موظف است حداکثر ظرف سه ماه پس از تاریخ ابلاغ این آیین‌نامه، با رعایت ترتیبات قانونی مربوط و تصویب مراجع ذی‌صلاح شیوه پرداخت و نوع عقد تسهیلات مربوط به احداث مسکن صنعتی و استفاده از محصولات دانش‌بنیان در این بخش را متناسب با شرایط و ویژگی‌های تولید صنعتی مسکن و حمایت‌های مورد نیاز برای توسعه این بخش تدوین و جهت اجرا ابلاغ نماید.

ماده ۱۱- وزارت موظف است ظرف سه ماه پس از تصویب این آیین‌نامه نسبت به راه‌اندازی صندوق پژوهش و فناوری حمل‌ونقل پیشرفته و صندوق پژوهش و فناوری مسکن با مشارکت بخش غیردولتی و از محل وجوه در اختیار خود و سازمان‌های تابع و وابسته و با همکاری صندوق نوآوری و شکوفایی و با رعایت قوانین و مقررات اقدام نماید.

ماده ۱۲- به منظور کاهش هزینه‌های حمل و نقل وزارت مکلف است با همکاری وزارت صنعت، معدن و تجارت (شرکت شهرک‌های صنعتی ایران)، وزارت جهاد کشاورزی و سایر دستگاه‌های اجرایی حسب مورد و در چهارچوب قوانین و مقررات از جمله قانون ساماندهی و حمایت از تولید و عرضه مسکن، در صورت دارا بودن زمین یا فضای مناسب در نزدیکی طرح (پروژه)‌ها یا معادن و متناسب با کاربری زمین برای استقرار کارگاه‌های تولید محصولات دانش‌بنیان، نسبت به اجاره آن با مدت زمان مشخص و با اعمال تخفیف مطابق با دوره ساخت طرح (پروژه) به شرکت‌های دانش‌بنیان و واحدهای فناور طرف قرارداد با شرکت‌های سازنده اقدام نماید.

تبصره- دستورالعمل اجرایی موضوع این ماده حداکثر ظرف دو ماه پس از تاریخ ابلاغ آیین‌نامه توسط وزارت و با همکاری دستگاه‌های اجرایی ذی‌ربط تهیه و ابلاغ می‌شود.

ماده ۱۳- به منظور توسعه نقش آفرینی سکوه‌های داده‌محور حوزه خدمات برخط حمل‌ونقل بار و مسافر و ارائه خدمات توسط این سکوها، وزارت موظف است نسبت به تدوین ضوابط مربوط به ارائه خدمات

حمل‌ونقل بین شهری بار و مسافر و توسعه زیرساخت‌های مورد نیاز آن اقدام نماید.

ماده ۱۴- به منظور توسعه صنعت پهنادهای غیرنظامی در کشور با اولویت حوزه‌های خدماتی، تفریحی و ورزشی، وزارت موظف است با همکاری معاونت، ستاد کل نیروهای مسلح و وزارت کشور و رعایت ترتیبات قانونی نسبت به تسهیل مجوزهای فعالیت شرکت‌های دانش‌بنیان و واحدهای فناور فعال در این حوزه و ایجاد فضاهای مناسب در محدوده کلان شهرها برای آزمون و اجرای عملیات پرندهای کوچک هدایت پذیر خدمات غیرنظامی اقدام نماید.

تبصره- وزارت (شرکت فرودگاه‌های کشور و سازمان هواپیمایی کشوری) با همکاری وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح موظف است نسبت به راه‌اندازی و تکمیل سامانه بومی پرواز برای تشخیص و مدیریت پروازهای دارای مجوز، حداکثر ظرف شش ماه پس از تصویب این آیین‌نامه اقدام نماید.

ماده ۱۵- سازمان هواپیمایی کشوری و شرکت راه آهن جمهوری اسلامی ایران موظفند با هدف بومی‌سازی اقلام پرکاربرد مصرفی مورد نیاز شرکت‌های ارائه‌دهنده خدمات هوایی و ریلی نسبت به شناسایی و تجمیع تقاضای این اقلام حسب مورد اقدام نمایند.

تبصره- وزارت مکلف است به نحوی برنامه ریزی نماید که سالانه ده درصد (۱۰٪) از نیاز کشور به واردات در این حوزه با استفاده از ظرفیت داخلی و با اولویت شرکت‌های دانش‌بنیان و واحدهای فناور مرتبط کاهش یابد.

ماده ۱۶- وزارت مکلف است فهرست اقلام راهبردی موضوع بند (الف) ماده (۱) قانون جهش تولید دانش‌بنیان - مصوب ۱۴۰۱ - سازمان‌ها و شرکت‌های تابع و وابسته را با رعایت اولویت‌های این آیین‌نامه به صورت سالانه منتشر نماید.

تبصره- وزارت مکلف است با شرکت‌های دانش‌بنیان و واحدهای فناور، قرارداد مرتبط با کالا و خدمات دانش‌بنیان از محل بودجه پژوهشی در آن دستگاه منعقد نماید. مزایای بندهای (الف) و (ب) ماده (۱۲) قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی کشور و حمایت از کالای ایرانی به قراردادهای آنها در حوزه تولید کالا و خدمات دانش‌بنیان با رعایت شرایط مقرر در قانونی مزبور تسری می‌یابد.

ماده ۱۷- وزارت موظف است با هدف استفاده از محصولات دانش‌بنیان، فناوری‌های نوین ساختمانی و تولید صنعتی مسکن و ساختمان در این صنعت، حداکثر ظرف شش ماه پس از تاریخ ابلاغ این آیین‌نامه نسبت به اصلاح ضوابط و مقررات ملی ساختمان و آیین‌نامه‌های مربوط و در صورت لزوم پیشنهاد به مراجع

ذی‌صلاح اقدام نماید.

ماده ۱۸- وزارت موظف است با همکاری سازمان نظام مهندسی ساختمان کشور حداکثر ظرف (۱۰) ماه پس از تاریخ ابلاغ این آیین‌نامه، آموزش‌های لازم به عوامل اجرای مسکن و ساختمان به ویژه مهندسان و ناظران ساختمانی را به نحوی ارائه نماید که امکان نظارت بر طرح (پروژه)‌های تولید صنعتی ساختمان و طرح (پروژه)‌های احداثی با استفاده از فناوری‌های نوین، محصولات دانش‌بنیان یا فناوریانه فراهم شود.

ماده ۱۹- وزارت موظف است با همکاری معاونت، وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات، شهرداری‌ها و مشارکت بخش غیردولتی در راستای حمایت از فناوری‌های پیشران (پرچم‌دار) با استفاده از ظرفیت قانون جهش تولید مسکن - مصوب ۱۴۰۰ - تسهیلات و حمایت‌های لازم جهت ایجاد شهر و شهرک‌های هوشمند الگو یا هوشمندسازی شهرهای موجود با رعایت ملاحظات محیط زیستی و زیرساخت‌های هوشمند با زیست‌پذیری و خوداشتغالی بالا با رویکرد استفاده از ظرفیت شرکت‌های دانش‌بنیان و واحدهای فناوری را فراهم سازد.

تبصره ۱- در راستای تأمین انرژی پایدار برای شهرک‌های مسکونی احداث شده توسط وزارت، وزارت نیرو با همکاری وزارت صنعت، معدن و تجارت موظف است از طریق توسعه صنایع دانش‌بنیان مرتبط با انرژی‌های تجدیدپذیر و تولید برق پاک در محل مصرف، نسبت به تأمین انرژی این شهرک‌ها اقدام نماید. تبصره ۲- به منظور هوشمندسازی ساختمان‌ها وزارت موظف است با همکاری وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات نسبت به تدوین ضوابط و استانداردهای هوشمندسازی اقدام و برای تصویب به مراجع ذی‌ربط ارایه نماید. ضوابط و استانداردهای مذکور به عنوان بخشی از مقررات ملی ساختمان لازم‌الاجرا است.

ماده ۲۰- وزارت موظف است با همکاری معاونت و در راستای شناسایی چالش‌های طراحی، ساخت، اجرا و نگهداری ساختمان و نیز ترویج استفاده از ظرفیت‌های دانش‌بنیان، در هر استان یک طرح (پروژه) ساختمانی شاخص و الگو با اولویت نوسازی بافت فرسوده و اولویت‌های ماده (۲) این آیین‌نامه و با هدف محرک‌سازی و جذابیت حول منطقه اجرای طرح (پروژه) موضوع این ماده و متناسب با اقلیم و جغرافیای هر منطقه در دستور کار قرار دهد.

ماده ۲۱- وزارت موظف است با همکاری سازمان حفاظت محیط زیست و وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی دستورالعمل حمایت و توسعه فناوری‌های مرتبط با ساختمان سبز، جنگل‌های عمودی و تطبیق محیط زیستی را در راستای گسترش فضای سبز شهری و مدیریت

مصرف انرژی ساختمان و کاهش آلاینده‌گی ظرف سه ماه تدوین و ابلاغ نماید.

ماده ۲۲- سازمان برنامه و بودجه کشور موظف است زمینه استفاده از محصولات دانش‌بنیان و فناوری‌های نوین در صنعت ساخت و ساز را با اصلاح نظام فنی و اجرایی مرتبط با طرح‌های تملک دارایی سرمایه‌ای دولت، فهرست بها و شرایط عمومی پیمان را فراهم نماید.

ماده ۲۳- وزارت مکلف است با همکاری معاونت و وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و در جهت ارتقای بهره‌وری، نسبت به کارگیری رویکردهای نوآورانه در فعالیت‌ها و فرآیندهای خود اعم از هوشمندسازی مدیریت منابع انسانی وزارت و سازمان‌های تابع و وابسته و داده کاوی بانک‌های اطلاعاتی و سایر فرآیندهای کلیدی وزارتخانه زیر نظر سازمان اداری و استخدامی کشور با رویکرد تحقق برنامه ریزی‌ها و فعالیت‌ها مطابق اسناد بالادستی برای نیل به اهداف خود اقدام نماید.

ماده ۲۴- ایجاد مدارس و هنرستان‌های دانش‌بنیان و هوشمند در حوزه ریلی توسط وزارت آموزش و پرورش با همکاری وزارت بر اساس آمایش وزارتخانه‌های یاد شده و با رعایت قوانین و مقررات مربوط مجاز است.

ماده ۲۵- وزارت مکلف است از طریق سازمان برنامه و بودجه کشور، بودجه لازم برای اجرای این آیین‌نامه را در لوائح بودجه سنواتی پیش‌بینی نماید.